

OPPIMATERIAALIA TULOREKISTERISTÄ

Virpi Puolakka

OPINNÄYTETYÖ
Toukokuu 2020

Liiketalouden koulutusohjelma
Liiketoimintaosaaminen

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Liiketoimintaosaaminen

PUOLAKKA VIRPI:
Oppimateriaalia tulorekisteristä

Opinnäytetyö 97 sivua, joista liitteitä 43 sivua
Toukokuu 2020

Kansallinen tulorekisteri on sähköinen tietokanta, johon ilmoitetaan palkka-, eläke-, ja etuustiedot saajakohtaisesti eriteltynä. Tulorekisteri otettiin käyttöön palkkatietojen osalta 1.1.2019 ja sen käyttöönotto muutti palkkatietojen ilmoittamisen täysin. Tulorekisteriin tallennettuja tietoja käyttävät viranomaiset ja muut käyttäjät, joille on aiemmin ilmoitettu tiedot palkanmaksusta kunkin tiedonkäyttäjän omilla aikatauluilla ja ilmoituskanavilla. Tulorekisterin käyttöönoton jälkeen kaikki tiedot tallennetaan vain tulorekisteriin palkkatietoilmoituksilla ja työnantajan erillisilmoituksilla. Tämä opinnäytetyö tehtiin toiminnallisena opinnäytetyönä Tampereen Ammattiopistolle (TREDU) ja sen tavoitteena oli palkanlaskennan opiskelijoiden tietämyksen lisääminen tulorekisteristä. Opiskelijoilla oli pohjatietona palkkahallinnon perusteet, joten palkanlaskennan peruskäsitteisiin ei opinnäytetyössä otettu kantaa.

Opinnäytetyö jakautui laajempaan raporttiin, suppeampaan oppimateriaaliin ja Tampereen ammattiopistolla pidettyyn luentoan. Opinnäytetyön raportin tarkoitus on antaa oppilaille tai muille lukijoille käsitys tulorekisterin perustamisen taustoista, toiminnasta ja tulorekisterin ilmoittajan toiminnan merkityksestä tietojen käsittelyssä. Luennolla keskityttiin tulorekisterin toimintaperiaatteen esittelyyn, ajankohtaisiin 1.1.2020 voimaan tulleisiin ilmoittamisen muutoksiin ja tietojen korjaamisen menettelyyn. Oppimateriaalin tarkoitus on muodostaa selkeä kokonaiskuva tulorekisteristä ja toimia perehdytyksenä opinnoissa vaiheessa, jossa tulorekisterin käytön ja tietojen ilmoittamisen opiskelu alkoi.

Opinnäytetyön materiaaliin on koottu tietoa eri tietolähteistä helpottamaan opiskelua. Lähdeluettelon ja oppimateriaalin sisältämien linkkien avulla löytää tarvittavat perustiedot helposti hajallaan olevista tietolähteistä. Jatkossa kirjallista materiaalia voi vapaasti käyttää opetukseen tai omatoimiseen opiskeluun. Myöhemässä käytössä on kuitenkin hyvä huomioida, että tulotietojen ilmoittamista ja esimerkiksi verotusta koskevat ohjeistukset ja lait saattavat muuttua ja on suositeltavaa tarkastaa tietojen oikeellisuus ajantasaisesta Verohallinnon voimassa olevasta ohjeesta.

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Administration

PUOLAKKA VIRPI:
Learning Material on Incomes Register

Bachelor's thesis 97 pages, appendices 43 pages
May 2020

The Incomes Register is an online database that contains information on individuals' wages, pensions and benefits. Employers are obligated to report information to the Incomes Register on payments from 1.1.2019. Benefit and pension payers are starting to report information of their payments from 1.1.2021.

The client for this functional thesis was Tampereen ammattiohje (Tredu), which educates payroll accountants. The purpose of this thesis was to increase payroll accountant students' knowledge about the Incomes Register. This study collected information from books, laws, articles, internet sources and tulorekisteri.fi-website. This thesis explained the basic idea of the Incomes Register. The output of the thesis was a larger report, some learning material and a lecture.

Employers report information on paid wages only to the Incomes Register. Public Authorities Tax Administration and the Social Insurance Institution of Finland Kela, income earners and other users retrieve the information from the Income Register which they need on their own processes. The conclusion is that the Income Register automated many processes of data users and demanded real-time payroll reporting on individual scale. Wage and benefit payers are responsible for that their payment data is reported correctly. The role of payroll accountants is important because they are the ones who are reporting the data for employer clients.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	TULOREKISTERIN SYNTY	9
	2.1 Palkanmaksajan hallinnollinen taakka.....	10
	2.2 Hallinnollisen taakan vähentäminen	11
	2.3 ICT-2015 hanke	11
	2.4 Real-time Economy.....	13
	2.5 Digitalisaation edistämisen ohjelma ja Digipalvelulaki.....	13
	2.6 Kansallinen tulorekisterin perustamishanke, Katre.....	15
	2.7 Digibarometri 2019.....	17
3	TULOREKISTERI	20
	3.1 Kuka ilmoittaa tietoja tulorekisteriin	20
	3.2 Tulorekisterin ilmoitukset.....	21
	3.2.1 Palkkatietoilmoitus.....	22
	3.2.2 Työkorvaus	24
	3.2.3 Työnantajan erillisilmoitus	26
	3.3 Ilmoittamisen määräajat	29
	3.4 Ilmoitusten korjaaminen	30
	3.5 Tulorekisterineuvonta.....	34
	3.6 Tiedon käyttäjät.....	34
	3.7 Tulorekisterin tietoturvallisuus	36
	3.8 Työnantajasuoritusten muodostuminen	36
	3.9 Tulorekisterin käyttöönoton kokemuksia	40
4	PALKANLASKIJA YRITYKSEN EDUSTAJANA	44
5	OPPIMATERIAALIA JA LUENTO	46
6	POHDINTA	48
	6.1 Oppimateriaalin ja oman työskentelyn arviointi	48
	6.2 Tulorekisterin käyttöönotto ja tulevaisuus	50
	LÄHTEET	52
	LIITTEET	56
	Liite 1. Tulorekisteri pikaperehdytys.....	56
	Liite 2. Tulorekisteri luentomateriaali.....	75
	Liite 3. Tulorekisteri – Testaa tietosi kysymykset	82
	Liite 4. Palkkatietoilmoituksen pakolliset ja täydentävät tiedot	85

1 JOHDANTO

Yhteiskunta on digitalisoitumassa. Tiedon käsittely on siirtynyt internettiin ja asiointi, kaupankäynti sekä viestintä on muuttunut sähköisten järjestelmien myötä reaaliaikaisemmaksi. Suomen hallitus on päättänyt vastata digitalisoitumisen haasteeseen kehittämällä sähköistä asiointia monilla kehittämishankkeilla. Kansallinen tulotietojärjestelmä eli tulorekisteri on yksi kehittämishankkeista. Se on Valtiovarainministeriön ja Verohallinnon yhteishankkeena toteutettu sähköinen tietokanta tulotiedoille. Tulorekisterin suunnittelusta, lainsäädännöstä ja sidosryhmäyhteistyöstä vastaa Valtiovarainministeriö. Verohallinto on vastuussa tulorekisterin teknisestä toteuttamisesta. (Valtiovarainministeriö 2014.) Tulorekisterin tarkoituksena on helpottaa ja yksinkertaistaa tulotietojen (palkkojen, etuuksien ja työkorvausten) ilmoittamista suoritusten maksajien näkökulmasta ja nopeuttaa tulotietojen käyttäjien prosesseja. Järjestelmä otetaan käyttöön vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa (vuodesta 2019 alkaen) tulorekisteriin ilmoitetaan tiedot palkoista, palkkioista ja työkorvauksista vähennyksineen saajakohtaisesti eriteltyinä, sekä maksutapahtumista aiheutunut työnantajan työttömyysvakuutusmaksun määrä. Myöhemmässä vaiheessa (vuodesta 2021 alkaen) tulorekisteriin ilmoitetaan myös tiedot etuuksista ja eläkkeistä.

Tulorekisteri on muuttanut täysin palkkatietojen ilmoittamisen. Palkkojen ja muiden suoritusten maksajat ilmoittivat ennen tulorekisterin käyttöönottoa tietoja maksuista usealle eri taholle, mutta tulorekisterin käyttöönoton myötä ilmoitukset maksetuista suorituksista tehdään vain tulorekisteriin. Tulorekisteristä viranomaiset ja muut tiedon käyttäjät saavat käyttöönsä ne tiedot, joihin ovat oikeutettuja. (Laki tulotietojärjestelmästä 53/2018). Tulorekisteri tuo ensimmäisen kerran tulonsaajille itselleen mahdollisuuden tarkastella omien tulotietojensa kertymistä melkein reaaliajassa. (Verohallinto 2018a).

Opinnäytetyö on toiminnallinen opinnäytetyö ja se on tehty Tampereen seudun ammattiopistolle (Tredulle). Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa oppimateriaalia ja lisätä palkanlaskennan opiskelijoiden tietämystä tulorekisterin taustoista, tarkoituksesta sekä käytön perusteista. Oppimateriaalin tarkoituksena on toimia johdantona tulorekisterin käytön opiskelulle, muodostaa opiskelijoille yleiskäsitys tu-

lorekisteristä ja saada perustiedot hallintaan. Opinnäytetyössä esitellään tulorekisteri, mutta siitä on rajattu pois yksityiskohtainen ilmoittamisen opastaminen. Opintojensa edetessä opiskelijat perehtyvät palkkatietojen ilmoittamiseen ja työ-säoppimisessa harjoittelevat ilmoitusten tekemistä käytännössä. Opinnäytetyön toisena tavoitteena on kartuttaa omaa osaamista tulorekisteristä ja saada samalla kokemusta oppimateriaalin tekemisestä ja opiskelijoiden opastamisesta, sekä haastaa palkanlaskennan oppilaita miettimään digitalisaation vaikutuksia, palkanlaskijan työn merkitystä yrityksen edustajana ja aikaansaada ammatillista keskustelua.

Opinnäytetyön viitekehyksenä on käytetty Lakia tulotietojärjestelmästä (53/2018). Opinnäytetyön lähteinä on käytetty Verohallinnon tulorekisteri.fi-sivuston materiaalia, Verohallinnon ohjeistuksia, kirjalähteitä, lehtiartikkeleita ja muita internetlähteitä.

Opinnäytetyön tuotoksena syntyi nopeasti selattava pikaopas (Liite 1) ja Power-Point-luentomateriaali (Liite 2), sekä Testaa tietosi -kysymykset (Liite 3). Opinnäytetyön raportin luettuaan opiskelija tai muu lukija, saa hyvän peruskäsityksen ja ajantasaiset tiedot tulorekisterin toiminnasta. Opinnäytetyö sisälsi myös luennon, jossa kerroin tulorekisterin toiminnasta ja havainnollistin palkanlaskijan tekemien ilmoitusten vaikutuksia ja ohjasin ilmoitusten korjaamisessa, sekä tukikanavien käytössä (pois lukien yksityiskohtainen tekninen ilmoittamisen opastus). 5.2.2020 pidetyllä luennolla oppilailla oli mahdollisuus kysellä tulorekisteri-aiheisia kysymyksiä ja kertoa omista tulorekisterikokemuksistaan.

Kiinnostukseni tulorekisteriä kohtaan heräsi sen perustamisen aikoihin ja aloin aktiivisesti seuramaan tulorekisteriin liittyvää uutisointia. Tulorekisteristä on tehty useita käyttäjän oppaita, jotka on pääsääntöisesti tehty ennen tulorekisterin käyttöönottoa. Esimerkiksi Suomen yrittäjät on julkaissut Yrittäjän pika-oppaan tulorekisteriin. Opinnäytetöinäkin on tuotettu useille yrityksille oppaita tulorekisterin käyttöönottoon valmistautumisesta. Miksi tehdä opinnäytetyönä tulorekisterin ol-tua jo reilun vuoden käytössä vielä yksi tulorekisteriaiheinen opas, jos aiheesta on tietoa jo julkaistu. Huomasin, että tulorekisteristä on tietoa saatavilla, mutta tiedon löytäminen on työlästä ja turhauttavaakin. Seurasin uutisointia tulorekiste-

rin käyttöönoton jälkeen ja havaitsin, että palkkatietojen ilmoittamisen onnistuminen on suuressa roolissa yritysten toimintaa ja verovarojen kertymistä ajatellen. Yritykset ja tilitoimistot kamppailevat ilmoitusten antamisen ja korjaamisen kanssa, eikä uuteen järjestelmään siirtyminen ole ollut helppoa. Tulorekisteri on ollut käytössä runsaan vuoden. Tulorekisteriin ilmoituksia tekevien ja ilmoitettujen tietojen käyttäjien kokemuksia on kartoitettu. Saatujen käyttökokemusten myötä ilmoittamiskäytäntöihin on tullut muutoksia tulorekisterin käyttöönoton (ja suurimman osan tulorekisterioppaista ilmestymisen) jälkeen. Aiheena tulorekisteri ja palkkatietojen ilmoittaminen on vaikuttava ja ajankohtainen. Palkanlaskennan opiskelijat oppivat paljon työharjoittelupaikoissaan palkkatietojen ilmoittamisesta. Työpaikoissa on käytössä omat palkanlaskentaohjelmistot ja niiden mukainen ohjeistus. Mielestäni ennen työssäoppimiseen ja palkanlaskentaohjelmistojen käyttäjäksi siirtymistä on hyvä saada perusasiat hallintaan tulorekisterin toiminnasta ja ymmärtää, miten ilmoitettuja tietoja käytetään. Halusin tuottaa materiaalia ja pitää luennon, joka perehdyttää opiskelijoille nämä perusasiat, sekä tuoda oppilaiden tietoon uusimmat lakimuutokset. Opiskelijoilla oletetaan olevan halussa alansa uusimmat tiedot ja opiskelijoiden kautta oikeat tiedot ja käytännöt kulkeutuvat työharjoittelupaikkojen ja työpaikkojen palkanlaskijoille. Ajattelin aihevalinnallani auttavani sekä opiskelijoita, että jakavani tietoisuutta tulorekisterin perusideasta ja käytännöistä laajemminkin oppilaiden eteenpäin viemänä.

Raportin ensimmäisessä luvussa kerron 2000-luvun hankkeista, jotka ovat edeltäneet tulorekisteriä ja digitaalisuuden hyödyntämisen tutkimuksesta Digibarometrissä. Esittelen myös Kansallista tulorekisterin perustamishanketta. Hankkeiden esittelyllä luon taustatietoa, miksi tulorekisteri on perustettu ja mitä sillä tavoitellaan.

Toinen luku käsittelee tulorekisterin toimintaa. Esittelen siinä palkan ja muiden suoritusten maksajien ilmoittamisvelvollisuuksia, ilmoittamista ja ilmoituksen korjaamista. Kappaleessa käsittelen tulorekisteriin tallennettujen ilmoitusten vaikutusta työnantajasuoritusten muodostumisessa.

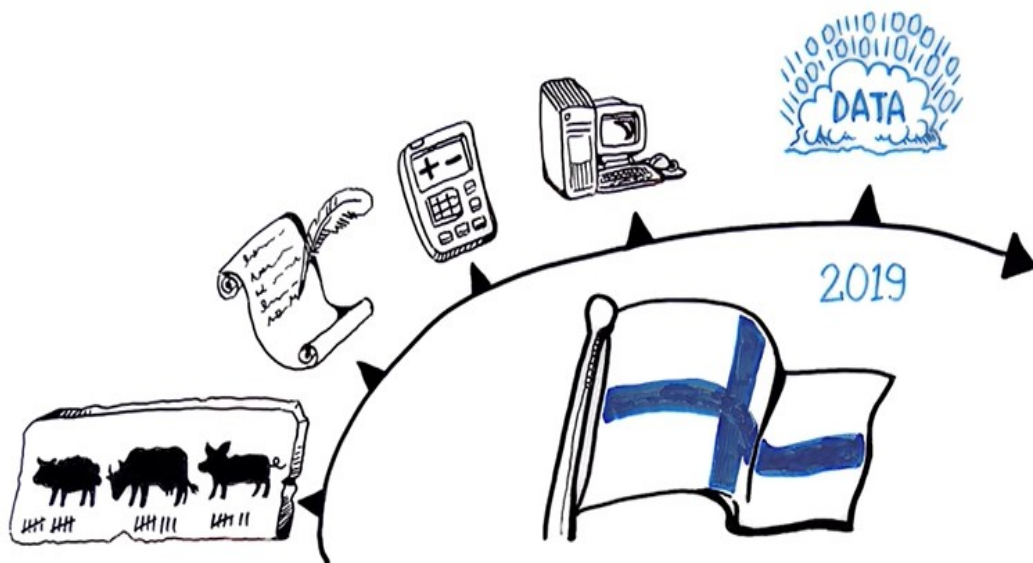
Taloushallinnon ja palkanlaskijan merkitystä yrityksen toiminnassa käsittelen luvussa kolme. Luvussa neljä kuvaan opinnäytetyön toiminnallisen osuuden kulkua ja esittelen opinnäytetyön liitteistä löytyvät opintomateriaalit.

Pohdinta osiossa arvion opinnäytetyöni hyödyllisyyttä ja käytettävyyttä. Tulorekisteri on ollut käytössä runsaan vuoden ja siitä on jo kertynyt käyttökokemuksia. Tarkastelen lisäksi tulorekisterin onnistumista ja pohdin mihin suuntaan se voisi kehittyä tulevaisuudessa.

2 TULOREKISTERIN SYNTY

Tässä luvussa käsitellään tulorekisterin syntyyn vaikuttaneita tekijöitä. Yhteiskunnan kehittyminen kohti sähköisiä järjestelmiä ja digitalisuutta on alkanut jo kauan sitten. Samoin pyrkimys kaikessa reaaliaikaisuuteen, yksinkertaiseen asioimiseen ja kustannussäästöihin on kehittynyt yhteiskunnan muuttumisen myötä.

Digitalisaatio on ajankohtainen ilmiö. Se on kehittynyt tietokoneiden ja internetyhteyksien kehittymisen myötä. Aiemmin digitalisaatio on ymmärretty pelkästään tietokoneiden hyödyntämisenä, sitten ohjelmistojen ja internetin hyödyntämisenä. Digitalisaatio ei ole vain tietokoneiden käytön lisäämistä vaan se on tietotekniikan käyttö yhdistettynä toimintaamme ja ajattelutapoihimme. Digitaalisuus on osa arkea kaikilla elämänalueilla. Nykyihmiset googlaavat ja somettavat, tekevät ostoksia verkkokaupoissa ja hoitavat omia asioitaan ajasta ja paikasta riippumatta. (Lindgren, Mokka, Neuvonen & Toponen 2019, 15-16.)

Kuvio 1 Palkkahallinnon kehittyminen (Verohallinto 2018b)

Palkanlaskenta on kehittynyt paljon (kuvio 1) ja tulorekisteri on yksi suurimmista muutoksista palkkahallinnon historiassa. Tulorekisteriä esitellään Verohallinnon YouTube-videolla yhdeksi niistä uudistuksista, joilla saavutetaan digitaalinen ja toimivampi yhteiskunta. Riikka Lehtinen (2017), taloushallinnon asiantuntija, kir-

joittaa Taloushallintoa blogissa palkkahallinnon ja taloushallinnon olevan jatkuvassa muutoksessa. Lehtisen mukaan lakisääteisten ilmoitusvelvoitteiden muutokset kuormittavat tilitoimistoja ja vaativat jatkuvaa uuden omaksumisen taitoa. Muutokset ovat vaikuttaneet taloushallinnon viranomaisvelvoitteiden täyttämiseen. Raportoinnissa käytetään nykyään enemmän ja lopulta kokonaan sähköistä asiointia. Verohallinto on kehittänyt palvelujaan: ensin tuloveroilmoitusten sähköisestä antamisesta, Verotilipalveluun, OmaVero-palveluun ja lopulta palkkatietojen osalta tulorekisteriin. (Lehtinen 2017.)

2.1 Palkanmaksajan hallinnollinen taakka

Yritykset keräävät muokkaavat ja säilyttävät paljon tietoa. Osa tiedoista on yrityksen omaa toimintaa varten ja osa viranomaisia varten. Ennakkoperintälaki ja ennakkoperintäasetus määrittelevät lakisääteiset pakolliset raportit, joita palkanmaksajan pitää laatia. Aineisto muodostaa palkkakirjanpitoaineiston. Lakisääteisiä raportteja ovat palkkalaskelma työntekijälle jokaisesta palkanmaksusta, palkkakortti jokaisesta työntekijästä kalenterivuositain ja säännöllisellä työnantajalla palkkalista kaikista työntekijöistään jokaisesta palkanmaksusta. (Eklund & Hakonen 2019, 107.)

Hallinnollinen taakka koostuu yrityksen lainsäädännön määräämistä velvoitteista kerätä, muokata ja toimittaa tietoa viranomaisille, työntekijöille ja kuluttajille. Työ- ja elinkeinoministeriö on julkaissut selvityksen yrityksille aiheutuvista työnantaja-velvoitteiden hallinnollisista kustannuksista, jossa selvisi työnantajana toimimisen ilmoittamisvelvollisuuden raskaimmat tiedonantovelvollisuudet. Selvityksen mukaan kymmenen eniten kustannuksia aiheuttavan tiedonantovelvollisuuden joukossa on palkkalaskelman laatiminen ja toimittaminen työntekijälle ja ilmoitus työntekijälle maksetusta palkasta sairausvakuutuskorvaukseen oikeutettuja työntekijöitä koskien Kansaneläkelaitokselle. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2010.)

2.2 Hallinnollisen taakan vähentäminen

Euroopan komissio asetti vuonna 2005 tavoitteeksi Euroopan Unionin jäsenvaltioiden alueella toimivien yritysten liiketoimintaympäristön kehittämisen ja edellytti jäsenvaltioiden tiivistä yhteistyötä tavoitteiden, jotka julkaistiin vuonna 2007 saavuttamiseksi. Tarkoituksena oli parantaa yritysten kilpailukykyä kustannussäästöjen avulla ja saada talous kasvuun, sekä julkisen sektorin kustannussäästöjen avulla verotus alenemaan. Kustannussäästöjä ja tehokuutta saataisiin vähentämällä yritysten hallinnollista taakkaa 25%. (Honkatukia & Rauhanen 2011, 2.)

Suomen hallitus teki 12.3.2009 päätöksen ohjelmasta, jolla oli määrä vähentää yritysten hallinnollista taakkaa 25% vuoden 2012 loppuun mennessä. Vähentämistä lähdettiin tavoittelemaan kansalliseen lainsäädäntöön ja viranomaismenettelyjen muutosten kautta. Ohjelman mukaisesti säästöjä tavoitellaan kehittämällä sähköistä asiointia seuraavilla aloilla:

- verotus
- tilastointi
- maataloustukien menettelyt
- elintarviketurvallisuus ja laatu
- työnantajana toimimisen tiedonantovelvoitteet
- taloushallinnon raportoinnin lainsäädäntö
- ympäristölupien menettelyt
- julkiset hankinnat (Honkatukia & Rauhanen 2011, 2.)

2.3 ICT-2015 hanke

Elinkeinoministeri käynnisti kymmenvuotisen ICT-2015-hankkeen tutkimaan ja parantamaan yritysten taloutta digitaalisuuden keinoin vuonna 2013. Työryhmän tutkimuksen tulos oli, että Suomessa ei hyödynnetä tehokkaasti digitalisointia ja internet-talouden mahdollisuuksia yritysten kasvussa ja tehokkuudessa. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2013, 7).

ICT-työryhmä havaitsi suomalaisen palveluarkkitehtuurin olevan hajallaan ja havainnollistaa sitä vertauksella maantiehen, joka päättyy kunnan rajalla eri kohtaan, kun toisen kunnan alueen tie alkaa. Vertauksessa jokaiseen virastoon ajetaan omaa tietä pitkin ja lisäksi viranomaiset ja yksityiset ajaisivat omilla säännöillään ja omilla väylillään. Suomessa samoja asioita tehdään monessa paikassa, eikä tietoa voida hyödyntää yli organisaatorajojen. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2013, 29-30.)

ICT työryhmä havaitsi Suomen tietojärjestelmärakenteen olevan hajanainen ja vertasi sitä Virossa käytössä olevaan yhtenäisempään toimintatapaan, jossa yhdessä järjestelmässä suoritetaan eri toimenpiteitä. ICT työryhmä päätyi ehdottamaan Suomen pirstaloituneen tietojärjestelmäpohjan uudistamista yhtenäisemmäksi samaan tapaan kuin Virossa on käytössä. Eri toimintoihin kehitetyt järjestelmät saavat ehdotuksen mukaan jatkossa tarvitsemansa tiedot yhdestä järjestelmästä. Raportissa kehdutaan Suomessa laajasti käyttöönotettua verkkolaskutusta, joka automatisoi ja reaaliaikaistaa laskutuksen. Tavoitteena on, että myös viranomaisille lähetettävä tieto automatisoidaan. Kun palkanmaksutiedot, alv-raportointi, tilinpäätöstiedot, hankinnat ja kirjanpito automatisoidaan, saadaan säästöjä ja yritysten hallinnollinen taakka kevenee. ICT työryhmä esittelee raportissaan käynnistämänsä projektit:

- reaaliaikainen palkkaraportointi
- lainsäädännön muuttaminen, jotta reaaliaikainen palkkahallinto voi toteutua
- Verohallinnon valmiuksien kehittäminen, jotta palkkahallintoa voidaan reaaliaikaistaa
- palkansaajien itsensä työllistämisen tukeminen
- rajapinnan muodostaminen tilinpäätöstiedoille ja arvonlisäverotuksen tiedoille
- keskitetyn ansiorekisterin suunnittelu (Työ- ja elinkeinoministeriö 2013, 30-34.)

2.4 Real-time Economy

Reaaliaikainen talous (real-time economy, RTE) tarkoittaa organisaatioiden välistä tiedonsiirtoa reaaliaikaisesti sekä liiketoiminnan että tiedonsiirtoprosessien näkökulmasta. Reaaliaikaiseen järjestelmään syötetty tieto on heti kaikkien järjestelmän käyttäjien saatavilla ja eri organisaatioissa voidaan käsitellä samanaikaisesti järjestelmään tallennettua tietoa. Reaaliaikataloudella tavoitellaan taloushallinnon täydellistä automaatiota, nopeutta ja tehokkuutta rahavirtojen liikkumisessa ja talouden ennustettavuutta. Hallituksen (Sipilän hallitus) ICT-hankkeen tavoitteena on saavuttaa kustannussäästöjä digitalisoimalla julkiset palvelut ja automatisoimalla taloushallinnon ilmoittamisen. Taloushallinnon automaatioon keskittyvä Aalto yliopiston tutkimus Real Time Economy (RTE) on keskeisessä roolissa automaation kehittämisessä. (Rissanen 2019, 2.)

Olli-Pekka Rissanen piti reaaliaikatalouden tilaisuudessa puheenvuoron, jossa määritteli reaaliaikatalouden taloushallinnossa automaation täydelliseksi hyödyntämiseksi. Rissanen mielestä Suomessa käytössä oleva verkkolaskutus on ensiaskel kohti reaalityaloutta, mutta taloushallinto on vielä matkan päästä automatisoinnista ja reaaliaikaisuudesta. Laskuja korjataan vielä käsin ja täydennetään tulosteiden perusteella. Tilannetta on pyritty ratkaisemaan siirtämällä manuaalisia työvaiheita halvemmän työvoiman maihin, vaikka oikea suuntaus olisi pyrkiä järjestelmän kehittämiseen. Verkkolaskutus on vain yksi esimerkki taloushallinnon automaatiosta, jossa kone hoitaa rutiinityön nopeasti ja saattaa laskutustiedon kaikkien osapuolten käytettäväksi. (Rissanen 2019, 2.)

2.5 Digitalisaation edistämisen ohjelma ja Digipalvelulaki

Hallitusohjelmassa on tavoitteena, että Suomi on digitalisaation ja teknisen kehityksen kärkimaa. Digitalisaation edistämishjelma tähtää julkisten palvelujen digitaaliseen saatavuuteen vuoteen 2023 mennessä. Ohjelman tavoitteena on ohjata ja kannustaa kansalaisia ja yrityksiä käyttämään digitaalista palvelutapaa.

Digitalisoinnin periaatteet:

- asiakaslähtöinen palvelutapa
- turhan asioinnin poistaminen
- helppokäyttöiset ja turvalliset palvelut
- nopea hyöty asiakkaalle
- palvelu häiriötilanteista huolimatta
- tiedon antaminen vain kerran
- olemassa olevien julkisten ja yksityisten sähköisten palvelujen hyödyntäminen
- rajapintojen käyttöönotto yrityksille ja kansalaisille
- palveluille ja toteutuksille nimetyt omistajat

Viranomaisen on tarjottava asiakkaille mahdollisuus sähköiseen asiointiin. Laki digitaalisen palvelun tarjoamisesta (306/2019) velvoittaa julkista hallintotehtävää hoitavaa viranomaista vastaanottamaan ja lähettämään asiointiin liittyviä asiakirjoja sähköisesti asiakkaan niin halutessa, huolehtimaan digitaalisten palvelujen ja sähköisen tiedon siirron saatavuudesta muutenkin kuin asiointipisteiden aukioloaikoina, ohjeistamaan asiakasta palvelujen käytössä ja huolehtimaan palvelujen käyttökatojen ajoittumisesta vähäiseen käyttöajankohtaan. Lisäksi laki velvoittaa viranomaista suunnittelemaan digipalvelunsa käyttäjäystävälliseksi. Palvelut on oltava helposti löydettävissä ja käytettävissä. Lisäksi niiden käyttö on oltava tietoturvallista ja yhteensopivaa yleisimmin käytettävien ohjelmistojen sekä tietoliikenneyhteyksien kanssa. Digipalvelulaki vastaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin (2016/2102) julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta. Digipalvelulaki ei kuitenkaan velvoita kehtään käyttämään tarjottuja digitaalisia palveluja. (Valtiovarainministeriö 2019a.) Julkisen hallinnon asiakkuusstrategia asettaa kuitenkin tavoitteeksi, että sähköisen palvelun käyttäminen on asiakkaalle houkuttelevin vaihtoehto. (Valtiovarainministeriö 2019b).

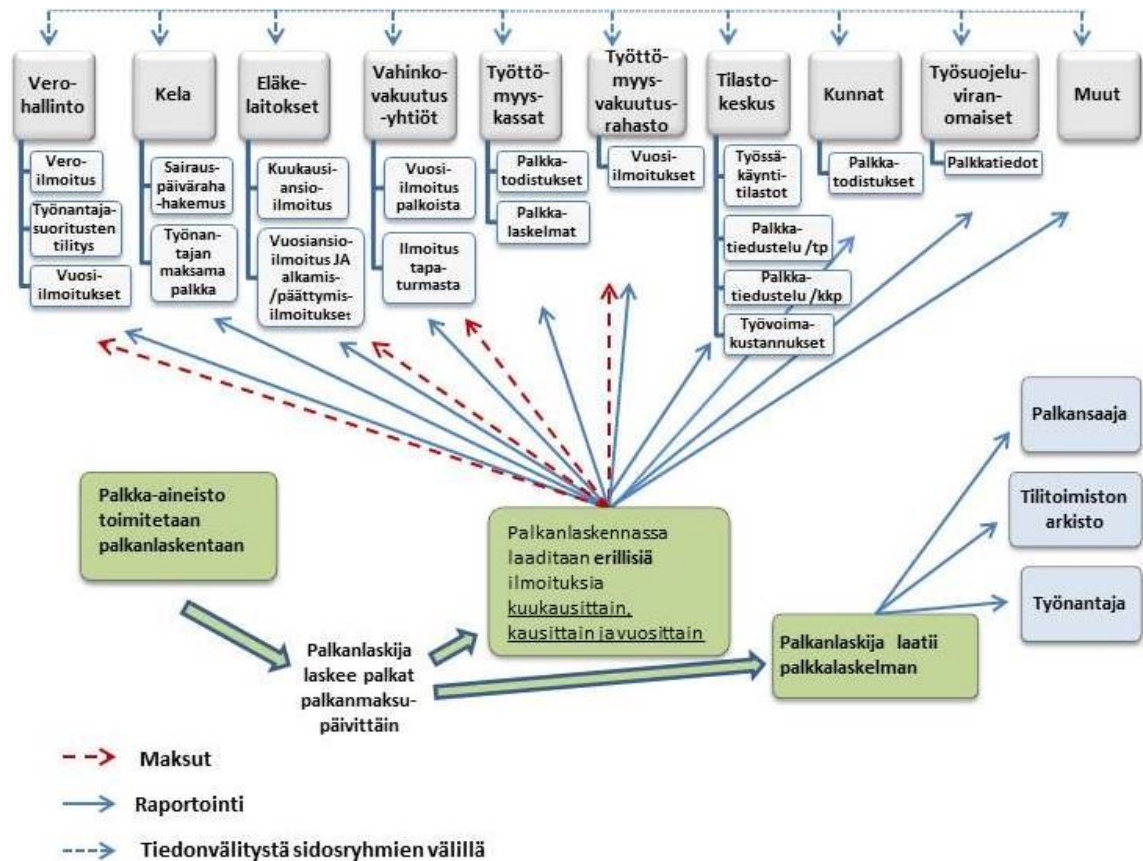
2.6 Kansallinen tulorekisterin perustamishanke, Katre

Kansallisen tulorekisterin perustamishankkeen 2014-2019 tehtävänä oli suunnitella ja toteuttaa sähköinen tietokanta, johon tallennetaan tulotiedot ja muita tietoja yksilötasolla. (Leinonen 2017). Tulorekisterin perustaminen liittyy kansalliseen kehittämishankkeeseen, jota valmisteltiin ICT-työryhmässä. Työryhmän loppuraportin ”21 polkua kitkattomaan Suomeen” mukaan tulorekisterin perustaminen oli yksi tärkeimmistä ja kiireisimmistä projekteista. (Hallituksen esitys HE134/2017 vp.)

Tulorekisterin tavoitteena on

- keventää työnantajien hallinnollista taakkaa korvaamalla yhdellä ilmoituksella useita eri tahoille tehtäviä ilmoituksia
- tuottaa ajantasaisia tulotietoja viranomaisille
- torjua harmaata taloutta
- tarjota tulonsaajille pääsy omiin tietoihinsa

Yritykset ovat raportoineet monelle eri taholle erilaisilla aikatauluilla ja tavoilla. Alla olevassa kuviossa (kuvio 2) esitellään palkanlaskennan tuottamia raportointeja, rahansiirtoja ja tiedonvälitystä ennen tulorekisterin käyttöönottoa. (HE134/2017 vp.) Kuviota katsellessa käsittää aiemmin tässä opinnäytetyössä ICT-hankkeen kohdalla esitetyn mielikuvan maantiestä, jossa jokaiseen virastoon ajettaisiin omaa reittiään ja omilla säännöillään.

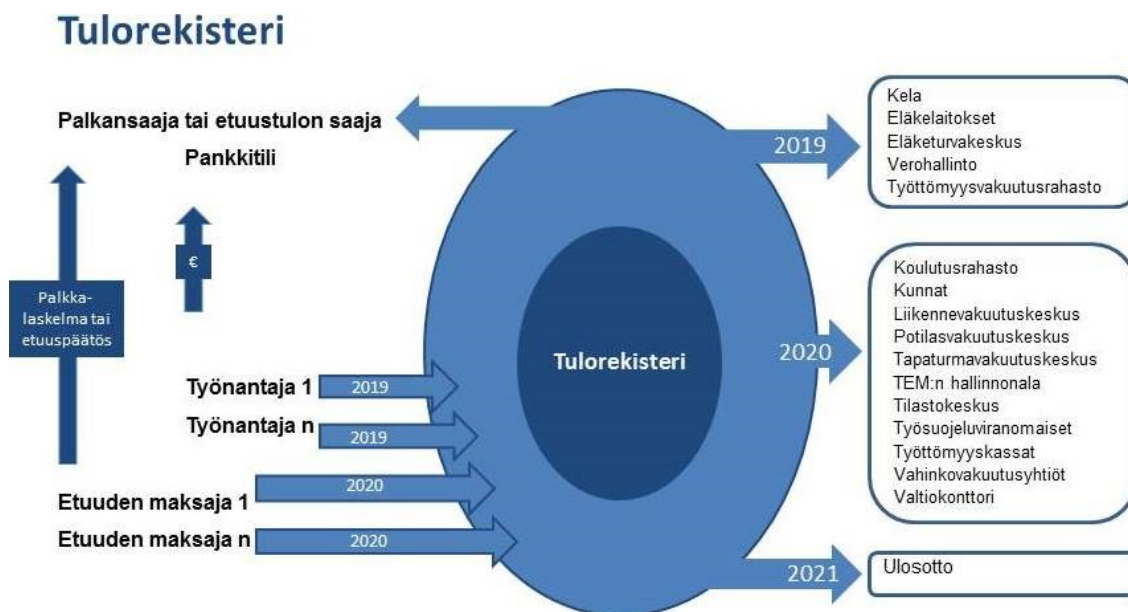

Kuvio 2. Tieto- ja rahavirrat ennen tulorekisterin käyttöönottoa (HE134/2017 vp)

Kansallinen tulorekisterihanke on valtiovarainministeriön ja Verohallinnon yhteistyössä toteuttama. Valtiovarainministeriö vastaa hankkeen ohjauksesta ja sidosryhmien kanssa tehtävästä yhteistyöstä, sekä lainsäädännön muutosten valmistelusta koko hankkeen ajan. Verohallinto vastaa hankkeen teknisestä toteuttamisesta. Tulotietojärjestelmästä annettiin laki (53/2018) ja tulorekisteri otettiin käyttöön 1.1.2019 palkkatietojen ilmoittamisen osalta (Valtiovarainministeriö 2014.)

Tulorekisteri muuttaa palkkatietojen ilmoittamista. Tulorekisterin käyttöönoton jälkeen suoritusmaksajat ilmoittavat maksujen tiedot saajakohtaisesti tulorekisteriin, josta tiedonkäyttäjät saavat ne käyttöönsä (kuvio 3). Ilmoittamisen rytmiksi muuttuu siten, että jokainen palkanmaksutapahtuma ilmoitetaan omana tietonaan palkkatietoilmoituksella. Lisäksi suorituksen maksaja ilmoittaa kuukausittain työnantajan sairausvakuutusmaksun yhteismäärän ja siitä tehtävät vähennykset työnantajan erillisilmoituksella. Jos työnantajarekisteriin kuuluvalla säännöllisellä työnantajalla ei ole palkanmaksua, ilmoittaa se tiedon työnantajan erillisilmoituksella (HE134/2017 vp.) Alkuperäinen tulorekisterihankkeen mukainen tietojen ilmoittamisen aikataulu on muuttunut etuustietojen osalta. Etuustietojen

ilmoittaminen piti alkaa vuoden 2020 alusta, mutta ajankohtaa siirrettiin vuoden 2021 alkuun. (Verohallinto2019a.)

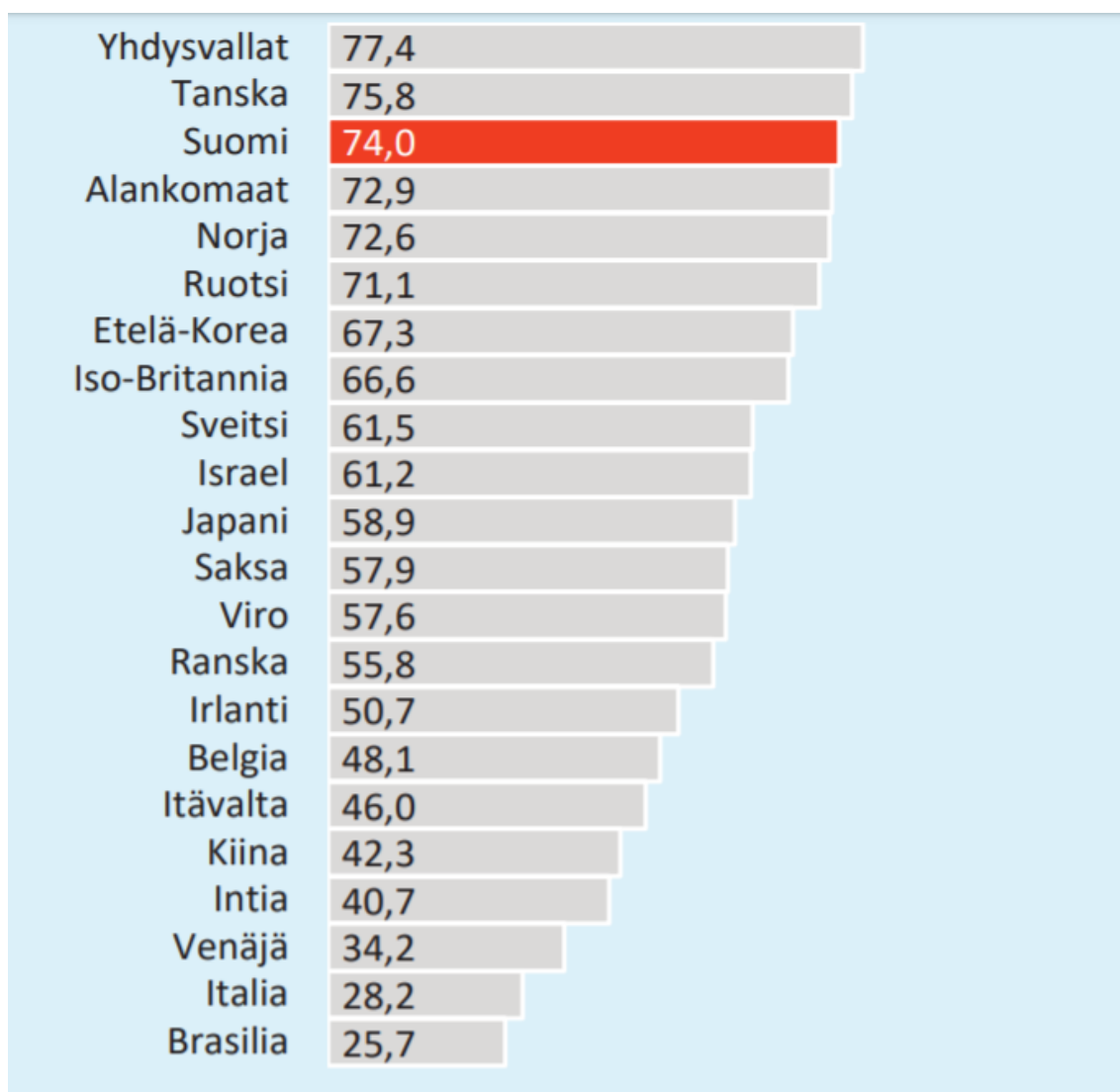

Kuvio 3. Tulorekisterin tietovirrat maksajilta tiedon käyttäjille (HE 134/2017)

2.7 Digibarometri 2019

Digibarometri on Business Finlandin, Liikenne- ja viestintäministeriön, Teknologiaeollisuus Ry:n, Ohjelmisto- ja e-business ry:n ja Elinkeinoelämän keskusliiton yhteishanke. Digibarometri mittaa digitaalisuuden hyödyntämistä 22 maassa laittaen maat paremmuusjärjestykseen 36 tarkasteltavan muuttujan avulla. Mittaus toteutetaan vuosittain ja siinä analysoidaan digitalisaation yleisiä edellytyksiä, sen käyttöä ja vaikutuksia. Mittauksen kohteena ovat julkinen sektori, kansalaiset ja yritykset. Suomen digitalisaation mahdollisuudet ja käyttö on korkealla tasolla, mutta silti Suomi ei saa hyödynnettyä sitä talouskasvun tarkoituksiin. Digibarometrin mukaan suurin osa syntyneestä datasta koostuu elokuvien ja muiden viihdekäytön teräväpiirtokuvien välittämisestä. Sosiaaliseen mediaan liittyy paljon dataa, joka on usein reaaliaikaista. Kansalaisten digitaalisuuden hyvän hyödyntämiskyvyn lisäksi myös julkinen sektori ja yksityinen sektori nähdään kilpailukykyisenä ja kehityskelpoisena digitaalisuuden hyödyntämisen näkökulmasta. (Ali-Yrkkö, Mattila, Pajarinen, Seppälä, 2019,17.)

Digibarometrissä sijoitetaan analysoinnin kohteena olevat maat paremmuusjärjestykseen digitaalisuuden hyödyntämisen mukaan (kuvio 4). Vuoden 2019 voittaja digitaalisuuden hyödyntämisessä on Yhdysvallat. Suomi on pysynyt kolmen parhaan joukossa jo kuuden vuoden ajan. Suomen sijoitus on noussut kolmannelta sijalta ensimmäiselle sijalle vuonna 2016. Suomen kehitys ei ole kuitenkaan pysynyt muiden maiden tahdissa, joten sijoitus on laskenut jälleen kolmannelle sijalle, jossa Suomi on pysynyt kaksi viimeistä vuotta. Yhdysvaltojen sijoitus on parantunut useana vuonna ja myönteinen kehitys digitalisuuden hyödyntämisessä sekä julkisella että yksityisellä sektorilla on tuonut sille ensimmäisen sijan Digibarometri 2019:ssä. Tanska on toisena kasvattaessaan julkisen sektorin digitekniikan käyttöä. Suomella on digibarometrin analyysin mukaan vertailumaiden kolmanneksi parhaat edellytykset julkisen sektorin osalta digitaalisuuden hyödyntämiseksi. (Ali-Yrkkö ym. 2019, 6-7, 27.)

Kuvio 4. Digibarometrin kokonaisindeksi (Roiha 2019, 6)

Digibarometri 2019 julkaisutilaisuuden avauspuheenvuorossa Ohjelmisto- ja e-business ry:n toimitusjohtaja Rasmus Roiha (2019) kertoo digitaalisen datan käytön kasvaneen viime vuosina todella paljon. Puheenvuorosta selviää, että vuonna 2018 tuotetun digitaalisen datan määrä on enemmän kuin aikojen alusta vuoteen 2018 asti on tuotettu yhteensä. Kuitenkin tuotetusta datasta vain alle 1% analysoitiin ja käytettiin hyväksi päätöksenteossa ja operatiivisessa toiminnassa. Digibarometri mittaa, kuinka hyvin eri maat osaavat analysoida ja hyödyntää tuotettua dataa yksilön ja yhteiskunnan näkökulmasta. (Roiha 2019.)

Vuosittaisten digibarometriä tulosten perusteella on selvää, että digitalisaatio tulee muuttamaan kansalaisten käyttäytymistä ja myös julkisen sektorin sekä yritysten toimintatapoja. Digibarometri 2019 tulokset perustuvat vuoden 2018 tietoihin, jolloin tulorekisteriä ei ollut vielä käyttöönotettu. Seuraavien vuosien Digibarometriä tuloksissa nähdään, onko tulorekisteri ja muu julkisen sektorin panostus digitaalisuuteen tuottanut tulosta.

3 TULOREKISTERI

Tässä luvussa kerrotaan, mikä tulorekisteri on. Luvussa tarkastellaan, mitä tietoja tulorekisteriin tallennetaan ja kuka tallentamisen tekee. Lisäksi kerrotaan, kuka tulorekisteriin tallennettavia tietoja käyttää ja mitä sinne tallennettavilla tiedoilla tehdään.

Tulorekisteri on sähköinen tietokanta, joka sisältää kattavat tiedot palkoista, eläkkeistä ja etuuksista reaaliaikaisesti ilmoitettuina. Tulorekisteriä ylläpitää Verohallinnon tulorekisteriyksikkö, joka on muusta Verohallinnosta erillinen ja vain tulorekisteriä varten perustettu yksikkö. Tulorekisteri ei tarkasta sinne lähetettyjä ilmoituksia. Se on vain tietoa vastaanottava ja tallentava järjestelmä. Tulorekisteriin lähetettyjen ilmoitusten oikeellisuudesta ja tietojen virheiden korjaamisesta vastaa tietojen ilmoittaja itse. (Verohallinto 2018c.)

3.1 Kuka ilmoittaa tietoja tulorekisteriin

Tulorekisteri on sähköinen tietokanta, johon suorituksen maksajat ilmoittavat tiedot tulonsaajakohtaisesti. Keitä ovat suorituksen maksajat ja suoritusten saajat? Tulorekisteri perustuu tulotietojärjestelmästä säädettyyn lakiin (53/2018), joka määrittelee termit.

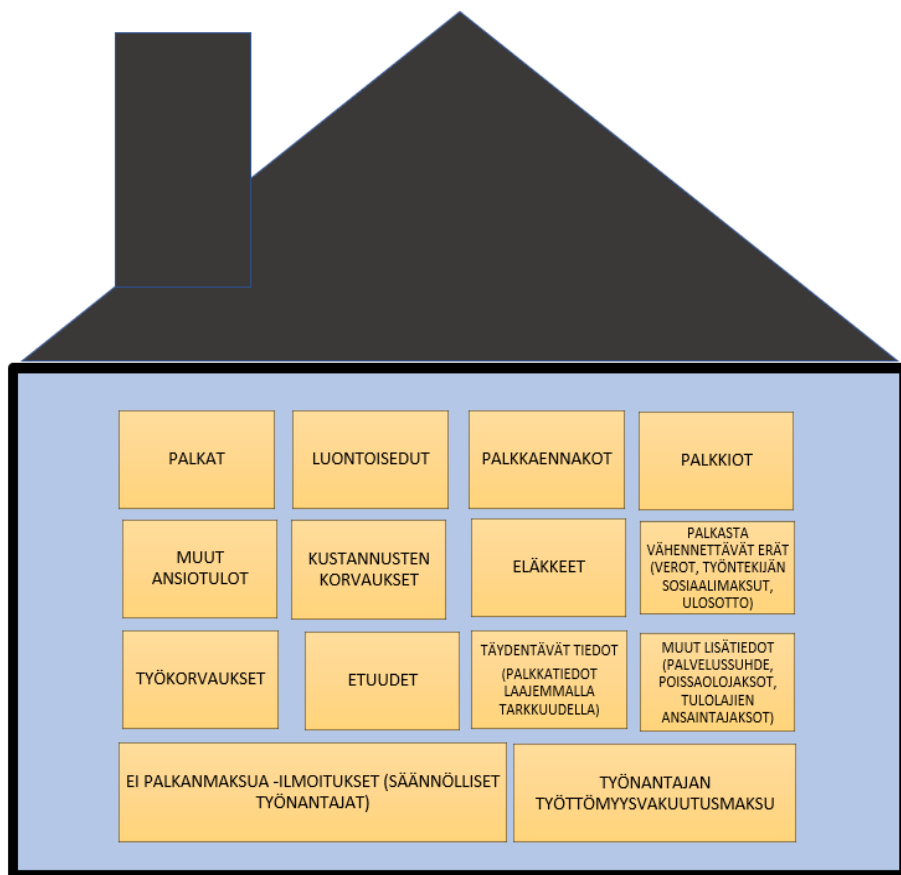
Laki tulotietojärjestelmästä 3 § määrittelee suorituksen maksajat ja suorituksen saajat. *Tässä laissa tarkoitetaan:*

1) suorituksen maksajalla työnantajaa, toimeksiantajaa ja muuta näihin rinnastettavaa suorituksen maksajaa sekä muuna kuin rahana annetun edun antajaa (palkanmaksaja) sekä oikeushenkilöä, joka maksaa eläkkeitä, muita etuuksia tai niihin rinnastettavia suorituksia lakiin, yksityisoikeudelliseen sopimussuhteeseen tai tekemäänsä päätökseen perustuen (etuudenmaksaja);

2) tulonsaajalla luonnollista henkilöä, kuolinpesää ja oikeushenkilöä, jolle tässä laissa tarkoitettu suoritus on maksettu tai muuna kuin rahana maksettu etu annettu sekä luonnollista henkilöä ja kuolinpesää, joka on oikeutettu kyseiseen suoritukseen;

3) sijaissaajalla tahoa, jolle suoritus on lakiin perustuvan oikeuden nojalla maksettu suoritukseen oikeutetun tulonsaajan asemesta. (Laki tulotietojärjestelmästä 53/2018.)

Tulorekisteri on järjestelmä, johon kaikki työllä ansaitsemamme raha ja muu kuin rahallinen korvaus ilmoitetaan (kuvio 5). Ilmoitettavia tulotietoja ovat palkkatulot, luontoisedut, kustannusten korvaukset, kuten kilometrikorvaukset ja päivärahat. Samoin tulorekisteriin ilmoitetaan palkkiot (poikkeuksena alle 100 euron arvoiset kilpailupalkinnot) ja ennakonperintärekisteriin kuulumattomalle saajalle maksetut työkorvaukset. Vuodesta 2021 alkaen myös etuuksien tiedot ilmoitetaan tulorekisteriin. Järjestelmä vastaanottaa ja tallentaa tulotietoja. Tiedot säilyvät tulorekisterissä 10 vuotta tiedon tallentamisvuotta seuraavan vuoden alusta lukien. (Verohallinto 2019a.)

Kuvio 5. Tulorekisteriin tallennettavia tietoja

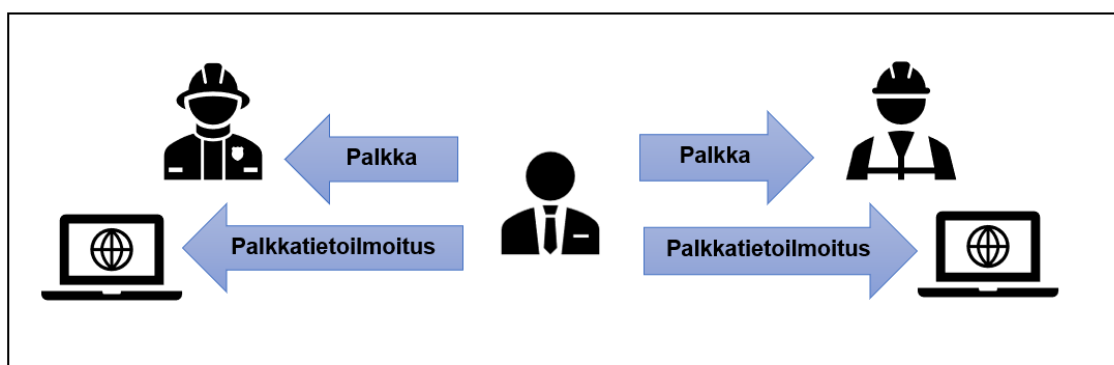
3.2 Tulorekisterin ilmoitukset

Työnantaja tai muu maksaja ilmoittaa tiedot 1.1.2019 ja sen jälkeen maksamistaan palkoista, palkkioista, luontoiseduista, työkorvauksista, kustannusten korvauksista ja muista ansiotuloista tulorekisteriin. Lisäksi työnantaja ilmoittaa tiedon

työnantajan sairausvakuutusten määrästä tulorekisteriin. Etuuksien maksajat ilmoittavat tiedot maksamistaan etuuksista 1.1.2021 alkaen. (Verohallinto 2019b.) Tässä opinnäytetyössä keskityn vain palkanlaskijan palkoista ja muista suorituksista tekemiin ilmoituksiin.

3.2.1 Palkkatietoilmoitus

Palkkatietoilmoituksella ilmoitetaan jokaisen palkanmaksutapahtuman tiedot tulonsaajittain eriteltyinä. Kuvio 6 esittää työnantajaa maksamassa palkkaa kahdelle työntekijälleen. Työnantaja tekee palkanmaksusta kaksi erillistä palkkatietoilmoitusta, molemmille työntekijöille omansa. Jos palkanmaksupäiviä on kuuksaudessa kaksi, tekee työnantaja molemmista maksupäivistä kummallekin työntekijälleen omat palkkatietoilmoituksensa.

Kuvio 6. Palkanmaksun tapahtumakohtaisuus

Osa palkkatietoilmoituksilla annettavista tiedoista on pakollisia ja osa vapaaehtoisia. Pakolliset tiedot vastaavat niitä Verohallintoon, Työllisyysrahastoon ja työtapaturmayhtiöihin annettuja tietoja, joita on ennen tulorekisterin käyttöönottoa kerätty palkkoihin liittyneillä vuosi-ilmoituksilla. Vuosi-ilmoituksia ei enää anneta 1.1.2019 jälkeen maksetuista palkanmaksuista. (Verohallinto 2019c.)

Pakollisia palkkatietoilmoituksen tietoja ovat tulotietojärjestelmästä säädetyn lain 6 §:n mukaan tiedot maksajasta ja tulonsaajasta, tulonsaajan vakuuttamistiedot, palkanmaksupäivä, palkanmaksukausi, aineiston tekniset tiedot, tiedot maksesta suorituksen summasta vähintään yhteissummana esitettynä ja tiedot maksesta tehdyistä vähennyksistä. Erikseen rahapalkan lisäksi on ilmoitettava tiedot

luontoiseduista, kustannusten korvauksista, työ- ja käyttökorvauksista, kansainväliseen työskentelyyn liittyvistä tuloista, työsuhdeoptioista, yksityisen hoidon tuesta, omaishoitajan palkkiosta, perhehoitajan palkkiosta, urheilijan tuloista ja esiintyvän taiteilijan tuloista. (Laki tulotietojärjestelmästä 53/2018.) Palkkatietoilmoituksen pakolliset ja täydentävät tiedot on esitetty Verohallinnon yksityiskohteisessa tulorekisteriohjeessa, joka löytyy taulukkomuodossa opinnäytetyön liitteestä 4. (Verohallinto 2019c.)

Palkkatietoilmoituksissa käytetään tulolajeja, jotka ovat koodeja maksetuille suorituksille ja niistä tehdyille vähennyksille. Palkkatiedot voi ilmoittaa kahdella eri tarkkuudella, joko suppeammin käyttämällä 100-sarjan tulolajeja (ilmoitustapa 1) tai laajemmin käyttämällä 200-sarjan tulolajeja (ilmoitustapa 2). Suppeampi ilmoitustapa 1 sisältää pakolliset tiedot ja rahapalkan yhteissummana. Suppeamman ilmoitustavan tiedot riittävät Verohallinnolle. Laajempi ilmoitustapa 2 sisältää pakolliset tiedot ja tulot eriteltyinä. Ilmoittamistapa 2 on suositeltava, sillä laajemmat tiedot ovat tarpeen esimerkiksi tulonsaajan etuushakemusten käsittelyssä tai muiden tiedonkäyttäjien prosesseissa. Antamalla tiedot vapaaehtoisesti tulorekisteriin palkkatietoilmoituksilla työnantaja välttyy tietojen antamiselta erikseen pyydettyinä. Laajemman ilmoitustavan tietoja hyödyntävät: ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus), Kansaneläkelaitos (Kela), Työllisyysrahasto, kunnat, Tilastokeskus, työeläkeala, työsuojelu, tapaturmavakuuttajat ja työttömyyskassat. Maksaja valitsee, kummalla tavalla palkkoja ilmoittaa. Yhden ilmoituksen tiedot pitää ilmoittaa kokonaan, joko laajalla tai suppealla tavalla. Ilmoitustapoja voi vaihdella eri ilmoituksilla. (Verohallinto 2019c.)

Tulolajit on ryhmitelty sarjoihin

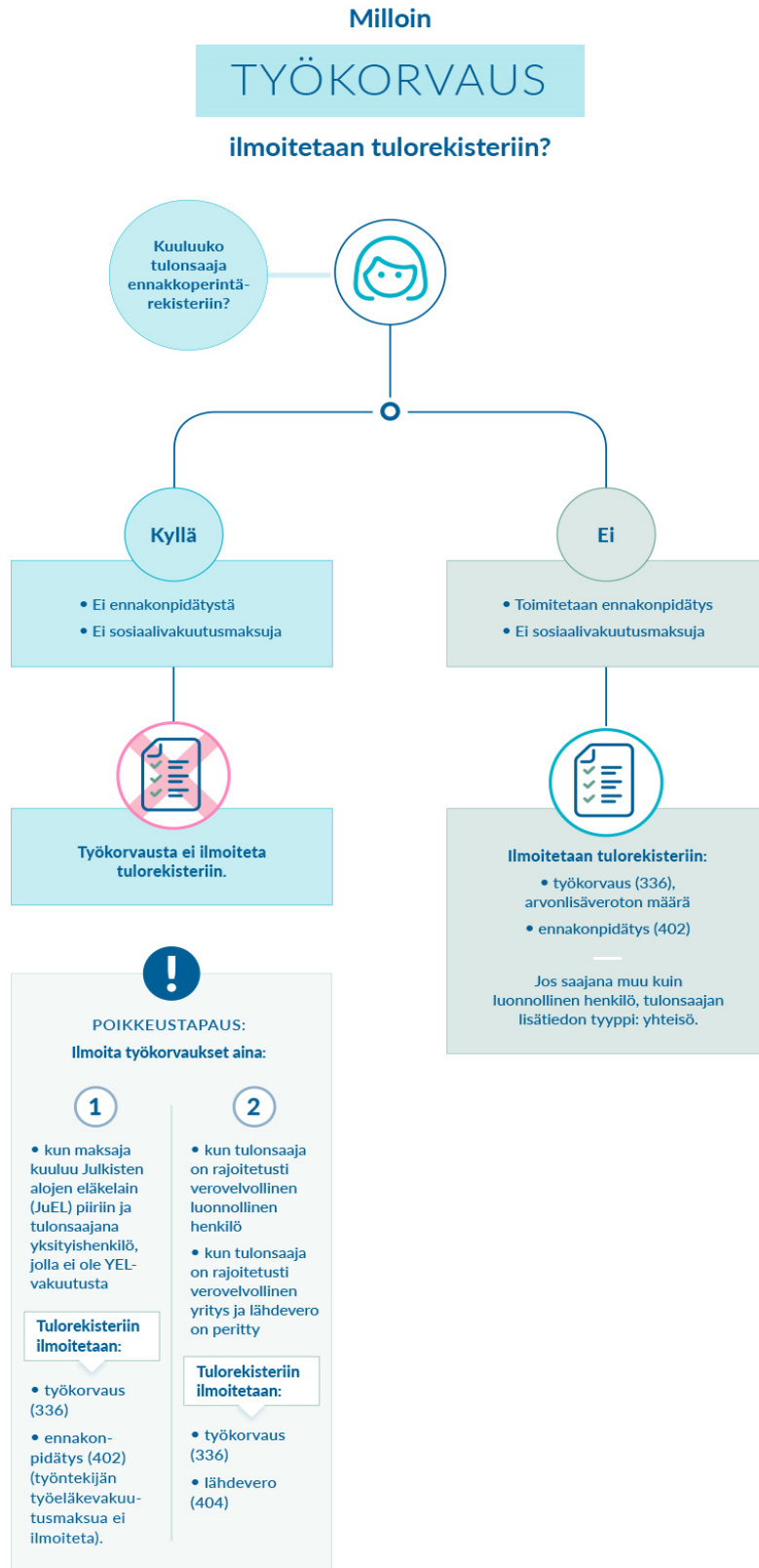
- 100-sarjan tulolajeja käytetään, kun ilmoitetaan rahapalkat yhteissummana (ilmoitustapa 1 eli rahapalkkojen suppeampi ilmoittamistarkkuus, pakolliset ilmoitustiedot)
- 200-sarjan tulolajeja käytetään, kun ilmoitetaan rahapalkat eriteltyinä (ilmoitustapa 2 eli rahapalkkojen laajempi ilmoittamistarkkuus)
- 300-sarjan tulolajeja käytetään aina ilmoittamistavasta riippumatta
- 400-sarjan tulolajeja käytetään aina tuloista vähennettävien erien ilmoittamiseen (Verohallinto 2019c.)

3.2.2 Työkorvaus

Työkorvaus on korvaus, joka maksetaan työstä sopimuksen tai laskun mukaan, mutta työn suorittaja ei ole työsuhhteessa, vaan toimeksiantosuhteessa työnantajaan. (Ennakkoperintälaki 1118/1996). Työkorvaus on saajalleen yleensä yritystuloa, mutta yksityiset henkilötkin voivat saada työkorvausta. Luontoisedut ja palkkiot eivät ole työkorvausta, vaan ne ovat palkkaa, vaikka työsuhdetta ei palkkion tai luontoisedun saajalla maksajaan olisikaan. Palkkioita ovat myös ilman työsuhdettakin maksetut kokouspalkkiot, henkilökohtaiset luentopalkkiot, hallintoelimen jäsenyyden palkkiot, toimitusjohtajan palkkiot, avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön yhtiömiesten palkat ja luottamustoimien korvaukset. (Verohallinto 2019d; Verohallinto 2019e.)

Työkorvauksena ilmoitetaan ennakkoperintärekisteriin kuulumattomalle suorituksen saajalle maksettu työkorvaus ilman arvonlisäveron osuutta. Työkorvaus ilmoitetaan palkkatietoilmoituksella tulorekisteriin. Ilmoittajana toimii suorituksen maksaja samoin kuin palkkojen ilmoittamisessakin. Kuvio 7 kuvaa työkorvauksen ilmoittamisvelvollisuutta tulorekisteriin. Työkorvaus on ilmoitettava tulorekisteriin aina kolmessa tapauksessa:

- työkorvaus on maksettu rajoitetusti verovelvolliselle luonnolliselle henkilölle
- työkorvaus on maksettu rajoitetusti verovelvolliselle yritykselle ja työkorvauksesta on peritty lähdevero
- työkorvauksen maksaja kuuluu julkisten alojen eläkelain piiriin ja saaja kuuluu ennakkoperintärekisteriin, mutta hänellä ei ole omaa yrittäjän eläkevakuutusta. (Verohallinto 2019e.)

tulorekisteri.fi

Kuvio 7. Milloin työkorvaus ilmoitetaan tulorekisteriin (Verohallinto 2018d)

3.2.3 Työnantajan erillisilmoitus

Työnantajan erillisilmoituksella ilmoitetaan kohdekuukauden työnantajan sairausvakuutusmaksun yhteismäärä ja siitä tehtävät vähennykset, sekä ”ei palkanmaksua” -tieto Verohallinnon työnantajarekisteriin kuuluvien osalta, jos palkanmaksua ei ole ollut.

Työnantajan sairausvakuutusmaksu on oma-aloitteinen vero, jonka määrän työnantaja laskee itse ja ilmoittaa työnantajan erillisilmoituksella. Palkkatietoilmoitusten tulolajien kohdalla on määriteltä, kuuluuko niistä maksaa työnantajan sairausvakuutusmaksu. Työnantajan sairausvakuutusmaksu ilmoitetaan kuukauden aikana maksettujen palkkojen mukaan. Olennaista palkkatietojen ilmoittamisessa palkkatietoilmoituksilla ja työnantajan erillisilmoituksen kohdentamisessa oikeaan kuukauteen on siis palkkasuorituksen maksupäivä eli palkkapäivä. Tämä määrittää, mille kuukaudelle suoritus tulorekisterissä kohdentuu. Esimerkiksi tilanne, jossa palkan ansaintajakso ajoittuu ajalle 1.1-31.1.2020, mutta suoritus on maksettu vasta 5.2.2020, suoritus kohdentuu helmikuun palkaksi maksupäivän perusteella. Mikäli tammikuussa ei ole ollut muuta palkanmaksua, luontoisetuja tai muita suorituksia, on säännöllisen palkanmaksajan ilmoitettava tammikuun työnantajan erillisilmoituksella ”ei palkanmaksua” -tieto. Kuvio 8 on tulorekisteri.fi sivustolta ja se selkeyttää työnantajan erillisilmoituksen antamista. (Verohallinto 2018l.)

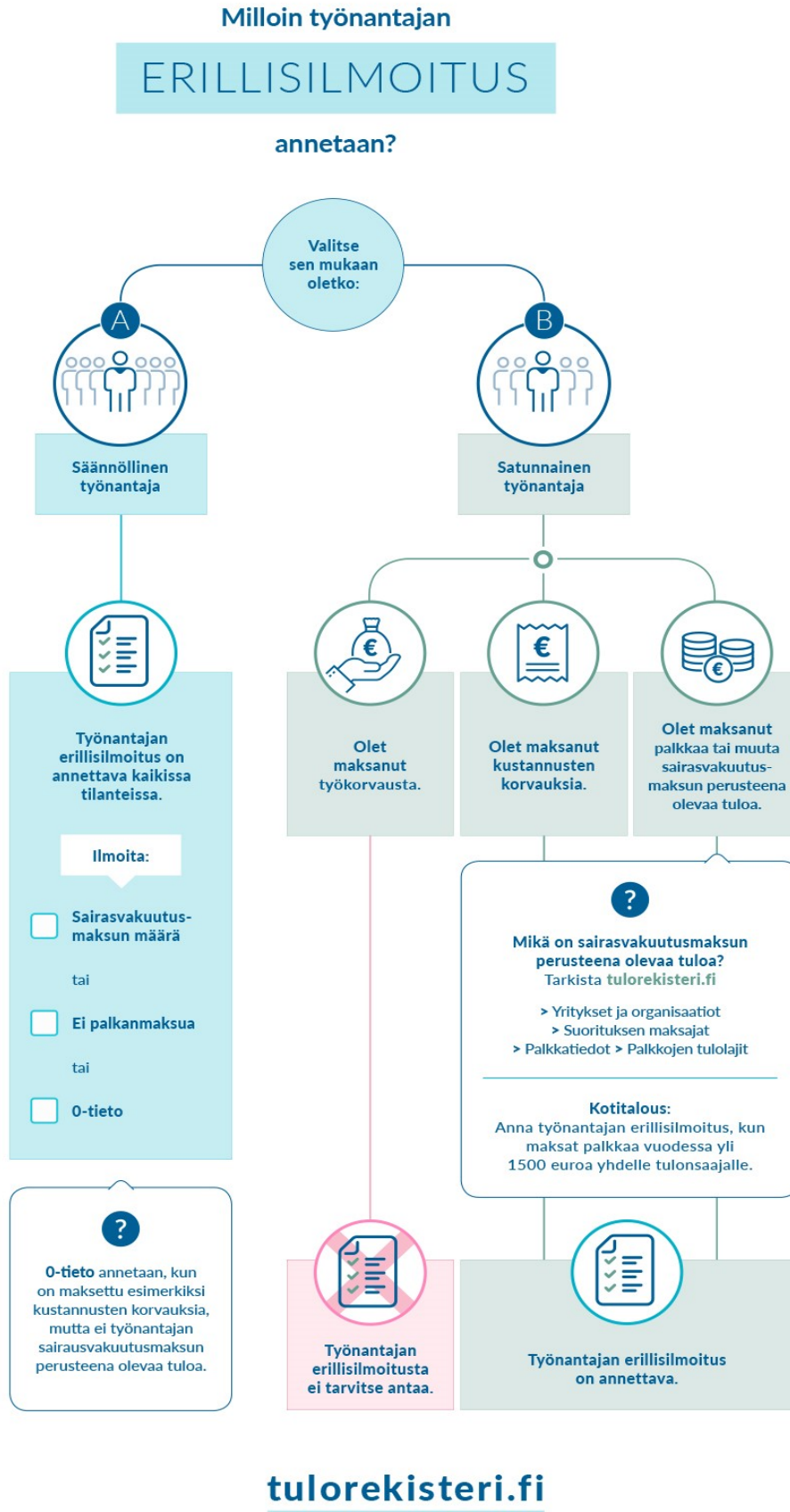
Työnantajarekisteriin kuuluvat säännölliset työnantajat antavat yhden työnantajan erillisilmoituksen kuukausittain ja satunnaiset työnantajat vain niistä kuukausista, jolloin niillä on ollut palkanmaksua. (Kuvio 8). Suoritusten maksaja on säännöllinen työnantaja ja sen pitää ilmoittautua työnantajarekisteriin, jos seuraavat ehdot täyttyvät:

- palkanmaksua on säännöllisesti vähintään kahdelle henkilölle
- palkanmaksua on samanaikaisesti vähintään kuudelle henkilölle (vaikka työntekijöiden työsuhteet olisivat määräaikaista)

Satunnaisen työnantajan ei tarvitse ilmoittautua työnantajarekisteriin. Satunnainen työnantaja voi olla, jos palkanmaksua on enintään yhdelle henkilölle tai työntekijöitä on 1-5 ja heidän työsuhteensa ei kestä koko kalenterivuotta. (Verohallinto 2020a.)

Säännöllisen eli työnantajarekisteriin kuuluvan työnantajan pitää ilmoittaa tulorekisteriin kuukausittain myös, jos palkanmaksua ei ole ollut. Tieto ilmoitetaan työnantajan erillisilmoituksella antamalla ”ei palkanmaksua -tieto”. Ilmoittaminen pitää tehdä kuukausittain huolimatta siitä, onko säännöllinen työnantaja verotuksessaan kuukausimenettelyssä tai neljännesvuosimenettelyssä. Mikäli kuukauden aikana on maksettu kustannusten korvauksia, kuten kilometrikorvauksia tai päivärahoja, ”ei palkanmaksua -tietoa” ei voi ilmoittaa, vaan silloin ilmoitetaan työnantajan sairausvakuutuksen summana 0 euroa. (Verohallinto 2019d)

Kotitalouden ei tarvitse antaa työnantajan erillisilmoitusta, mikäli se ei ole säännöllinen työnantaja, eikä ole maksanut palkkaa samalle henkilölle yli 1 500 eurolla vuodessa. (Verohallinto 2018l).

tulorekisteri.fi

Kuvio 8. Milloin työnantajan erillisilmoitus annetaan (Verohallinto 2018d.)

3.3 Ilmoittamisen määräajat

Palkkatietoilmoitus maksetuista palkoista ja työkorvauksista pitää antaa viimeistään viidentenä kalenteripäivänä suorituksen maksupäivästä. Palkkaennakon maksun voi (1.1.2020 alkaen maksetuista suorituksista) ilmoittaa myöhemmin varsinaisen palkanmaksun yhteydessä, jos palkanmaksupäivä on saman kalenterikuukauden aikana. Jos varsinainen palkanmaksu ei ajoitu samaan kalenterikuukauteen kuin palkkaennakko, on palkkaennakko ilmoitettava viimeistään viidentenä kalenteripäivänä palkanmaksusta. (Verohallinto 2019c.)

Luontoisedut (1.1.2020 alkaen) on ilmoitettava viimeistään niiden kertymiskuu-kautta seuraavan kuukauden 5. päivä. Samoin verovapaat kustannusten korvaukset on ilmoitettava viimeistään maksukuukautta seuraavan kuukauden 5. päivä. (Verohallinto 2019c.)

Rekisteröity yhdistys ilmoittaa (1.1.2020 alkaen) maksamansa kertsuoritukset viimeistään maksukuukautta seuraavan kuukauden 5. päivä. Samoin kotitalous, joka ei toimi säännöllisenä työnantajana, voi ilmoittaa maksamansa suoritukset maksukuukautta seuraavan kuukauden 5. päivä. (Verohallinto 2019c.)

Kilpailupalkintoina (1.1.2020) maksetut rahasuoritukset työsuhteessa maksajaan olevalle ja ei työsuhteiselle saajalle yli 100 euron arvoiset palkinnot ilmoitetaan viimeistään 5 kalenteripäivänä maksupäivästä. Tavarana annetut kilpailupalkinnot ilmoitetaan viimeistään niiden luovuttamista seuraavan kuukauden 5. päivänä. (Verohallinto 2019c.)

Työnantajan erillisilmoitus on annettava kuukausittain viimeistään palkanmaksukuukautta seuraavan kuukauden 5. päivänä säännöllisillä työnantajilla ja satunnaisilla työnantajilla vain silloin kuin palkanmaksua on ollut. (Mikäli ilmoitus annetaan paperilomakkeella, on ilmoituksen oltava perillä palkanmaksua seuraavan kalenterikuukauden 8. päivänä.) Jos säännöllinen työnantaja poistuu Verohallinnon työnantajarekisteristä, on sen annettava työnantajan erillisilmoitus vielä siltä kuukaudelta, jolloin rekisteröinti päättyy. ”Ei palkanmaksua- tiedot” voi ilmoittaa etukäteen enintään kuudelta kuukaudelta. Työnantajan sairausvakuutuksen

määrän ja siitä tehtävien vähennysten määrän voi ilmoittaa etukäteen enintään kuukautta ennen kohdekuukauden alkua. (Verohallinto 2019c.)

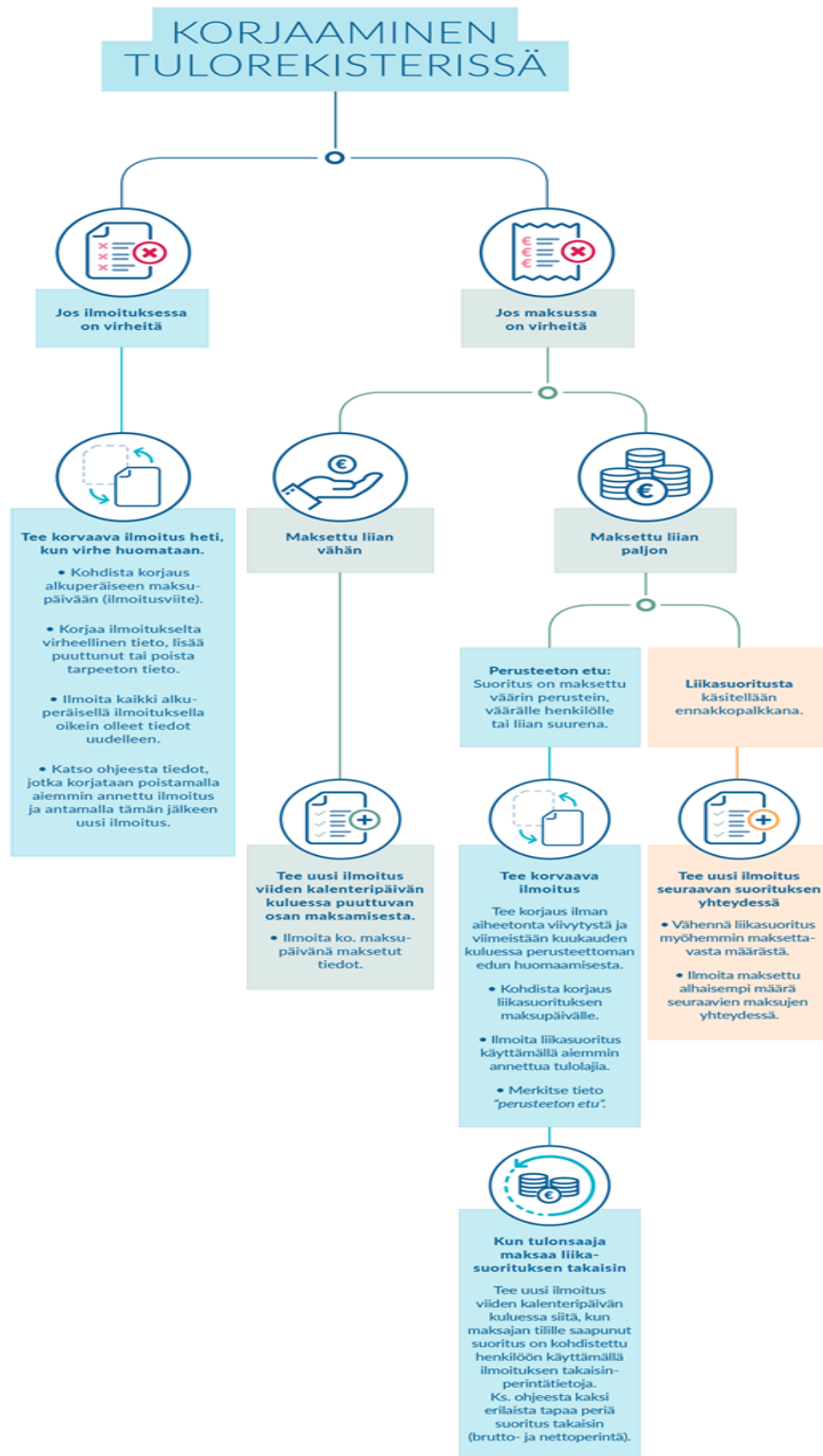
Tulorekisteri ei ole tuonut muutoksia viranomaisille pakollisesti ilmoitettaviin tietoihin, vain ilmoittamistapaan palkansaajittain eriteltynä on tullut muutoksia. Esimerkiksi työnantajan on aiemminkin pitänyt ilmoittaa työntekijöidensä luontoisedut ja kilometrikorvaukset aina nautintoperusteisesti silloin kuin etu on ollut työntekijän käytettävissä. Käytännössä moni työnantaja on jättänyt ilmoittamisen keran vuodessa tehtävän vuosi-ilmoituksen jättämisen ajankohtaan. Nyt ilmoituksissa kysytään suoritusten maksupäivää ja siten ohjataan ilmoittajaa ilmoittamaan oikein maksamansa korvaukset.

Tilitoimistoyrittäjä ja Etelä-Karjalan Yrittäjien puheenjohtaja Minna Kokki kertoo Yrittäjät lehden artikkelissa odottavansa innolla tulorekisterin käyttöönottoa ja arvioi tilitoimiston saavan ajansäästöä siitä, että sen ei tarvitse toimitella palkkatodistuksia Kelalle ja ammattiyhdistysliikkeille. Osuvasti ilmoittamisen aikatauluista hän kommentoi tulorekisterin käyttöönoton vaativan yrittäjiltä ryhtiliikettä palkkatietojen ilmoittamisessa. (Koskenranta 2018.)

Tulorekisterin käyttöönotossa määriteltiin kaikkien suoritusten ilmoittamisaikatauluksi 5 päivää suoritusten maksamisen jälkeen. Nopea ilmoittamisaikataulu koettiin liian kuormittavaksi ja ilmoittamisen määräaikoja muutettiin vuoden 2020 alusta lähtien koskien verovapaiden kustannusten korvauksia, palkkaennakoita ja luontoisetuja. (Hallituksen esitys HE78/2019 vp.)

3.4 Ilmoitusten korjaaminen

Suoritusten maksajalla on vastuu, että antamansa ilmoitukset ovat oikein. Suorituksen maksaja korjaa antamiaan ilmoituksia heti, ilman viivytyksiä, kun virhe havaitaan. Korjausta ei saa jättää myöhempään ajankohtaan esimerkiksi seuraavaan palkanmaksukertaan. Kaikki ilmoituksessa olevat virheet on korjattava riippumatta siitä, onko virhe pakollisissa tai vapaaehtoisesti ilmoitetuissa tiedoissa. (Verohallinto 2019f.)

tulorekisteri.fi

Kuvio 9. Korjaaminen tulorekisterissä (Verohallinto 2019g)

Tulorekisterin virheen korjaaminen riippuu virheen tyypistä. Kuvio 9 ohjeistaa eri tyyppisten virheiden korjaamisessa. Ilmoittamisen virhe eli tilanne, jossa palkan tai muun maksun suoritus on tehty oikein, mutta vain ilmoitus on väärin, korjaus tehdään pääsääntöisesti korvaavalla ilmoituksella. Korvaavan ilmoituksen antaminen tarkoittaa tietojen korjaamista alkuperäiselle ilmoitukselle. Tällöin on annettava alkuperäiselle ilmoitukselle kaikki (myös alkuperäiset oikein olevat tiedot) uudelleen. Ilmoittamisen virheitä palkkatietoilmoituksilla on:

- ilmoituksen summat ilmoitettu väärin näppäilyvirheen vuoksi
- tulo ilmoitettu väärällä tulolajilla
- pakollinen tieto jäänyt ilmoittamatta
- saajan verovelvollisuusasema on muuttunut (esimerkiksi rajoitetusti verovelvollisesta yleisesti verovelvolliseksi) (Verohallinto 2019g.)

Ilmoittamisen virheissä ei voi käyttää aina suositeltavaa korvaavaa ilmoitusta. Ilmoittamisen virheen tilanne, jossa tulorekisteriin on ilmoitettu virheellisesti suoritus, jota ei ole maksettu lainkaan, korjataan mitätöimällä aiheeton ilmoitus. Aiempi ilmoitus on myös mitätöitävä ja annettava uusi ilmoitus, jos virhe on palkkatietoilmoituksen tunnistetiedoissa.

Tilanteita, jolloin mitätöidään alkuperäinen ilmoitus ja annetaan uusi ilmoitus:

- virhe maksupäivässä
- virhe maksukaudessa
- virhe suorituksen maksajan tai saajan tunnistetiedoissa
- virhe tulonsaajan lisätiedon tyypissä
- virhe maksajan tyypissä, kun muutetaan tilapäinen työnantaja -tieto
- virhe sijaismaksaja-tietoryhmän varsinaisen työnantajan asiakastunnisteessa tai toimii sijaismaksajana -tiedossa
- virhe tulonsaajan syntymäajassa
- virhe eläkejärjestelynumerossa
- virhe työtaturmavakuutusyhtiön tunnisteessa tai vakuutusnumerossa
- virhe vakuuttamistilanteen poikkeustyyppitilanteessa
- vapaaehtoisen työeläkevakuuttamistiedon muuttaminen taannehtivasti

Uusi ilmoitus annetaan maksamisen virhetilanteessa, joka johtuu liian pienenä maksetusta suorituksesta. Liian pienenä maksetut suoritukset ja unohtuneet suo-

ritusten osat korjataan tekemällä uusi ilmoitus sille päivälle, jolloin unohtunut maksumuutos maksetaan. Tällöin alkuperäinen ilmoitus on oikein, eikä sitä korjata. (Verohallinto 2019f.)

Aiheettomasti tulonsaajalle maksetut suoritukset aiheuttavat perusteeton etu ja takaisinperintä -tilanteen. Tällöin suorituksen maksaja korjaa alkuperäistä ilmoitusta ja merkitsee ilmoitukselle liिकासuorituksen määrän ja sen yhteydessä annettavan perusteeton etu -tiedon. Kun tulonsaaja maksaa aiheettomasti maksetun perusteettoman edun takaisin suorituksen maksajalle, ilmoitetaan tulorekisterin palkkatietoilmoituksella takaisinperintä. (Verohallinto 2019f.)

Liian suurena maksetut palkat voi myös käsitellä tulorekisterissä ennakkopalkkana, jos liikaa maksettu palkka voidaan periä seuraavan palkanmaksun yhteydessä kokonaisuudessaan takaisin ja asiasta on sovittu palkansaajan ja maksajan välillä. Tämä toimintatapa ei ole suositeltava, koska se vääristää tulonsaajan tulotietoja tilanteessa, jossa tulonsaaja hakee etuuksia tulotietoihinsa perustuen. Tulorekisteritietojen käyttäjät saattavat joutua pyytämään suorituksen maksajalta lisätietoja maksetuista summista kuittaustilanteissa. Ennakkopalkkana käsiteltäessä liिकासuoritus peritään takaisin kuittaamalla se seuraavassa palkanmaksun bruttopalkasta samasta tulolajista kuin alkuperäinen liikaa maksettu suoritus on ollut. Jos liikapalkan kuittaus seuraavassa palkanmaksussa on tehty samasta tulolajista, kuin alkuperäinen liिकासuorituksen tulolaji oli, ilmoitetaan palkkatietoilmoituksella korjaustilissä todellisuudessa maksettu bruttopalkka (bruttopalkka – takaisinperitty liिकासuoritus). Jos käytetään kuittaus menetelmää, eikä seuraavassa palkanmaksussa ole samaa tulolajia käytettävissä, on alkuperäisen suorituksen ilmoitusta korjattava ja vaihdettava alkuperäinen liिकासuoritus samaksi tulolajiksi, josta vähennys palkanmaksussa tehdään. (Verohallinto 2019f.)

Työnantajan erillisilmoitus korjataan korvaavalla menettelyllä antamalla kaikki kuukauden tiedot uudelleen alkuperäiselle ilmoitukselle, ellei ilmoituksessa ole virhe tunnistetiedoissa. Jos virhe on tunnistetiedoissa, on alkuperäinen ilmoitus mitätöitävä ja annettava uusi ilmoitus. Työnantajan erillisilmoitus mitätöidään ja annetaan uusi ilmoitus, jos:

- tieto on ilmoitettu väärälle kohdekuukaudelle
- virhe on suorituksen maksajan tunnistetiedoissa

- virhe on eläkejärjestelynumerossa
- virhe on työtapaturmayhtiön tunnisteessa tai vakuutusnumerossa (Verohallinto 2019f.)

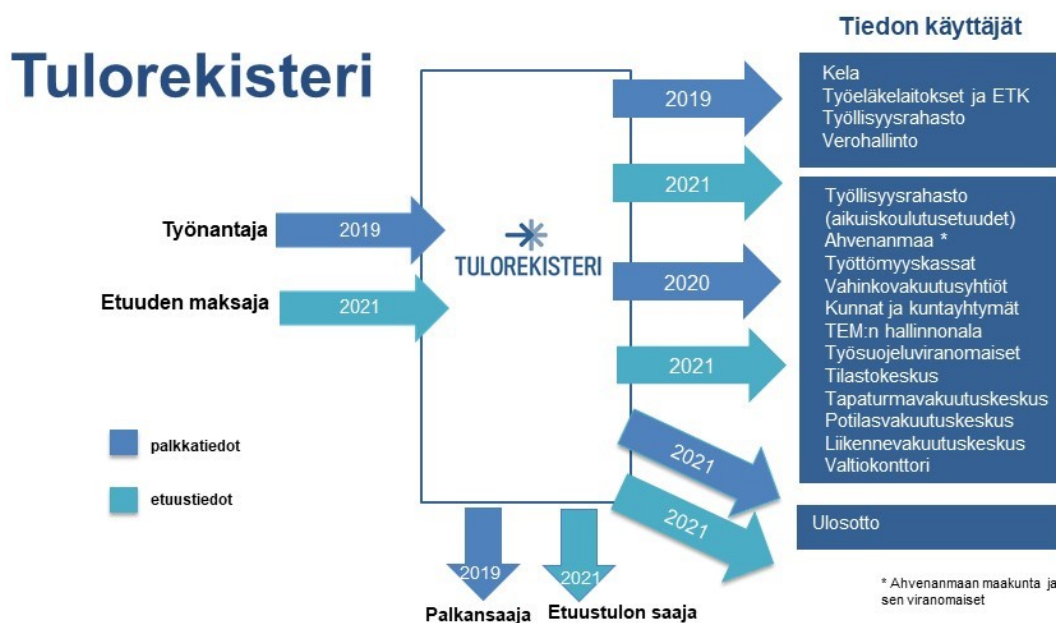
3.5 Tulorekisterineuvonta

Verohallinnon erillinen tulorekisteriyksikkö neuvoo tulorekisteri-ilmoittamiseen, korjaamiseen, sähköiseen asiointipalveluun, valtuuksiin, varmenteisiin ja tekniseen rajapintaan liittyvissä asioissa. Tulorekisteri.fi -sivustolla on arkisin virka-aikaan chat-palvelu, jonka kautta annetaan tulorekisterin yleisneuvontaa. Tulorekisterin puhelinpalvelussa annetaan ohjausta henkilökohtaisesti ja organisaatiokohtaisesti. Ilmoittamiseen liittyen puhelinpalvelun numero ja chat-palvelu löytyvät <https://www.vero.fi/tulorekisteri> internet-sivustolta. Toimipistettä, jossa voisi asioida, ei tulorekisterillä ole. Tulorekisterin virkailijat, eivätkä tiedonkäyttäjien virkailijat voi korjata suorituksen maksajan antamia tulorekisteri-ilmoituksia. (Verohallinto 2019h.)

Tiedon käyttäjät neuvovat oman prosessinsa mukaisesti työnantajavelvoitteiden ja maksujen muodostumiseen liittyvissä asioissa, sekä lainsäädännön tulkinnaissa oman prosessinsa osalta. Tiedonkäyttäjät eivät voi vastaanottaa tulorekisteri-ilmoituksia. Tiedonkäyttäjät voivat muuttaa vain omassa päätöksenteossään käyttämiään tulotietoja. Yhdelle tiedonkäyttäjälle ilmoitetut/korjatut tulotiedot eivät korjaannu tulorekisteriin, eivätkä välity muille tiedon käyttäjille. (Verohallinto 2019h.)

3.6 Tiedon käyttäjät

Laki tulotietojärjestelmästä (53/2018) määrittelee tyhjentävästi, kenellä on oikeus saada käyttöönsä tulorekisteriin tallennettuja tietoja. Tiedonsaantioikeus koskee vain kyseisen tiedonkäyttäjän eli viranomaisen tai julkista tehtävää hoitavan tahon omissa päätöksenteossa ja prosesseissaan tarvitsemaa tietoa. (Laki tulotietojärjestelmästä 53/2018.)

Kuvio 10. Tulorekisterin tiedon käyttäjät ja ilmoittajat (Verohallinto 2019 a)

Kuvio 10 kuvaa tulorekisterin käyttöönoton aikatauluja. Tulorekisterin käyttöönoton ensimmäisessä vaiheessa 1.1.2019 alkaen tulorekisteriin tallennetaan vain palkkatietoja. Palkkatietoja on käyttänyt päätöksenteossaan vuodesta 2019 alkaen Verohallinto, Kansaneläkelaitos, Työllisyysrahasto, työeläkelaitokset ja Eläketurvakeskus (ETK). Myös palkansaajalla itsellään on ollut omien tietojensa saantioikeus tulorekisterin käyttöönotosta alkaen. Vuodesta 2020 alkaen tulorekisterin käyttäjäkunta laajeni ja nykyään tulorekisteristä tietoja saa omiin tarkoituksiinsa edellä mainittujen lisäksi myös Tilastokeskus, Työllisyysrahasto, vahinkovakuutusyhtiöt, työttömyyskassat, Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) hallinnonala, työsuojeluviranomaiset, Ahvenanmaan maakunta ja sen viranomaiset, kunnat, kuntayhtymät, Tapaturmavakuutuskeskus ja Potilasvakuutuskeskus. Vuonna 2021 järjestelmään aletaan tallentaa myös etuustietoja ja niitä saavat käyttöönsä kaikki edellä mainitut tiedon käyttäjät, joilla on niihin tiedonsaantioikeus ja lisäksi etuustulojen saaja itse. Samoin vuonna 2021 tiedon käyttäjäksi tulee Ulosottoviranomainen sekä palkkatietojen että etuustietojen osalta. (Verohallinto 2019a).

3.7 Tulorekisterin tietoturvallisuus

Digibarometri 2019 esitti kysymyksen Suomen pärjäämisestä kyberuhkien lisääntyessä. Julkinen talous ja liike-elämän toimijat siirtyvät käyttämään sähköisiä palveluja ja tallentavat tietoja verkkoon ja palvelimille. Tämä luo verkkorikollisuudelle tilaisuuksia päästä tietoihin käsiksi. Järjestelmien laajentuessa ja muuttuessa moniulottuvaisemmiksi myös mahdollisuus niiden haavoittuvuudesta lisääntyy. (Ali-Yrkkö ym., 23-25.) Tietoturvayhtiö F-Securen mukaan kyberhyökkäykset ovat entistä kehittyneempiä ja erityisesti kiristyshaittaohjelmien käyttö verkkorikollisuudessa ja tietovuotojen määrä on lisääntynyt (F-Secure 2019, 12). Henkilötietoja ja ansiotietoja sisältävä tulorekisteri voi olla houkutteleva kohde tietomurroille. Tulorekisteriyksikön johtaja Terhi Holmström myöntää tulorekisterin tiedotteessa tietomurtojen olevan todellinen uhka, johon tulorekisterissä suhtaudutaan vakavasti. Tulorekisterillä on kansainvälisen ISO 27001 -standardin mukainen tietoturvasertifikaatti ja tietoturvallisuuden hallintajärjestelmä, jonka tavoitteena on estää tulorekisteriin tallennettujen tietojen joutuminen väärin käsiin. (Verohallinto 2019i.)

Tulorekisterin tietoturvallisuutta testataan Bug Bounty- ohjelmalla. Ohjelmassa hakkerit etsivät testausympäristössä haavoittuvuuksia tulorekisterin tietoturvallisuudesta. Testausympäristö ei sisällä oikeita henkilötietoja. Verohallinnolla on aikaisempia kokemuksia hakkereiden hyödyntämisestä Verohallinnon OmaVeron järjestelmän testauksessa. (Verohallinto 2020b.)

3.8 Työnantajasuoritusten muodostuminen

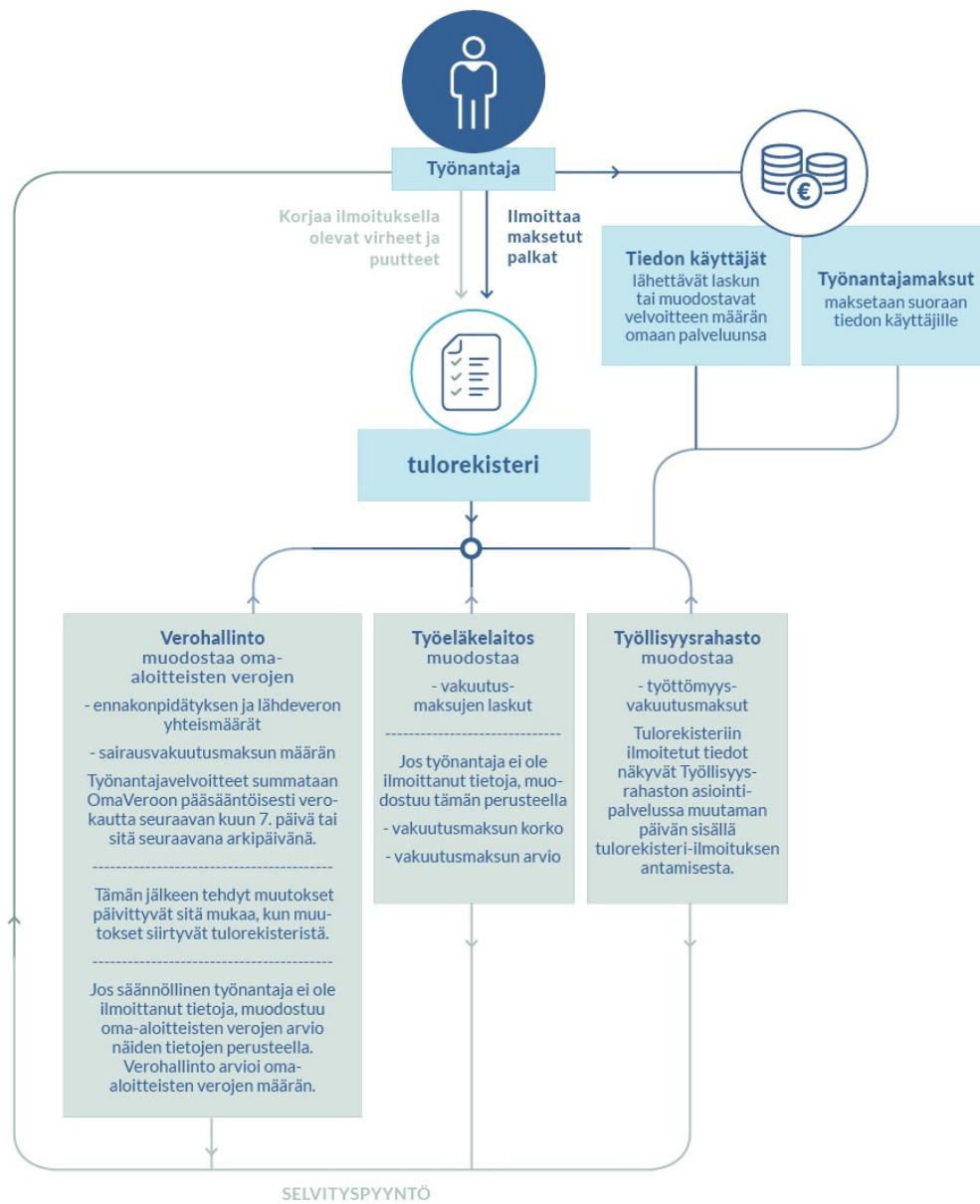
Työnantajasuoritukset eli ennakonpidätys palkkatuloista ja työnantajan sairausvakuutusmaksu ovat oma-aloitteisia veroja. Tämä tarkoittaa, että työnantaja hoitaa oma-aloitteisesti ennakonpidätyksen toimittamisen palkanmaksun yhteydessä ja tietojen ilmoittamisen Verohallinnon vahvistamalla lomakkeella, sekä verojen maksamisen. Muita oma-aloitteisia veroja työnantajasuoritusten lisäksi ovat: arvonlisävero, apteekkivero, arpajaisvero, ennakonpidätys puun myyntitulosta, ennakonpidätys osakeyhtiöltä, osuuskunnalta tai muulta yhteisöltä, enna-

konpidätys koroista ja osuuksista, ennakonpidätys osingoista ja osuuskunnan ylijäämistä, lähdevero osingoista rajoitetusti verovelvollisilta, lähdevero koroista ja rojalteista rajoitetusti verovelvollisilta, lähdevero korkotulosta yleisesti verovelvollisilta ja vakuutusmaksuvero. (Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä 768/2016.)

Työnantajalla on velvollisuus toimittaa ennakonpidätys maksamastaan palkasta, palkkiosta ja ennakoperintäkisteriin kuulumattoman saajan työkorvauksesta. Lisäksi työnantajan on ilmoitettava ja maksettava työnantajan sairausvakuutusmaksu sekä otettava lakisääteisesti työntekijöilleen vakuutuksia: eläkevakuutus, työttömyysvakuutus tapaturma- ja ryhmähenkivakuutus. (Mattinen ym. 2020, 56.) Palkan tai muun suoritusten maksaminen aiheuttaa ilmoitusvelvollisuuden tulorekisteriin (Laki tulotietojärjestelmästä 53/2018) ja ilmoitus maksetuista suorituksista muodostaa työnantajasuoritusten maksut.

Työnantajasuoritukset muodostuvat maksajan tekemien ilmoitusten perusteella (kuvio 10). Työnantaja, tai useasti palkanlaskija tilitoimistosta työnantajan edustajana, tekee tulorekisteriin määräajassa palkkatietoilmoitukset maksetuista palkoista työntekijäkohtaisesti eriteltyinä ja työnantajan erillisilmoituksen työnantajan sairausvakuutusmaksusta kuukausittain. Verohallinto muodostaa annettujen ilmoitusten perusteella työnantajalle ennakonpidätyksen, lähdeveron ja työnantajan sairausvakuutuksen maksuveloitteen. Työeläkelaitos muodostaa vakuutusmaksujen veloitteen ja työllisyysrahasto muodostaa työttömyysvakuutusmaksut. Työnantajamaksut maksetaan tiedonkäyttäjän määrittelemän käytännön mukaan kyseiselle tiedon käyttäjälle suoraan sen omassa palvelussa tai lähetetyn laskun perusteella. (Verohallinto 2019k.)

Miten TYÖNANTAJAMAKSUT muodostuvat?

Tietojen valvonta: tiedon käyttäjät tarkistavat ja valvovat, että tiedot on ilmoitettu ja oikein.

Sanktiot

Jos suorituksen maksaja laiminlyö ilmoitus- tai maksuvelvollisuutensa, voi siitä seurata seuraamusmaksuja.

tulorekisteri.fi

Kuvio 10. Miten työnantajamaksut muodostuvat (Verohallinto 2019k)

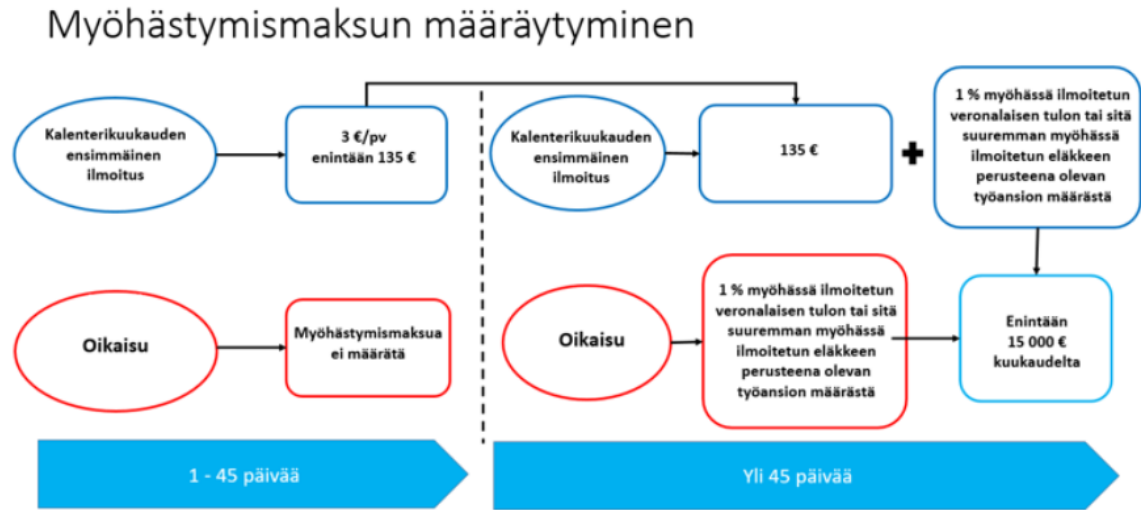
Tiedon käyttäjät valvovat, että tiedot on ilmoitettu oikein. Myöhässä ilmoitetuista tiedoista ja ilmoittamisen laiminlyönnistä aiheutuu seuraamusmaksuja. Säännöllisen työnantajan tulee antaa tulorekisteri-ilmoitus joka kuukausi. Jos ilmoitus puuttuu, Verohallinto arvioi palkan määrän. Samoin Työeläkelaitos arvioi vakuutusmaksun määrän, jos työnantaja jättää tulorekisteri-ilmoituksen tekemättä. Myöhässä maksetuille suorituksille määrätään viivästyskorkoa. Lisäksi tulorekisteri-ilmoituksen myöhästymisestä tulee käyttöön vuodesta 2021 alkaen myöhästymismaksu. (Verohallinto 2019k.)

Juha Kartano Verohallinnosta muistuttaa Tilisanomat 1/2020- lehden artikkelissa, että vaikka myöhässä annetuista työnantajasuoritusten ilmoituksista ei määrätä myöhästymismaksua vuosina 2019 ja 2020 niin täysin ilman seuraamuksia ilmoitusajankohtia ei voi jättää noudattamatta. Myöhässä maksetuille veroille kertyy viivästyskorkoa. Myös tulorekisterin tiedon käyttäjät voivat määrätä omia seuraamusmaksujaan, jos tietoja on ilmoitettu puutteellisesti tai ilmoitus puuttuu kokonaan. (Kartano 2020.)

Myöhästymismaksua aletaan määrätä vuoden 2021 alusta alkaen. Myöhästymismaksua määrätään pakollisten palkkojen ja työnantajan sairausvakuutusmaksua koskevien tietojen myöhästymisen perusteella. Vapaaehtoisesti ilmoitettavilla täydentävillä tiedoilla ei ole ilmoittamisen määräaika, joten niiden perusteella ei myöhästymismaksua määrätä. Etuustietojen osalta ei määrätä myöhästymismaksua, jos ilmoittamisvelvollisuus perustuu muuhun kuin ilmoitusvelvollisuutta koskeviin säännöksiin (Laki tulotietojärjestelmästä 53/2018; Verohallinto 2019l.)

Myöhästymismaksut (kuvio 11) koostuvat päiväkohtaisesta euromääräisestä osasta ja prosentuaalisesta myöhässä ilmoitetun suorituksen määrän perusteella määrättävästä osasta. Päiväkohtaista kolmen euron suuruista myöhästymismaksua määrätään siihen saakka, kun tiedot ilmoitetaan tulorekisteriin enintään 135 euroa eli 45 päivän ajalta. Yli 45 päivän viivästymismaksuihin lisätään päiväkohtaisen maksun lisäksi 1 % myöhässä ilmoitetun työtulon, (joka on eläkkeen perustana) määrästä. Annettuja tietoja voi oikaista 45 päivän ajan ensimmäisen ilmoituksen tallentamisesta ilman myöhästymismaksuja. Yli 45 päivän jälkeen al-

kuperäisen ilmoituksen antamisesta tehdyille oikaisuille määrätään 1 % suuruisen myöhästymismaksu. Myöhästymismaksun enimmäismäärä on 15 000 euroa kuukaudelta. (Verohallinto 2019l.)

Kuvio 11 Myöhästymismaksun määräytyminen (Verohallinto 2019l)

3.9 Tulorekisterin käyttöönoton kokemuksia

Tulorekisteri on ollut käytössä vuoden tätä raporttia kirjoittaessani. Pääosin käyttöönotkokokemukset ovat olleet tiedon käyttäjien puolelta positiivisia, vaikka tulorekisterin käyttöönotto on vaatinut lisätyötä. Tulotietojen ilmoittajien näkökulma vaihtelee sen mukaan, miten ilmoittaminen on heidän kohdallaan onnistunut.

Juha Kartano, taloushallinnon asiakkuusvastaava Verohallinnosta, kirjoittaa Tilisanomat lehden numerossa 1/2020 tulorekisterin hyötyjen näkymisestä. Kartano näkee erityisesti palkansaajien saaneen hyötyä tulorekisteristä. Palkansaajan tulee seurata omia tulotietojaan ja huolehtia, että hänellä on verokortti oikealle palkan tuloajalle välttyäkseen ennakonpidätyksen perimiseltä lisäprosenttia käyttäen ja jälkiveroilta. Jos palkansaajalla on ollut useampi työnantaja vuoden aikana, on tiedot kätevämpää katsoa tulorekisteristä kuin erillisistä palkkakuiteista. Tiedot ovat palkansaajan nähtävissä tulorekisterissä ja lisäksi OmaVero-sovelluksessa, jossa palkansaaja voi itse tehdä itselleen uuden verokortin ja hoitaa veroasioitaan. Reaaliaikainen tulotietojen ilmoittaminen tulorekisteriin on helpot-

tanut palkansaajan omien tulotietojen seuraamista ja veroasioiden hoitoa. Tulorekisteristä tiedot siirtyvät tulonsaajan esitäytetylle veroilmoitukselle. Palkansaajan on helppo seurata tulotietojensa ilmoittamista reaaliaikaisesti ja siten tarkkailla oman ansiotuloverotuksensa tietojen oikeellisuutta, vaikka työnantajia olisi useita (Kartano 2020.)

Juha Kartano näkee tulorekisterin varmenteen tuoneen teknisen teholoikan verojen ilmoittamiseen. Jos organisaatiolla on tulorekisterin varmenne, ei tietojen ilmoittajan tarvitse jokaisen ilmoittamisen yhteydessä tunnistautua palveluun, vaan ilmoituksen voi lähettää suoraan palkanlaskuohjelmasta. Tämä helpottaa ja nopeuttaa kirjanpitäjien työtä. (Kartano 2020.) Varmenteen käyttö tuo myös hankaluuksia, jos palkanlaskuohjelman käyttäjä ei ymmärrä kaikkien tekemiensä muutosten päätyvän tulorekisteriin ja aiheuttavan virheitä organisaation työntekijäsuorituksiin. Tulorekisteriä, eikä varmenteen kautta tietoja automaattisesti lähetettävää palkanlaskuohjelmaa voi käyttää tietojen täsmäyttämiseen, vaan tiedot on oltava jokaisella ilmoituksella oikein. Tämä vaatii ymmärrystä tulorekisterin toiminnasta.

Verohallinnon näkökulmasta tulotietojen ilmoittamisen reaaliaikaisuus on tuonut helpotusta verovalvontaan ja hakemusten käsittelyyn. Verohallinto on tulorekisterin myötä saanut paremman kokonaiskuvan organisaatioiden tilanteista ja työntekijöistä. Ennen tulorekisteriä tiedot maksetuista palkoista ilmoitettiin kuukausittain yhteissummana ja eriteltiin vain kerran vuodessa palkansaajakohtaisesti. Tulorekisterin myötä jokainen palkanmaksusuoritus yksilöidään saajakohtaisesti ja ilmoitetaan varsin reaaliaikaisesti palkkatietoilmoituksella. Tämä nopeuttaa verohallinnon tekemää työtä esimerkiksi verotarkastuksissa. Verohallinnon näkökulmasta ensimmäinen tulorekisterin käyttövuosi tuotti lisätyötä. Tulotietojen ilmoittajille on lähetetty kirjeitä ilmoittamisen virhetilanteista, ohjeistusta tuotettiin lisää ja jo olemassa olevaa ohjeistusta muokattiin ensimmäisen käyttövuoden aikana. Myös ohjelmistotaloille tarjottiin tukea ja ilmoittajilta kerättiin palautetta kyselyin ja haastatteluin. Kokonaisuutena Verohallinto on Juha Kartanon mukaan tyytyväinen tulorekisterin käyttöönoton onnistumisesta. Tulorekisteriin tallennetuista tiedoista oli ilmoitettu teknisen rajapinnan kautta 87 prosenttia ja paperi-ilmoituksia oli vain 0,1 prosenttia kaikista ilmoituksista (Kartano 2020.)

Tiina Kurki, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmasta sanoo Tilisanomat lehden artikkelissa 6/2019 Varman selvinneen hyvin tulorekisterin käyttöönotosta alun haasteiden jälkeen ja tulorekisterin tuoneen positiivista kehitystä työeläke alalle. Kurki kuitenkin pohtii, onko tulorekisterin työnantajille antama neuvonta ja tuki riittävää. Suoritusten maksajien antamissa tulorekisteri-ilmoituksissa on paljon virheitä. Lisäksi työeläkevakuutusyhtiön asiakasyritykset ovat tarvinneet paljon neuvoja tulorekisteri-ilmoittamisessa. Hänen mielestään teknisiin tarkastuksiin tulorekisterirajapinnassa tulisi keskittyä enemmän, jotta virheelliset ilmoitukset saataisiin korjattua tuoreeltaan. Tulorekisterin ilmoittajien tulisi ymmärtää, mitä tietojen käyttäjät tulorekisteritietojen perusteella tekevät. Eläkevakuutusyhtiöt muodostavat palkkatietoilmoitusten perusteella työnantajille eläkevakuutusmaksut ja ilmoitukset ovat myös eläkkeiden perusteena. Jos tulorekisteristä puuttuu palkkatietoilmoituksia, yhtiön vakuutusmaksu ja palkansaajan eläke laskeaan liian pieneksi ja vastaavasti moneen kertaan ilmoitetut tiedot kasvattavat eläkevakuutusmaksua ja eläkettä. Tällaisissa tilanteissa eläkevakuutusyhtiöt joutuvat tekemään manuaalisesti korjauksia. Manuaalisten korjausten määrä on työllistänyt työeläkeyhtiötä paljon tulorekisterin käyttöönoton alkuvaiheessa. Kurki kiittelee tulorekisterin reaaliaikaisuutta. Eläkevakuutusala on tulorekisterin käyttöönoton myötä luopunut arvio- ja tasauslaskutuksesta, sekä vuosilaskennasta. Nyt eläkevakuutustiedot lasketaan reaaliaikaisesti ja todellisilla työnantajien palkkatietoilmoituksiin perustuvilla tiedoilla. Myös eläkkeiden laskenta on nopeutunut tietojen saannin nopeutuessa. (Kurki 2019.)

Tulorekisterin käyttöönottovaihe on rasittanut tilitoimistoja. Taloushallintoliitto uutisoi verkkosivuillaan tulorekisterin hidastaneen palkanlaskentaa ja ilmoittamisvelvollisuuden aiheuttaneen yrityksille ja tilitoimistoille taloudellista haittaa. Uutisen mukaan palkkahallinto on kokenut paljon muutoksia, joita on aiheuttanut tulorekisteri-ilmoittamisen lisäksi rahanpesulaki, Suomi.fi-valtuudet ja tietosuojasetus. Taloushallintoliitto esittää toivomuksen, että palkkahallintoon ei tulisi suuria pakottavia hankkeita lähiaikoina, jotta tilitoimistot voisivat omaksua rauhassa uudet velvoitteet ja muutokset toimintatavoissa (Taloushallintoliitto 2019)

Taloushallintoliitto on toteuttanut kyselytutkimuksen tulorekisterin käyttöönoton sujumisesta keväällä 2019 Seinäjoen ammattikorkeakoulun opiskelija Heini Lah-

tisen kanssa. Opinnäytetyönä valmistunut raportti kertoo tilitoimistojen palkanlaskentaan käytetyn ajan lisääntyneen tai pysyneen samana. Palkanlaskennan kustannusten ja asiakasveloitusten on arvioitu kasvaneen lisääntyneen työmäärän seurauksena. Kritiikki tulorekisteriä kohtaan kertoo, että tulorekisterin tavoite hallinnollisen taakan vähentämisessä ei ole alkuvaiheessa toteutunut. (Lahtinen 2019, 53.) Kyselytutkimus tulorekisterin käyttöönotosta kertoo uuden järjestelmän käyttöönoton hankaluuksista, mutta mielestäni kyselytutkimus paljastaa osin myös kyselyyn vastanneiden muutosvastarinnan uutta järjestelmää kohtaan ja pyrkimyksen tehdä ilmoituksia vanhalla tulorekisterin ohjeistuksen vastaisella tavalla. Kritiikki kohdistuu tulorekisteriin, eikä tilitoimistojen käyttämiin tulorekisteri-ilmoituksia muodostaviin ohjelmistoihin.

4 PALKANLASKIJA YRITYKSEN EDUSTAJANA

Tässä luvussa käsitellään palkanlaskijan roolia yrityksen toiminnassa. Luvussa tarkastellaan palkanlaskijan tekemien tulorekisteri-ilmoitusten merkitystä sekä edustamansa yrityksen että tietojen käyttäjän näkökulmasta. Lisäksi luvussa käsitellään palkanlaskijan asiantuntijan ja ohjaajan roolia yrityksen henkilöstöhallinnossa. Palkanlaskija neuvoo usein asiakasyritystään työsuhteiseen ja lainsäädäntöön liittyvissä asioissa.

Palkkojen laskeminen ja työsuhteasioiden hallitseminen ovat tärkeimpiä asioita yritystoiminnassa (Eklund & Hakonen 2019, 6). Pienissä yrityksissä, joissa ei ole montaa työntekijää, palkanlaskenta voidaan toteuttaa käsin, mutta suurimmissa yrityksissä on käytössä palkanlaskentaohjelmat. Moni yritys ostaa palkanlaskennan tilitoimistoilta. Palkanlaskijan toimenkuvaan ei kuulu nykyään pelkkää laskentatyötä ja tietojen tallentamista, sillä palkanlaskentaohjelmilla on automatisoitu rutiinimaisia työvaiheita. Palkanlaskentaa hoitavan henkilön on osattava palkanlaskenta teknisesti (joko ohjelmalla tai ilman) ja korjattava poikkeukselliset palkanmaksutapahtumat. Lisäksi palkanlaskijalta edellytetään asiantuntijuutta lakien tuntemisessa ja tulkitsemisessa. Palkanlaskijan on päivitettävä osaamistaan koko ajan lakien muuttuessa ja työehtosopimusten uusiutuessa.

Palkanlaskija voi toimia yrityksen asiantuntijana palkkoihin liittyvissä asioissa. Palkanlaskijan työhön kuuluu palkanlaskemisen lisäksi palkkatietojen tallentaminen kirjanpitoon, henkilöstön perustietojen ylläpitäminen, todistusten ja hakemusten laatiminen ja tietojen toimittaminen Verohallintoon, Kelaan, vakuutusyhtiöille ja ulosottoviranomaiselle. (Eklund, Hakonen 2019, 106). Palkanlaskija oppii tuntemaan edustamansa yrityksen liiketoiminnan ja toimintatavat ja toimii yrityksen edustajana työnantajasuoritusten ilmoittamisessa ja selvityspyyntöjen vastajana viranomaisille.

Johanna Söderman Rantalainen Oy tilitoimistosta kertoo Rantalainen Oy:n verkkosivuilla digitaalisuuden ja robotiikan muuttaneen palkanlaskentatyötä. Suurin osa palkanlaskennan manuaalisista työtehtävistä on automatisoitu ja kehitys jatkuu edelleen. Södermanin mukaan palkanlaskijat eivät itsekään ymmärrä oman laajan työsuhdetietämyksensä hyödynnettävyyttä henkilöstöhallinnossa, eivätkä

siten osaa markkinoida omaa osaamistaan yrityksen johdolle, henkilöstölle ja asiakkaille. *”Mitä paremmin henkilöstöhallinnolliset asiat toimivat, sitä tyytyväisempiä ovat myös työntekijät. Ja heistä yritykset kilpailevat.”* Söderman (2019) kiteyttää toimihenkilöliitto Erto ry:n jäsenlehden haastattelussa (Söderman 2019).

Perttu Seppänen Accountor HR Solutions yhtiöstä kirjoittaa Tilitoimistossa-lehden artikkelissa palkanlaskennan siirtymisestä 2 000-luvulla enemmän talousosastoilta henkilöstöhallintoon, jossa se on osa työsuhteen hallintaa pelkän palkanmaksun sijaan. Hänen mukaansa digitalisaatio ei vielä näy palkanlaskennassa, mutta kehitystä on tulossa palkanlaskentaohjelmien uudistumisen myötä. Ohjelmistojen kehittymisen myötä asiakas syöttää yhteen ohjelmistoon tiedot, joiden mukaisesti palkat lasketaan ja henkilöstöasiat hoidetaan. Palvelu on yrittäjän näkökulmasta helppoa ja vapauttaa yrityksen keskittymään liiketoimintaansa palkanmaksun ja henkilöstöasioiden hoitamisen sijaan. Haasteita automatisointiin luo muuttuvat lait ja työehtosopimukset ja paikallisen sopimisen lisääntyminen. (Seppänen 2018).

Tulorekisteri on uusi järjestelmä, jonka käyttöönotto ei ole sujunut ongelmitta. Tulorekisteri-ilmoittamisella palkanlaskija täyttää suoritusten maksajien lakisääteistä ilmoittamisvelvollisuutta. Tulorekisterin käyttöönotto vaihe työllistää palkanlaskijoita nimenomaan ilmoitusten antamisessa ja korjaamisessa (Taloushallinto-liitto 2019; Lahtinen 2019, 53.). Perttu Seppänen (2018) kertoo lehtiartikkelissaan, että on tehnyt havaintoja palkkahallinnon vanhanaikaisuudesta. Monet yrittäjät toimittavat tiedot palkanmaksusta tilitoimistoon sähköpostitse tai paperilla ja palkanlaskija tallentaa tiedot manuaalisesti palkkaohjelmiin. Sitten kun yrittäjät oppivat käyttämään ohjelmistoja, joiden kautta ilmoittavat tilitoimistoille maksamansa suoritukset reaaliajassa, pääsevät tilitoimistotkin hyödyntämään automaatiota tulorekisteri-ilmoittamisessa ja palkanlaskijoilla on mahdollisuus toimia enemmän henkilöstöhallinnon asioiden hoitajana. (Seppänen 2018.)

5 OPPIMATERIAALIA JA LUENTO

Tämä luku käsittelee opinnäytetyön tuotosta. Kyseessä on toiminnallinen opinnäytetyö, jonka konkreettisena tuotoksena oli Tampereen ammattiopiston käyttöön tehty oppimateriaali ja opiston oppilaille pidetty luento. Aloite tulorekisteriin perehdyttämisestä opinnäytetyönä oli lähtöisin itseltäni. Tampereen ammattiopisto otti tarjoukseni vastaan ja pääsin suunnittelemaan ja toteuttamaan opinnäytetyötä nopealla aikataululla. Opinnäytetyön tuotoksen tarkoitus oli perehdyttää oppilaat tulorekisterin perusteisiin ennen oppilaiden siirtymistä palkanlaskennan käytännön harjoitteluun ja varsinaiseen tulorekisteri-ilmoittamisen opiskeluun. Halusin tuoda myös juuri voimaantulleet ilmoittamismenettelyn muutokset opiskelijoille tiedoksi. Annettujen ilmoitusten korjaaminen koetaan yleisesti hankalana ja korjaamismenettely oli Tredun toivomuslistalla oppimateriaalin ja luennon tavoitteita määriteltäessä. Lisäksi oppilaille suunnatun aineiston toivottiin olevan helppolukuinen ja lyhyehkö.

Opinnäytetyön tuotoksena kokosin eri tietolähteistä Tampereen ammattiopiston (Tredu) käyttöön 18 sivuisen opintomateriaalin, jota voi hyödyntää palkanlaskijoiden koulutuksessa tai itsenäisessä opiskelussa. Tulorekisterin pikaperehdytys löytyy liitteestä 1. Pikaperehdytys nimensä mukaisesti antaa nopeasti käsityksen siitä, mikä tulorekisteri on. Pikaperehdytyksessä esitellään lyhyesti: mitä tulorekisteriin ilmoitetaan, ilmoittamisen voimassa olevat aikataulut, ilmoittamisen myöhästymisen maksut, neuvonnan yhteistietojen löytäminen eri tilanteissa ja ilmoitusten käyttäminen eri tulorekisterin tiedonkäyttäjien päätöksenteossa. Tampereen ammattiopisto ei asettanut oppimateriaalille ulkonäkövaatimuksia. Toteutin tuotoksen Microsoft Office Word 2016 -ohjelmalla ja Microsoft Office PowerPoint -ohjelmalla. Opettajan on helppo päivittää materiaalia ja siitä on helppo poimia osia käytettäväksi seuraavien vuosikurssien opetuksessa.

Tuotoksessa painotan tulorekisterin olevan vain nimensä mukaisesti rekisteri tulotiedoille. Tietojen ilmoittaminen tulorekisteriin on pakollista ja suoritusten maksaja on vastuussa ilmoitetuista tiedoista, sekä ilmoittamisen määräaikojen noudattamisesta. Tulorekisterin ilmoituksia käyttävät laissa määritellyt tiedonkäyttäjät omissa prosesseissaan ja päätöksenteossaan. Lisäksi tietojen ilmoittaja ja tietojen kohteena oleva tulonsaaja voivat tarkastella rekisterin tietoja, joihin heillä

on käyttöoikeus. Tietoja tulorekisteristä voi muuttaa ja poistaa ainoastaan tietojen ilmoittaja. Ilmoittajan asiointioikeus tarkistetaan tunnistautumalla tulorekisterin palveluun.

Luennolla esittelin tulorekisteriä ja sen toimintaa siten, että jo luennon aikana opiskelijat ymmärtävät tulorekisterin idean. Käsittelin laajemmin ilmoitusten korjaamista ja esittelin tukikanavia ilmoittamisen ongelmassa. Esittelin myös tulorekisteri-ilmoitusten myöhästymisestä ja korjaamatta jätetyistä ilmoituksista aiheutuvia seuraamusmaksuja. Luennon tueksi valmistin 16 diaa sisältävän Power-Point- diasarjan, joka löytyy liitteestä 2. Opiskelijoilla oli luennon aikana mahdollista esittää kysymyksiä ja kertoa omia kokemuksiaan tulorekisteriin liittyen.

Oppimateriaalin ja luennon lisäksi opiskelijoille toimitetaan opinnäytetyöraportti, jossa tulorekisterin toimintaa on tarkasteltu laajemmin. Materiaalin ja opinnäytetyön lähdeluettelon, sekä oppimateriaalin sisältämien linkkien avulla opiskelija löytää tarvittavat perustiedot helposti hajallaan olevista tietolähteistä. Kaikkia materiaaleja voi käyttää omatoimiseen opiskeluun ja ne sopivat muidenkin kuin palkanlaskennan opiskelijoiden käyttöön.

6 POHDINTA

Tässä luvussa arvioidaan opinnäytetyöprojektin onnistumista, opinnäytetyön tuloksia ja käytettävyyttä. Lisäksi pohditaan tulorekisterin käyttöönottoa ja tulevaisuutta.

6.1 Oppimateriaalin ja oman työskentelyn arviointi

Suoritusten maksajien eli suurimmaksi osaksi työnantajien velvollisuus on antaa ilmoitukset ja vastata niiden oikeellisuudesta. (Laki tulotietojärjestelmästä). Käytännössä suuren osan tulorekisteri-ilmoituksista antaa palkanlaskija tai kirjanpitäjä suoraan palkanlaskentaohjelman kautta tulorekisteriin muodostetun yhteyden välityksellä. Palkanlaskijan työllä on siten suuri merkitys edustamansa yrityksen työnantajasuoritusten kertymiseen ja maksamiseen, palkansaajan ennakonpidätysten oikeaan määrään, eläkemaksujen kertymään ja kaikkien tulorekisterin tiedonkäyttäjien päätöksentekoon. Tulorekisteri työllistää uutena asiana tilitoimistoissa ja lisäksi tilitoimistoihin on tullut uusia asiakkaita tulorekisterin käyttöönoton jälkeen (Lehtinen 2019). Palkanlaskennan opiskelijoiden edellytetään hallitsevan palkanlaskenta ja tulorekisteriasiat.

Opinnäytetyön aihe on ajankohtainen. Palkanlaskijoiden tulorekisteriosaaminen ratkaisee tuloilmoittamisen onnistumisen ja sitä kautta koko tulorekisterin tietojen luotettavuuden. Tilitoimistoissa jo työskentelevien kirjanpitäjien ja palkanlaskijoiden tottuminen vanhoihin toimintatapoihin ja pyrkimys tehdä ilmoituksia tavalla, jolla on aina tehty, ei tuota onnistunutta lopputulosta tulorekisteri-ilmoittamisessa. Mielestäni palkanlaskennan opiskelijat ovat hyvässä asemassa uuden oppimisessa, sillä heillä ei ole urautuneita toimintamalleja ja niistä aiheutunutta muutosvastarintaa. Tarjosin opinnäytetyötä Tampereen ammattiopistolle, koska halusin luoda oppilaille positiivista mielikuvaa tulorekisteristä, kasvattaa veronmaksu-myönteisyyttä ja olla avuksi uuden järjestelmän opettelussa.

Opinnäytetyön tavoitteena oli lisätä Tampereen ammattiopiston opiskelijoiden tietämystä tulorekisteristä ja tuottaa oppimateriaalia opiskelun tueksi. Opinnäytetyön tavoite tuottaa oppimateriaalia saavutettiin. Tuotoksena syntyi oppimateri-

aalipaketti, joka sisältää tulorekisteriin perehdyttävän pikaoppaan, luentodiasarjan ja verkkotentin. Oppimateriaali on toimitettu oppilaitokseen sähköisessä muodossa ja se on opettajien vapaassa käytössä. Opettajien on helppo päivittää materiaalia, jos esimerkiksi lainsäädäntöön tai ohjeistukseen tulee muutoksia.

Oppimateriaalia tehdessäni ja luentoja pitäessäni koin saavuttaneeni opinnäytetyön tavoitteet oman tietämykseni kartuttamisessa ja tiedon siirtämisessä opiskelijoille. Oma tietämykseni tulorekisteristä keskittyi ennen opinnäytetyön aloittamista tulorekisteri-ilmoittamisen tekniseen osaamiseen ja tulorekisterin käyttöön verottamisen näkökulmasta. Opinnäytetyön tekemisen yhteydessä lisäsin tietämystäni tulorekisterin muidenkin tiedonkäyttäjien kuin Verohallinnon prosesseista ja tulorekisteriin tallennettujen tietojen käyttämisestä. Lisäksi perehtyminen tulorekisterin perustamisen taustalla oleviin hankkeisiin sekä yhteiskunnan kehittämiseen kohti reaaliaikaisuutta ja digitaalisuuden hyödyntämistä lisäsivät ymmärrystäni tarpeelle kehittää palkanmaksun raportointia. Luennon tavoitteena oli lisätä opiskelijoiden tietämystä tulorekisterin toimintaperiaatteesta, sinne tallennettavien tietojen käytöstä, ilmoitusten korjaamisen menettelystä ja ilmoittamisen tukikanavien löytämisestä. Luennon aikana opiskelijoille tekemiäni kysymysten perusteella sain esitettyä opiskelijoille uusia asioita. Vastasin myös opiskelijoiden esittämiin kysymyksiin. Kysyin luennolleni osallistuneilta Tredun opiskelijoilta palautetta luennon hyödyllisyydestä. Palautetta antoi muutama oppilas ja he kokivat luennon hyödylliseksi. Tosin opiskelijat olisivat halunneet käytännön esimerkkejä ilmoittamisesta. Ne olin kuitenkin rajannut luennon ja materiaalinkin ulkopuolelle muutamaa huomiota lukuun ottamatta. Tästä aiheesta saisi tehtyä jatkoa opinnäytetyölle. Luennolla esittelemäni PowerPoint-diasarjan kuvanlaadussa oli parantamisen varaa, sillä kaikki kaaviot eivät näkyneet tarkasti luennolla takariviin asti. Onneksi tilannetta pelasti materiaalin jakaminen Moodle-oppimisjärjestelmän kautta oppilaiden nähtäväksi omilta koneilta. Olen parannellut PowerPoint-diasarjan kuvia luennon jälkeen. Luennolla ja kaikella tuottamallani materiaalilla haluan välittää opiskelijoille kolme asiaa:

- Maksajalla on vastuu tietojen ilmoittamisesta.
- Tulorekisterin laaja käyttäjäkunta käyttää tietoja omissa prosesseissaan.
- Tietoja saa ja pitääkin korjata, kun havaitsee niissä virheen.

6.2 Tulorekisterin käyttöönotto ja tulevaisuus

Tulorekisterin syntyä tutkiessani vakuutuin siitä, että Suomessa on kehitettävä julkisten palvelujen järjestelmiä, jos tahdomme pysyä muiden maiden kehitysvauhdissa mukana. Mikäli tulorekisteriä ei olisi koskaan syntynyt, on todennäköistä, että jokin muu vastaava järjestelmä olisi kehitetty. En voi kieltää, että en olisi huolissani tulorekisterin tietoturvallisuudesta. Vaikka kyberuhkiin varaudutaan (Verohallinto 2020b), mitä tapahtuu, jos tulotietojärjestelmä kaatuu tai tulee tietovuotoja?

Tulorekisterin käyttöönotto on aiheuttanut paljon kysymyksiä ilmoittajilta. Jos tili-toimistoillakin on ollut hankaluuksia ilmoitusten antamisessa, voi vain kuvitella, mikä tilanne on ollut itse ilmoituksensa antavalla pienyrittäjällä. Ilmoittamisen teknisenä tukena on vain Tulorekisteriyksikön asiakaspalvelun puhelinpalvelu ja chat-palvelu. Mielestäni tulorekisterin käyttöönottovaihe olisi vaatinut asiointipisteitä, joissa suoritusten maksajia olisi neuvottu konkreettisesti ilmoitusten tekemisessä.

Tulorekisteri on kehittyvä järjestelmä ja uskon kehitystä tapahtuvan. Palkanmaksajien toivomuksesta ilmoittamisen määräaikoja palkkaennakoiden, verovapaiden kustannusten korvausten ja luontoisetujen osalta on muutettu vuoden 2020 alusta. Tulorekisteri ei tällä hetkellä tarkista sinne ilmoitettavia tietoja. Tietoja on mahdollista ilmoittaa väärin ja juuri väärin ilmoitetuista tiedoista aiheutuu työtä ilmoitusten oikeellisuutta valvoville viranomaisille ja tietojen ilmoittajalle. Uskoisin jossain vaiheessa tulorekisterin kehittyvän siten, että se joko huomauttaa loogisista virheistä ilmoituksella tai estää ilmoituksen tallentamisen. Esimerkiksi nykyisin on teknisesti mahdollista ilmoittaa takaisinperintää ja perusteetonta etua samalla ilmoituksella, vaikka ilmoitustapa on virheellinen.

Tulorekisterin käyttöönoton hankaluuksista huolimatta uskon sen olevan hyvä ja toimiva järjestelmä. Reaaliaikaisesti ilmoitetut palkkatiedot ovat poistaneet kerran vuodessa tehtävät vuosi-ilmoitukset. Yritysten hallinnollinen taakka jakaantuu tasaisemmin koko kalenterivuoden ajalle ja voimme elää enemmän nykyhetkeä kuin menneisyyttä tulojen ilmoittamisessa ja myös tietojen käyttäjien proses-

seissa. Mielenkiinnolla odottelen myös vuoden 2019 tietoihin perustuvaa digibaronometrin raporttia ja muiden EU-maiden toimia hallinnollisen taakan vähentämiseksi.

LÄHTEET

- Ali-Yrkkö, J. Mattila, J. Pajarinen, M., Seppälä, T. (2019). Digibarometri 2019: Digi tulee, mutta riittävätkö resurssit? Taloustieto Oy. Luettu 22.2.2020. <https://www.etla.fi/wp-content/uploads/Digibarometri-2019.pdf>
- Elkund, I. & Hakonen, M., 2019. Palkanlaskennan taitajaksi. Helsinki: Sanoma pro
- Ennakkoperintälaki 20.12.1996/1118.
- F-Secure 2019. Attck Landscape H2 2019. Luettu 7.3.2020. <https://blog-assets.f-secure.com/wp-content/uploads/2020/03/04101313/attack-landscape-h22019-final.pdf>
- Hallituksen esitys HE134/2017 vp. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tulotietojärjestelmästä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Helsinki: Eduskunta. Julkaistu 5.10.2017. Luettu 10.2.2020. https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Sivut/HE_134+2017.aspx
- Hallituksen esitys HE78/2019 vp. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tulotietojärjestelmästä annetun lain, verotusmenettelystä annetun lain 15 §:n ja tuloverolain 64 §:n muuttamisesta. Päivitetty 7.11.2019. Luettu 5.4.2020. https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Sivut/HE_78+2019.aspx
- Honkatukia, J. & Rauhanen, T. 2011. Yritysten hallinnollisen taakan vähentämisen kokonaistaloudelliset vaikutukset. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus. Luettu 14.2.2020. <https://tem.fi/documents/1410877/2395713/Selvitys-taakan-vaehentamisen-kokonaistaloudellisista-vaikutuksista.pdf/c23d9422-80f6-4055-80fb-aab1da6fccd4/Selvitys-taakan-vaehentamisen-kokonaistaloudellisista-vaikutuksista.pdf>
- Kartano, J. 2020. Tulorekisterin hyödyt alkavat näkyä kaikille. Tilisanomat 1/2020. Luettu 8.3.2020. <https://tilisanomat.fi/tulorekisteri/tulorekisterin-hyodyt>
- Koskenranta, R. 2018. Tulorekisteri tulee – Uudistus vaatii yrittäjältä ryhtiliikettä palkkatietojen ilmoittamisessa. Verkkajulkaisu. Helsinki: Suomen Yrittäjät. Luettu 15.2.2020. <https://www.yrittajat.fi/uutiset/575871-tulorekisteri-tulee-uudistus-vaatii-yrittajalta-ryhtiliiketta-palkkatietojen#d95662a3>
- Kurki, T. Tulorekisteri tuli – näin selviydyimme Varmassa. Tilisanomat 6/2019. Luettu 14.3.2020. <https://tilisanomat.fi/palkkahallinto/tulorekisteri-tuli-varma>
- Lahtinen, H. 2019. Kansallinen tulorekisterihanke KATRE: Tutkimus tulorekisterin käyttöönoton onnistumisesta tilitoimistoissa. Liiketalouden koulutusohjelma. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. luettu 5.3.2020. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/263525/Lahtinen%20Heini.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
- Laki digitaalisen palvelun tarjoamisesta 15.3.2019/306.

Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä 9.9.2016/768.

Laki tulotietojärjestelmästä 12.1.2018/53.

Lehtinen, R. 2017. Näkökulmia taloushallintoon, Tilitoimistoissa muutos on ikuista yhä kiihtyvällä tahdilla. Blogi kirjoitus. Luettu 13.3.2020. <http://taloushallintoa.blogspot.com/2017/08/tilitoimistoissa-muutos-on-ikuista-yha.html>

Leinonen, A. 2017. Tulorekisteri - lainsäädännön keskeinen sisältö, toiminnalliset periaatteet ja valmistelu. Helsinki: Valtiovarainministeriö. Verkkojulkaisu. Luettu 15.2.2020. <https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/JulkaisuMetatieto/Documents/EDK-2017-AK-150874.pdf>

Lindgren, J., Mokka, R., Neuvonen, A. & Toponen, A. 2019. Digitalisaatio murroksen koko kuva. Helsinki. Tammi

Mattinen, K., Orlando, C. & Parnila, K. 2020. Palkanlaskenta käytännönläheisesti. Helsinki. Kauppakamari

Rissanen, O-P. 2019. Reaaliaikatalous -mitä se on? Valtiovarainministeriö. Luettu 15.3.2020. https://vm.fi/documents/10623/13125966/Mitä_reaaliaikatalous+on_puheenvuoro_VM_OP_Rissanen_12.4.2019.pdf/622b8408-45b6-cdbe-6f1d-253a7cbd90/Mitä_reaaliaikatalous+on_puheenvuoro_VM_OP_Rissanen_12.4.2019.pdf

Roiha, R. 2019. Digibarometrin julkaisuseminaari 11.6.2019. Videotallenne. Katso 22.2.2020. <https://tv.streamfabriken.com/digibarometri-2019-julkaisuseminaari>.

Seppänen, P. 2018. HR- ja palkkapalvelut murroksessa – oletko mukana vai ulkona? Artikkel. Tilitoimistossa 4/2018. Taloushallintoliitto. Luettu 29.2.2020. <https://tilitoimistossa.taloushallintoliitto.fi/uncategorized/hr-ja-palkkapalvelut-murroksessa-oletko-mukana-vai-ulkona>

Söderman, J. 2019. Työ muuttuu, osaamista tarvitaan edelleen. Tilitoimisto rantalainen. Luettu 29.2.2020. <https://www.rantalainen.fi/julkaisut/artikkelit/tyo-muuttuu-osaamista-tarvitaan-edelleen/>

Taloushallintoliitto. 2019. Tulorekisteri on hidastanut palkanlaskentaa – maksajina yritykset ja tilitoimistot. Luettu 15.2.2020. <http://www.mynewsdesk.com/fi/taloushallintoliitto/news/tulorekisteri-on-hidastanut-palkanlaskentaa-maksajina-yritykset-ja-tilitoimistot-384174>

Työ- ja elinkeinoministeriö 2010. Työnantajavelvoitteet. Selvitys yrityksille aiheutuvista hallinnollisista kustannuksista 2010 Työ- ja elinkeinoministeriö. Luettu 10.2.2020. https://docplayer.fi/18053877-Selvitysyrityksille-aiheutuvista-hallinnollisista-kustannuksista-tyonantajavelvoitteet.html#show_full_text

Työ- ja elinkeinoministeriö 2013. ICT 2015. 21 polkua Kitkattomaan Suomeen. Luettu 15.2.2020. http://www.jukkarannila.fi/docs/ICT2015_raportti_final.pdf

Valtiovarainministeriö 2014. Kansallisen tulorekisterin perustamishanke. 2014. VM055:00/2014. Valtiovarainministeriö Luettu 15.1.2020. <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM055:00/2014>

Valtiovarainministeriö 2019a. Digipalvelulaki 2019. Julkisen hallinnon ICT. Internet-sivusto. Luettu 8.3.2020. <https://vm.fi/digipalvelulaki>

Valtiovarainministeriö 2019b. Julkisen hallinnon digitalisaatio. Internet-sivusto. Luettu 8.3.2020. <https://vm.fi/digitalisaatio>

Verohallinto 2018a. Tulorekisteri: tulonsaajat 2018. Verohallinto. Internet-sivusto. Päivitetty 3.2.2018. Luettu 8.3.2019. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yksityishenkilöt/tulonsaajat/>

Verohallinto 2018b. Tulorekisteri -kohti digitaalista yhteiskuntaa. Kuvakaappaus palkkahallinnon kehittymisestä You Tube 2018. Katsottu 1.3.2020. <https://www.youtube.com/watch?v=6WKoa-gwNaiU&list=PLTSxsSRI7QAEC08LghPMdHQrsquiqeJ9t&index=6>

Verohallinto 2018c. Tulorekisterin sähköisen palvelun käyttöehdot VH/2062/00.01.02/2018. Luettu 23.2.2020. [https://www.vero.fi/globalassets/tulorekisteri/tulorekisterin-sähköisen-asiointipalvelun-käyttöehdot.pdf](https://www.vero.fi/globalassets/tulorekisteri/tulorekisterin-sahkoisen-asiointipalvelun-kayttöehdot.pdf)

Verohallinto 2018d. Työnantajan erillisilmoitus. Päivitetty 2.10.2018 Luettu 23.2.2020. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/suorituksenmaksajat/palkkatiedot/tyonantajan-erillisilmoitus-tulorekisterissa/>

Verohallinto. 2019 a Tulorekisteri. 2018 a. Tulorekisteri tiedon käyttäjille. Verohallinnon tulorekisteri verkkosivut. Luettu 22.2.2020. Kuvakaappaus. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/tiedon-kayttajat/>

Verohallinto 2019 b. Ilmoita tiedot maksetuista palkoista tulorekisteriin. Luettu 21.3.2020. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/suorituksenmaksajat/palkkatiedot/>

Verohallinto 2019c. Tietojen ilmoittaminen tulorekisteriin: palkkatietoilmoituksen pakolliset ja täydentävät tiedot. VH/6313/00.01.00/2019. Päivitetty 23.1.2019. Luettu 21.3.2020. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/yksityiskohtaiset-tulorekisterin-ohjeet/63749/tietojen-ilmoittaminen-tulorekisteriin-palkkatietoilmoituksen-pakolliset-ja-täydentävät-tiedot4/#4-pakolliset-ja-täydentävät-tiedot-taulukossa>

Verohallinto 2019d. Työkorvaukset. Luettu 23.2.2020. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/suorituksenmaksajat/palkkatiedot/tyokorvaukset/>

Verohallinto 2019e. Palkkaa vai työkorvausta. Luettu 23.2.2020. https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/yritys_tyonantaja/palkkaa-vai-tyokorvausta/

Verohallinto 2019f. Tietojen korjaaminen tulorekisterissä. VH/6315/00.01.00/2019. Luettu 20.3.2020. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/yksityiskohtaiset-tulorekisterin-ohjeet/62789/tietojen-korjaaminen-tulorekisteriss%C3%A4/>

Verohallinto 2019g. Tietojen korjaaminen tulorekisterissä. Päivitetty 2.10.2019. Luettu 20.3.2020. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/suorituksen-maksajat/palkkatiedot/palkkatietojen-korjaaminen/>

Verohallinto 2019h. Tulorekisterin yhteystiedot ja asiointi. 2019. Tietoa tulorekisteristä. Päivitetty 4.9.2019. Luettu 28.3.2020. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/tietoa-meistä/yhteystiedot/>

Verohallinto 2019i. Tulorekisteriyksikölle myönnettiin tietoturvasertifikaatti. Päivitetty 26.7.2019. Luettu 7.3.2020. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/tietoa-meist%C3%A4/tietoa-tulorekisterist%C3%A4/ajankohtaista/uutiset/tulorekisteriyksikolle-myonnettiin-tietoturvasertifikaatti/>

Verohallinto 2019j. Tulotietojen ilmoittaminen: seuraamusmaksut. VH/6324/00.01.00/2019. Annettu 23.12.2019. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/yksityiskohtaiset-tulorekisterin-ohjeet/71401/tulotietojen-ilmoittaminen-seuraamusmaksut3/#1.1-my%C3%B6h%C3%A4stymismaksua-koskevien-sanktios%C3%A4%C3%A4nn%C3%B6sten-soveltaminen>

Verohallinto 2019k. Miten työnantajamaksut muodostuvat? Luettu 20.3.2019. <http://131.207.14.19/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/suorituksen-maksajat/>

Verohallinto 2019l. Tietojen ilmoittaminen tulorekisteriin: työnantajan erillisilmoitus VH/6314/00.01.00/2019. Luettu 22.3.2020. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/yksityiskohtaiset-tulorekisterin-ohjeet/63595/tietojen-ilmoittaminen-tulorekisteriin-tyonantajan-erillisilmoitus3/>

Verohallinto 2020a. Työnantajarekisteri. Luettu 23.2.2020. https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/yritys_tyonantajana/tyonantajarekisteri/

Verohallinto 2020b. Hakkerit testaavat tulorekisterin ja OmaVeron tietoturvaa entistä laajemmin. 2020. Verohallinto. Luettu 7.3.2020. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/tietoa-meist%C3%A4/tietoa-tulorekisterist%C3%A4/ajankohtaista/uutiset/hakkerit-testaavat-tulorekisterin-ja-omaveron-tietoturvaa-entista-laajemmin/>

LIITTEET

Liite 1. Tulorekisteri pikaperehdytys

1 (19)

Tulorekisteri
Pikaperehdytys

Tiivistelmä

Johdatus tulorekisteriin
palkanlaskennan opiske-
lijaille

Virpi Puolakka
2020

(jatkuu)

Sisällysluettelo

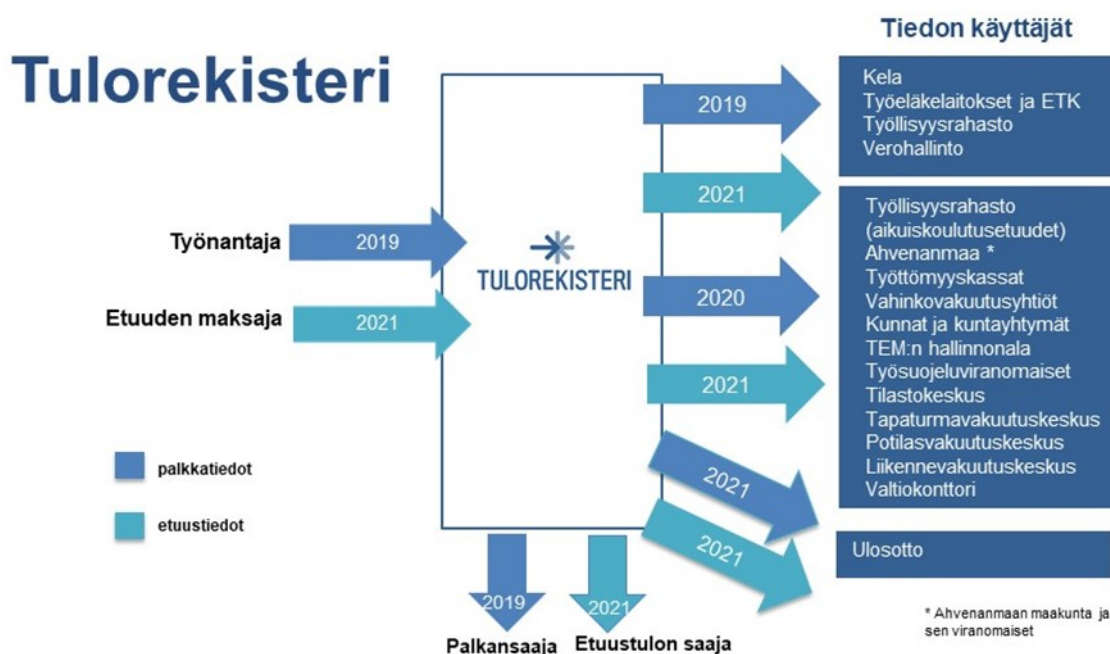
Tulorekisteri — Mistä on kyse?	2
Mitä tulorekisteriin ilmoitetaan	5
Ilmoitusten korjaaminen	8
Ilmoittamisen kanavat.....	9
Mistä tukea ongelmissa	11
Seuraamusmaksut	12
Mitä muuttuu palkanlaskennassa tulorekisterin myötä ja mikä ei?	15
Lähteet	16
Linkkejä	18

1. Tulorekisteri — Mistä on kyse?

Yhteiskunta on digitalisoitumassa. Suomi on teknisen kehityksen kärkimaa ja suomalaiset ovat tottuneet siihen, että arkipäivän asiointi sujuu ajasta ja paikasta riippumatta nopeasti, helposti ja reaaliajassa. Tämä tarkoittaa sähköisen asioinnin lisäämistä ja hajautettujen palvelujen keskittämistä. Myös valtion tavoitteena on tehostaa ja yksinkertaistaa viranomaisten kanssa asiointia. Hallituksen (2015-2019) tavoitteena oli saada pitkällä aikavälillä säästöjä julkisen hallinnon palvelujen digitalisoinnilla. Valtiovarainministeriö on käynnistänyt digipalvelu-hankkeita, joista yksi merkittävimmistä on Verohallinnon kanssa yhteistyössä toteutettu Kansallinen tulorekisterihanke (Katre)

Tulorekisteri on sähköinen tietokanta tulotiedoille. Se otetaan käyttöön vaiheittain. 1.1.2019 alkaen suoritusten maksajat ilmoittavat tulorekisteriin tulonsaaja-kohtaisesti tiedot maksetuista palkoista, palkkioista, työkorvauksista, kustannusten korvauksista ja niistä tehdyistä vähennyksistä. 1.1.2021 alkaen tulorekisteriin ilmoitetaan myös tiedot eläkkeistä ja etuuksista, sekä niistä tehtävistä vähennyksistä. Viranomaiset ja muut laissa säädetyt tiedon käyttäjät saavat omissa prosesseissaan tarvitsemansa tiedot suoraan tulorekisteristä.

Tulorekisteriin tallennettuja tietoja saavat käyttöönsä vain ne tahot, jotka ovat oikeutettuja siihen ja tarvitsevat tietoja toiminnassaan. Laki tulotietojärjestelmästä 13 § määrittelee kenelle ja mitä tarkoitusta varten tulotietoja luovutetaan. Tallennettuja tietoja käyttävät Verohallinto, Kansaneläkelaitos (Kela), Työllisyysrahasto, työeläkelaitokset, Eläketurvakeskus (ETK), Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala, Tilastokeskus, Työllisyysrahasto, vahinkovakuutusyhtiöt, työttömyyskassat, kunnat ja kuntayhtymät, Tapaturmavakuutuskeskus, Potilasvakuutuskeskus, työsuojeluviranomainen, Ahvenanmaan maakunta ja sen viranomaiset, Liikennevakuutuskeskus sekä Valtionkonttori. Vuonna 2021 myös Ulosotto-laitos tulee tietojen käyttäjäksi. Tietojen käyttäjät saavat toiminnassaan ja päätöksenteossaan tarvitsemansa tiedot tulorekisteristä sellaisina, kun ne on sinne tallennettu.

Kuva 1. Tulorekisterin käyttäjät (Tietoa tulorekisteristä, tiedon käyttäjät)

Tulorekisteri nopeuttaa ja helpottaa viranomaisten kanssa asiointia ja päätöksentekoa asioissa, joissa tarvitaan tulotietoja. Viranomaiset toimivat tiedon käyttäjinä ja saavat omissa prosesseissaan tarvitsemaansa tietoa reaaliaikaisesti. Tämä helpottaa myös viranomaisten tekemää reaaliaikaista valvontaa. Tulorekisterin yksi tavoite on torjua harmaata taloutta, sillä tietoja ei ole enää mahdollista ilmoittaa vain yhdelle viranomaiselle. Myös ilmoituspuutteisiin voidaan puuttua nopeammin.

Tulorekisterin tarkoituksena on yksinkertaistaa ja nopeuttaa tietojen ilmoittajien työtä. Ennen tulorekisterin käyttöönottoa palkkatiedoista tehtiin ilmoituksia monelle eri taholle ja eri ilmoitusaikataulujen mukaisesti. Nyt, tulorekisterin myötä ilmoitus tehdään vain yhden kerran palkanmaksun jälkeen, eikä vuosittaisia koontitietoja tarvitse enää ilmoittaa. Tiedot maksetuista suorituksista ilmoitetaan vain yhteen järjestelmään, tulorekisteriin. Sieltä tiedon käyttäjät noutavat tarvitsemansa tiedot. Tulotietoja on mahdollista ilmoittaa teknisen rajapinnan kautta, jolloin tiedot siirtyvät tulorekisteriin suoraan palkanlaskentaohjelmasta. Tämä vähentää suoritusten ilmoittajan työvaiheita

Suoritusten saajille (palkansaajille ja myöhemmässä tulorekisterin käyttöönoton vaiheessa myös etuudensaajille) tulorekisteri on tuonut ensimmäisen kerran mahdollisuuden seurata tulotietojensa muodostumista. Suoritusten saajat voivat seurata tulorekisterin sähköisen asiointin kautta reaaliaikaisesti omia tulotietojaan ja katsoa, onko työnantaja suorittanut ilmoitusvelvollisuutensa sekä tulostaa omia tulotietoraporttejaan. Suoritusten saajien ei tarvitse toimittaa hakemuksiinsa palkkatodistusliitteitä, jos kyseessä on tulorekisteriä käyttävä viranomaistaho.

2. Mitä tulorekisteriin ilmoitetaan

Tulorekisteriin tehdään kahdenlaisia ilmoituksia: palkkatietoilmoituksia ja työnantajan erillisilmoituksia. Ilmoitukset tekee suoritusten maksaja tai tämän valtuuttama tah. (1.1.2021 tulorekisteriin ilmoitetaan myös etuustietoja)

Palkkatietoilmoitus

Palkkatietoilmoituksella ilmoitetaan tulorekisteriin työstä maksetut palkat, luontoisedut, palkkiot, kustannusten korvaukset, työkorvaukset, työnantajan maksamat pääomatulot (palkkasaatavien korot, takausprovisiot) ja muut ansiotulot.

Palkkatietoilmoituksen pakollisia tietoja ovat:

- palkanmaksukausi ja palkanmaksupäivä
- tiedot suorituksen maksajasta ja saajasta
- erikseen ilmoitettavat tulolajit (luontoisedut, kustannusten korvaukset, työ ja käyttökorvaukset, kansainväliseen työskentelyyn liittyvät tulot, työsuhdeoptio, yksityisen hoidon tuki, omaishoitajan palkkio, perhehoitajan palkkio, urheilijan tulot, esiintyvän taiteilijan tulot)
- palkan määrä
- palkasta tehtävät vähennykset
- vakuuttamistiedot

Pakolliset tiedot ovat korvanneet Veronhallinnolle tehtävät oma-aloitteisten verojen työnantajasuoritusten kuukausi-ilmoitukset ja vuosi-ilmoitukset. Tulorekisteri-ilmoittaminen on korvannut myös vuosi-ilmoitukset Työttömyysvakuutusrahastolle ja työtaturmavakuuttajille sekä kuukausi- tai vuosi-ilmoitukset eläkelaitoksille. Tulorekisteri suosittelee antamaan myös vapaaehtoisesti tallennettavia tietoja. Näitä hyödynnetään mm. etuuksien myöntämisessä, eikä etuushakemuksiin tarvita välttämättä työnantajalta liitteitä ja lisäselvityksiä. Palkkatietoilmoitusten pakollisia tietoja voi ilmoittaa kahdella vaihtoehdoisella tavalla. Tulorekisteri suosittelee käytettäväksi ilmoitustapaa 2.

1. Ilmoitustapa 1.(suppeampi)

- vastaa entistä verohallinnon ja työeläkelaitosten vuosi-ilmoituksen tasoa
- rahapalkat yhteissummana
- tiedon käyttäjät saattavat joutua kysymään lisätietoja

2. ilmoitustapa (laajempi)

- täydentävät tulolajit
- tiedot riittävät kaikille tiedon käyttäjille

Taulukko 1 havainnollistaa suppeamman ja laajemman palkkatietoilmoituksen eron. Palkkaa maksetaan työntekijälle yhteensä 2 500 euroa ja palkka muodostuu 2 000 euron kuukausipalkasta ja 400 euron suuruisesta bonuksesta ja 100 euron suuruisesta iltavuorolisästä. Ilmoittamistapoja voi vaihdella eri ilmoituksilla ja korvaavan ilmoituksen voi tehdä kummalla tahansa tavalla.

TAULUKKO 1. Palkan ilmoittaminen suppeammalla ja laajemmalla palkkatietoilmoituksella

Ilmoitustapa 1 (suppea)	Ilmoitustapa 2 (laaja)
101 Palkka yhteissumma 2 500,00 €	201 Aikapalkka 2 000 €
	203 Bonuspalkka 400,00 €
	207 Iltavuorolisä 100,00 €

Palkkatietoilmoitus annetaan jokaisesta tulonsaajasta erikseen ja sillä ilmoitetaan yhden tulonsaajan yhden maksupäivän tiedot. Palkkatietoilmoitus annetaan viimeistään viiden kalenteripäivän kuluttua maksupäivästä. Esimerkiksi: jos yrittäjällä on 10 työntekijää, tulee yrityksen tehdä palkkapäivän perusteella 10 palkkatietoilmoitusta viimeistään 5 päivän kuluttua palkanmaksupäivästä. (Paperilomakkeella voi ilmoittaa tietoja erityisestä syystä. Tällöin ilmoituksen on oltava perillä viimeistään 8 päivän kuluttua palkanmaksupäivästä)

- 1.1.2020 alkaen palkkaennakoiden ilmoittamiseen on tullut ilmoittamisaikataulun muutos (HE 78/2019 vp). 1.1.2020 ja sen jälkeen maksettavista palkkaennakoista voi ilmoittaa tulorekisteriin samalla kertaa kuin varsinainen palkanmaksu ilmoitetaan, jos palkanmaksu tapahtuu saman kalenterikuukauden aikana. Palkkaennakoista toimitetaan ennakonpidätys kuitenkin palkkaennakon nostopäivänä.
- 1.1.2020 alkaen verovapaiden kustannusten korvausten ilmoitusaikatauluihin on tullut muutos, joka mahdollistaa niiden ilmoittamisen maksukuukautta seuraavan kalenterikuukauden 5. päivänä.
- 1.1.2020 alkaen luontoisetujen ilmoittamisaikatauluun on tullut muutos, joka mahdollistaa niiden ilmoittamisen kertymiskuukautta seuraavan kuukauden 5. päivä tai viimeistään sitä seuraavan kuukauden 5.päivä palkanmaksun osuessa ansaintakuukautta seuraavalle kuukaudelle.

Työnantajan erillisilmoitus

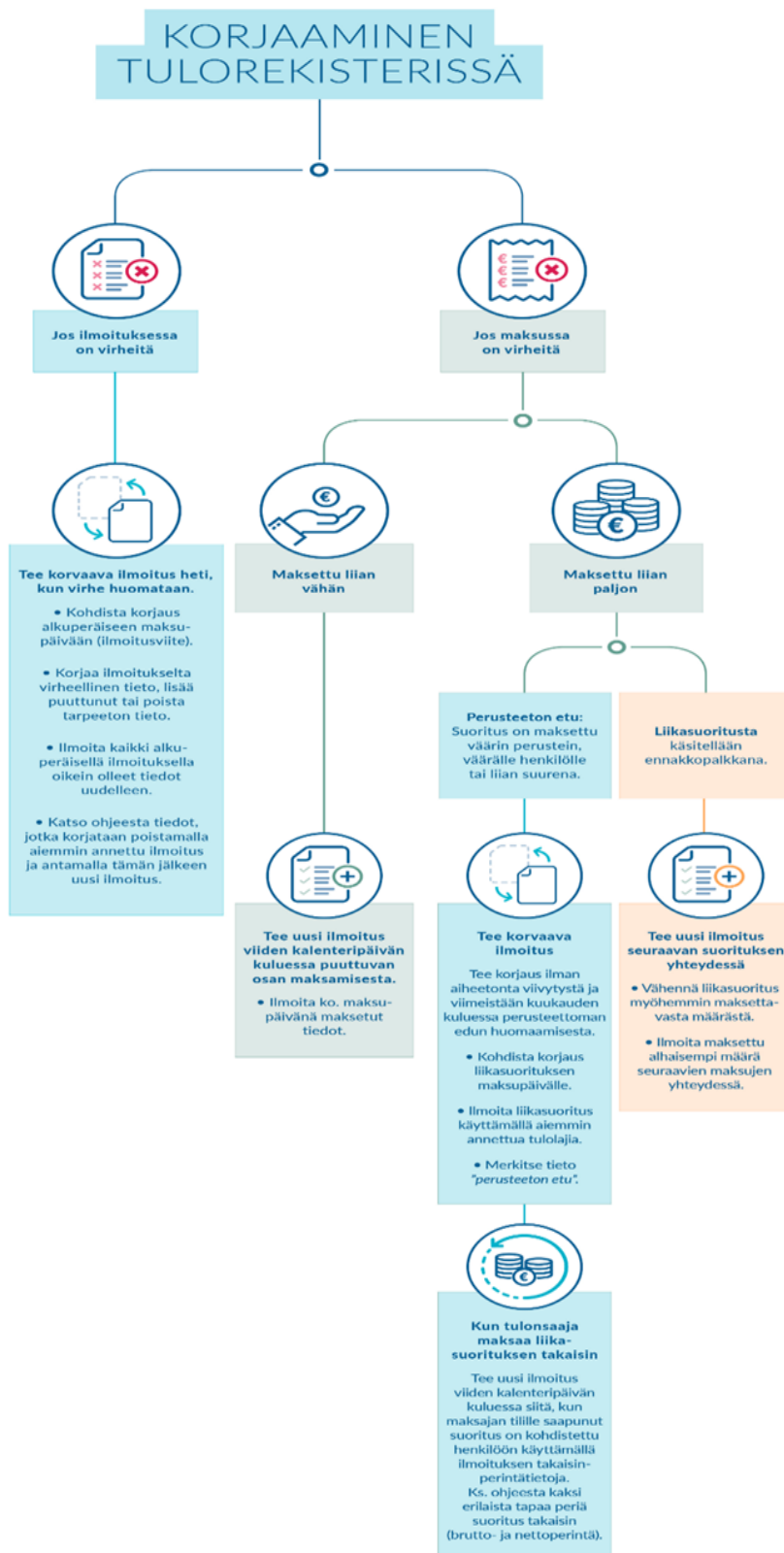
Työnantajan erillisilmoitus annetaan maksajakohtaisesti kerran kuussa. Työnantajan erillisilmoituksella ilmoitetaan kuukauden työnantajan sairausvakuutuksen määrä ja siitä tehtävät vähennykset ja työnantajarekisteriin kuuluvan yrityksen ”ei-palkanmaksua -tieto”.

Työnantajan sairausvakuutusmaksu on oma-aloitteinen vero. Työnantajan tulee laskea ja ilmoittaa se erillisilmoituksella. Varsinainen työnantaja ilmoittaa ja maksaa työnantajan sairausvakuutusmaksun myös sijaismaksajan maksamista suorituksista. Jos työnantaja on kotitalous, ei sen tarvitse maksaa työnantajan sairausvakuutusmaksua, mikäli se maksaa samalle palkansaajalle palkkaa enintään 1 500 euroa kalenterivuodessa.

Ei palkanmaksua -tieto tarkoittaa, että työnantaja ei ole maksanut tulonsaajalle mitään suorituksia. Jos on maksettu esimerkiksi kustannusten korvauksia, työnantajan erillisilmoituksella ilmoitetaan työnantajan sairausvakuutusmaksun määräksi 0 euroa. Ei palkanmaksua -tiedon voi ilmoittaa tulorekisteriin enintään kuusi kuukautta etukäteen ja luvullisen, työnantajan sairausvakuutusmaksua sisältävän, työnantajan erillisilmoituksen enintään kuukautta ennen ilmoituksen kohdekuukauden alkamista.

3. Ilmoitusten korjaaminen

Suorituksen maksaja on vastuussa tulorekisteriin antamiensa tietojen oikeellisuudesta ja on velvollinen korjaamaan virheelliset tiedot viivyttämättä. Tulorekisteriin annettuja tietoja korjataan korvaavalla menettelyllä eli korjaamalla alkuperäistä ilmoitusta antamalla kaikki ilmoituksen tiedot uudestaan. Korvaava ilmoitus tehdään samalle maksupäivälle kuin alkuperäinen ilmoituskin. Korjaaminen on myös mahdollista tehdä mitätöimällä aiemmin annettu ilmoitus ja antamalla uusi ilmoitus oikeilla tiedoilla. Korvaavaa menettelyä ei voi käyttää, jos virhe on tunnistetiedoissa. Tunnistetietoja ovat: kohdekuukausi, suorituksen maksajan ja saajan asiakastunnisteet, eläkejärjestelynumero, työtaturmavakuutusyhtiön tunnisteessa työttömyysvakuutusyhtiön numero. Alkuperäinen ilmoitus on silloin mitätöitävä ja annettava uusi ilmoitus.

tulorekisteri.fi

Kuva 2: Tietojen korjaaminen tulorekisterissä

4. Ilmoittamisen kanavat

Tulorekisterin sähköiseen asiointiin kirjaututaan tulorekisteri.fi- sivulta pankkitunnisteella, mobiilivarmenteella tai sähköisellä henkilökortilla. Tulorekisterin sähköinen palvelu käyttää tunnistautumiseen Suomi.fi-tunnistautumista, tämä edellyttää, että palveluun kirjautuvalla henkilöllä on tulorekisterin hyväksymä toimielinrooli merkittynä kaupparekisteriin tai yritys- ja yhteisötietojärjestelmään (YTJ). Vaihtoehtoisesti ilmoittajalla on oltava yrityksen nimenkirjoitusoikeudellisen henkilön Suomi.fi-palvelussa myöntämä oikeus asioida yrityksen tai henkilön puolesta.

Katso-palvelua käyttävät erityisryhmät, joiden nimenkirjoitusoikeudellista henkilöä ei löydy kaupparekisteristä tai YTJ:stä. Katso-tunnistusta käyttävät kunnat, seurakunnat, oppilaitokset, yhdistykset, säätiöt, elinkeinoyhtymät, kuolinpesät, julkiset viranomaiset, aliorganisaatioiden edustajat, ulkomaalaiset organisaatiot ja konkurssipesän pesänhoitajat.

Tietoja tulorekisteriin voi ilmoittaa kolmella eri tavalla

- 1) Teknistä rajapintaa käyttämällä
 - suoraan palkkajärjestelmästä
 - ei vaadi käyttäjältä erillistä tunnistautumista (käytöstä on jo sovittu ennalta)

- 2) Tulorekisterin sähköisessä asiointipalvelussa
 - joko syöttämällä tiedot yksitellen verkkolomakkeella tai lataamalla tiedostoina
 - kirjaututaan suomi.fi-tunnuksella
 - ilmoittajalla pitää olla riittävät valtuudet asioida yrityksen puolesta

- 3) Paperilomakkeella
 - käytettävä tulorekisterin julkaisemia lomakkeita
 - vain erityisestä syystä (ei mahdollista julkisille organisaatioille)
 - väärin tai puutteellisesti täytetty ilmoitus hylätään.

Kuva 3: Verouutiset. Twitter-julkaisu 27.08.2019

Eniten palkkatietoilmoituksia annetaan automaatiassa palkanlaskuohjelmien kautta. (Kuva 3). Verohallinnon Twitter-palvelussa julkaiseman tietoiskun mukaan suurin osa ilmoituksista kirjataan onnistuneesti kerralla järjestelmään.

5. Mistä tukea ongelmassa

Tulorekisteriyksikkö on muusta verohallinnosta erillinen yksikkö. Verohallinto on yksi tiedonkäyttäjä muiden joukossa ja se saa tulorekisteristä vain verotukseen tarvitsemansa tiedot. Verohallinto tai mikään muukaan tiedon käyttäjä ei voi korjata, lisätä tai poistaa maksajan puolesta tulorekisteri-ilmoituksia. Suoritusten maksaja vastaa itse ilmoitustensa oikeellisuudesta. Verohallinto suorittaa verotuksen tulorekisteristä saamiensa tietojen perusteella tai muiden tietojen tai arvioiden perusteella, neuvoo ja ohjaa verovelvollisia verotusmenettelyyn liittyvissä asioissa. Muut tiedon käyttäjät neuvovat omien prosessiensa sisällöllisissä kysymyksissä ja omien maksujen ja määräytymisissä.

Tulorekisteriyksikkö ohjaa ja neuvoo tietojen ilmoittamiseen liittyvissä teknisissä asioissa. Neuvonnan kanavina on tulorekisteri.fi -internetsivustolla virka-aikana toimiva chat-palvelu ja tulorekisterin asiakaspalvelupuhelin. (numero on 029 497 550). Apua ilmoittamiseen liittyvissä ongelmissa löytyy myös tulorekisteri.fi -sivustolta ohjeista ja mm. usein kysytyistä kysymyksistä.

Tulorekisteristä on mahdollista tilata ilmoittamistaan tiedoista pdf-muotoisia raportteja. Raporttien avulla maksaja tai palkanlaskija voi verrata oman palkkajärjestelmänsä ja tulorekisteriin kirjautuneita tietoja. Raportilla on koonti kaikilla ilmoituskanavilla annetuista voimassaolevista ilmoituksista. Tilatut raportit muodostuvat tilaustavasta riippumatta sähköiseen asiointipalveluun, josta ne ovat noudettavista kohdasta: Tilaukset.

Kuva 4: Verouutiset Twitter

Ilmoittamisen ongelmissa kannattaa hakea tukea tulorekisterin asiakaspalvelusta tai kyseisen tiedon käyttäjältä. Verohallinnon Twitter-tilillään julkaisema kuva (Kuva 4) havainnollistaa tulorekisteriin tehtävien ilmoitusten antamisen tärkeyttä. Palkan tai muun suorituksen maksu laukaisee ilmoittamisvelvollisuuden tulorekisteriin, josta tieto kulkeutuu tiedon käyttäjille. Työnantajasuoritusten maksut muodostuvat tulorekisteri-ilmoitusten perusteella. Mikäli tulorekisteri-ilmoituksia

ei ole, voi tiedon käyttäjä arvioida puuttuvat tiedot. Maksamattomista työnantaja-velvoitteista aiheutuu viivästyskorkoa. Tulorekisteri-ilmoitusten antaminen oikein ja oikeaan aikaan vaikuttaa myös tiedonkäyttäjien prosessien oikeellisuuteen. Esimerkkinä tästä on Kelan tekemät etuuspäätökset, joissa on käytetty tulorekisterissä hakemuksen tekemisen aikaisia tulorekisteritietoja.

6. Seuraamusmaksut

Tulorekisteriin pitää ilmoittaa tiedot oikein ja oikeaan aikaan. Jos ilmoittamisvelvollisuus laiminlyödään, voidaan siitä määrätä seuraamusmaksuja. Seuraamusmaksut määrää Verohallinto. Seuraamusmaksut voivat johtua tulorekisteri-ilmoituksen myöhässä antamisesta (palkkatietojen osalta vuodesta 2021 alkaen) tai ne voivat olla verolainsäädännön perusteella määrättäviä laiminlyöntimaksuja ja veronkorotuksia. Tulorekisterin muut käyttäjät voivat määrätä omia myöhästymismaksujaan.

Laiminlyöntimaksu

Verohallinto määrää 01.01.2020 alkaen laiminlyöntimaksuja, jos tulorekisteriin annettu ilmoitus on virheellinen tai puutteellinen. Korjaamista vaativasta ilmoituksesta lähetetään selvityspyyntö ja ilmoittajalle annetaan määräaika, johon mennessä ilmoitusta on korjattava tai esitettävä hyväksyttävä syy ilmoitukselle. Jos korjausta ei tehdä, eikä esitetä riittävän hyvää syytä ilmoitukselle, voi Verohallinto määrätä laiminlyöntimaksun. Jos verovelvollisella on perusteltu syy laiminlyöntiin, voidaan laiminlyöntimaksua kohtuullistaa tai se voidaan jättää kokonaan määräämättä. Laiminlyöntimaksun tarkastelujakso on neljännesvuosi ja laiminlyöntilajit ovat virheellinen ilmoitus, puuttuva ilmoitus tai ilmoituksen antaminen vasta kehotuksen jälkeen. Taulukko 2 kertoo, paljonko Verohallinto määrää laiminlyöntimaksua virheellisistä tai puuttuvista ilmoituksista, joita ei määräajan puitteissa

korjata. Samalle ilmoittajalle voidaan määrätä kalenterivuodessa laiminlyöntimaksua enintään 15 000 euroa laiminlyöntilajia kohti.

TAULUKKO 2. Tulorekisteri-ilmoittamisen laiminlyöntimaksut

Laiminlyöntimaksun perusteena olevien ilmoitusten lukumäärä/tarkastelujakso	Laiminlyöntimaksu, euroa
0-4	--
5-20	100
21-100	300
101-1000	500
Yli 1000	1000

Veronkorotus

Jos tulorekisteriin annetaan verotietoja virheellisinä, vaillinaisena tai tiedot jätetään kokonaan oma-aloitteisesti antamatta, voidaan määrätä veronkorotus. Veronkorotuksen määrä on pääsääntöisesti 10 % määrättävän veron määrästä. Jos Verohallinto on arvioinut verot tulorekisteri-ilmoituksen puuttumisen vuoksi, veronkorotuksen määrä voi olla 25 % arvioidun veron määrästä. Ennen veronmääräämistä verovelvolliselle lähetetään selvityspyyntökirje ja järjestetään tilaisuus antaa oma selvityksensä asiassa. Toistuvasta piittaamattomuudesta johtuen määrättävä veronkorotus voi olla 15-50 % veron määrästä.

Myöhästymismaksu

Tulorekisteriin on ilmoitettava pakollisiksi luokitellut tiedot pääsääntöisesti viimeistään viisi päivää suoritusten maksamisen jälkeen. Myöhästymismaksut määräytyvät kuitenkin ilmoitettavista tiedoista eri aikataulun mukaisesti kuukausittain.

Myöhästymismaksua määrätään, jos tietoja suorituksista ei ole ilmoitettu maksukuukautta seuraavan kalenterikuukauden kahdeksantena päivänä. Jos kahdeksannen päivän kohdalle osuu arkilauantai tai pyhäpäivä, alkaa myöhästymismaksu kertyä vasta seuraavana arkipäivänä.

Myöhästymismaksua määrätään maksukuukaudelta kolme euroa päivältä siihen saakka, kun ensimmäinen tulorekisteri-ilmoitus on annettu. Päiväkohtaista myöhästymismaksua määrätään kuitenkin enintään 45 päivän ajan eli enintään 135 euroa. Jos tulorekisteri-ilmoitus myöhästyy yli 45 päivää, määrätään päiväkohtaisen osan eli 135 euron lisäksi 1 % veronalaisen suorituksen määrästä tai veronalaista suoritusta suuremman eläkkeen perusteena käytettävän työansion määrästä. Myöhästymismaksua voidaan määrätä enintään 15 000 euroa kaudelta. Myöhästymismaksun määräytymistä havainnollistetaan tulorekisteri-ilmoittamisen seuraamusmaksut ohjeen kuvassa 1. Kotitalouksilta eikä kuolinpesiltä peritä tulorekisteri-ilmoittamisen myöhästymismaksua. Myöhästymismaksua aleataan määräämään palkkatietojen ilmoittamisen myöhästymisestä vasta vuonna 2021.

7. Mitä muuttuu palkanlaskennassa tulorekisterin myötä ja mikä ei?

Tulorekisteri ei muuta palkkakirjanpitoa eikä poista palkkalaskelmaa. Tulorekisteri ei myöskään muuta työnantajasuoritusten maksamisen velvoitteita, muutos koskee vain niistä ilmoittamista.

Palkkatietojen ilmoittamisen rytmi muuttuu reaaliaikaiseksi ja tulonsaajakoh- taiseksi. Työnantajan vuosi-ilmoitusta, jossa palkkatiedot ilmoitetaan työntekijä- kohtaisesti eriteltyinä, ei anneta enää vuoden 2019 palkanmaksusta alkaen. Tie- dot ilmoitetaan vain yhteen paikkaan ja saman palkkatiedon monikertainen ilmoi- tusvelvollisuus poistuu. Ajassa taaksepäin kohdistuva yhteenvetojen ja selvitte- lyjen määrä vähenee, mikäli tiedot on ilmoitettu kerralla oikein. Aiemmin tulotie- tojen ilmoittamisessa käytettävät palkkalajit ovat poistuneet ja niiden tilalla on tu- lorekisterin tulolajit.

Lähteet

Chattaile tulorekisterin asiakaspalvelijan kanssa. Verohallinto. 2019.

<https://urly.fi/1qge>

Laki tulotietojärjestelmästä 53/2018. <https://urly.fi/1qgh>

Valtiovarainministeriö. Julkisen hallinnon Digitalisaatio. Internet sivuston artikkeli. Luettu 11.1.2020. <https://vm.fi/digitalisaatio>

Valtiovarainministeriö. Sipilän hallitukset 2015-2019 digihankkeet. Luettu 11.1.2020. <https://urly.fi/1qgs>

Verohallinto. 2020. Milloin maksetut palkat ja muut suoritukset ilmoitetaan tulorekisteriin? Luettu 12.1.2020. <https://urly.fi/1qqi>

Verohallinto. 2019. Palkkatietoilmoitusten pakolliset ja täydentävät tiedot. <https://urly.fi/1qqj>

Verohallinto. 2018. Seuraamusmaksut Oma-aloitteisessa verotuksessa. VH/2784/00.01.00/2018 Käytetty ja otettu kuvaruutukaappaus 11.1.2020. <https://urly.fi/1qqm>

Verohallinto. 2019. Tulorekisteri-ilmoittamisen laiminlyöntimaksu. VH/2853/00.01.00/2019. Käytetty ja otettu kuvaruutukaappaus. <https://urly.fi/1qqn>

Verohallinto. 2019. Tulorekisterin palvelunumero. <https://urly.fi/1qqG>

Verohallinto. 2019. Tietoa tulorekisteristä. Luettu 11.1.2020. <https://urly.fi/1qqH>

Verohallinto. 2019. Tietoa tulorekisteristä. Tiedon käyttäjät. Luettu 11.1.2020. <https://urly.fi/1qqB>

Verohallinto. 2019. Tietojen ilmoittaminen tulorekisteriin: rahapalkat ja palkasta vähennettävät erät. VH/6312/00.01.00/2019. <https://urly.fi/1qqt>

Verohallinto. 2019. Tulorekisteriin ilmoitettujen palkkatietojen korjaaminen. Käytetty ja otettu kuvaruutukaappaus. <https://urly.fi/1qh5>

Verohallinto. 2019. Tulorekisterin tiedon käyttäjien yhteystiedot. Luettu 12.1.2020. <https://urly.fi/1qqD>

Verohallinto. 2019. Tulotietojen ilmoittaminen: seuraamusmaksut. VH/6324/00.01.00/2019. Luettu 12.1.2020. <https://urly.fi/1qqq>

Verohallinto. 2019. Veroutiset. Twitter julkaisuja. Käytetty ja otettu kuvaruutukaappaus 15.1.2020. <https://urly.fi/1qqZ>

Verohallinto. 2020. Uusi raporttitilaus. Luettu 11.1.2020. <https://urly.fi/1qgu>

Verohallinto. 2019. Usein kysyttyä tulorekisteristä. <https://urly.fi/1ggE>

Linkkejä

18 (19)

Lakeja:

Ennakkoperintälaki:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961118>

Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20160768>

Laki tulotietojärjestelmästä:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180053#Pidp446894416>

Laki työnantajan sairausvakuutusmaksusta:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20160771>**Verkkosivuja:**

Näin teet oikaisuvaatimuksen OmaVerossa

- kuvalliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseen
- muista samalla hakea myös täytäntöönpanon kieltoa

<https://urly.fi/1qgL>

Palkka.fi

- ilmainen Verohallinnon ylläpitämä palkanlaskentaohjelma, joka lähettää ilmoitukset tulorekisteriin (yhtiöiden valittava toiminto käyttöasetuksista, kotitalouksilla automaattisesti)

<https://www.palkka.fi/>

Tulorekisterin Facebook-sivut

- ajankohtaista tietoa tulorekisteristä
- ohjeita. linkkejä

<https://www.facebook.com/Tulorekisteri/>

Usein kysyttyä tulorekisteristä

- Tulorekisteri-fi: sivuston usein kysytyistä kysymyksistä voit saada vastauksia omiin kysymyksiisi <https://urly.fi/1q>

Verohallinnon YouTube-kanava

- Ohjevideoita verotuksesta OmaVeron käytöstä <https://urly.fi/1qgV>

Yksityiskohtaiset tulorekisteriohjeet

- käytä sen vuoden yksityiskohtaisia ohjeita, jonka tuloja ilmoitat
<https://urly.fi/1qgT>

Palkkojen tulolajit

- tulorekisterissä käytettävät tulolajit ja niiden sosiaalivakuutusmaksun alaisuus (taulukko) <https://urly.fi/1qgK>

)

Ohjevideoita:

- tulorekisteri.fi -sivuston kootut videolinkit
- <https://urly.fi/1qgl>

Palkkatietoilmoituksen antaminen:

<https://www.youtube.com/watch?v=xnz9BAcdY1M>

Valtuudet:

<https://www.youtube.com/watch?v=L1ljujrBsGc>

Yrittäjän palkan ilmoittaminen:

<https://www.youtube.com/watch?v=>

Liite 2. Tulorekisteri luentomateriaali

1 (7)

TULOREKISTERI

Pikaperehdytys

Virpi Puolakka

(jatkuu)

Tunnistautuminen ja valtuutus

Tulorekisterin sähköiseen asiointipalvelu käyttää Suomi.fi-tunnistautumista, joka edellyttää kirjautumista henkilökohtaisilla verkkopankkitunnuksilla, mobiilivarmenteella tai varmennekortilla. Ulkomaiset toimijat käyttävät Katso-tunnistetta.

Yrityksen omasta puolesta asiointi

- Toimitusjohtaja
- Toimitusjohtajan sijainen
- Hallituksen puheenjohtaja
- Hallituksen jäsen
- Isännöitsijä
- Päävastuullinen isännöitsijä
- Elinkeinon harjoittaja
- Vastuunalainen yhtiömies KY
- Yhtiömies AY
- Oikeutettu
- Prokuristi

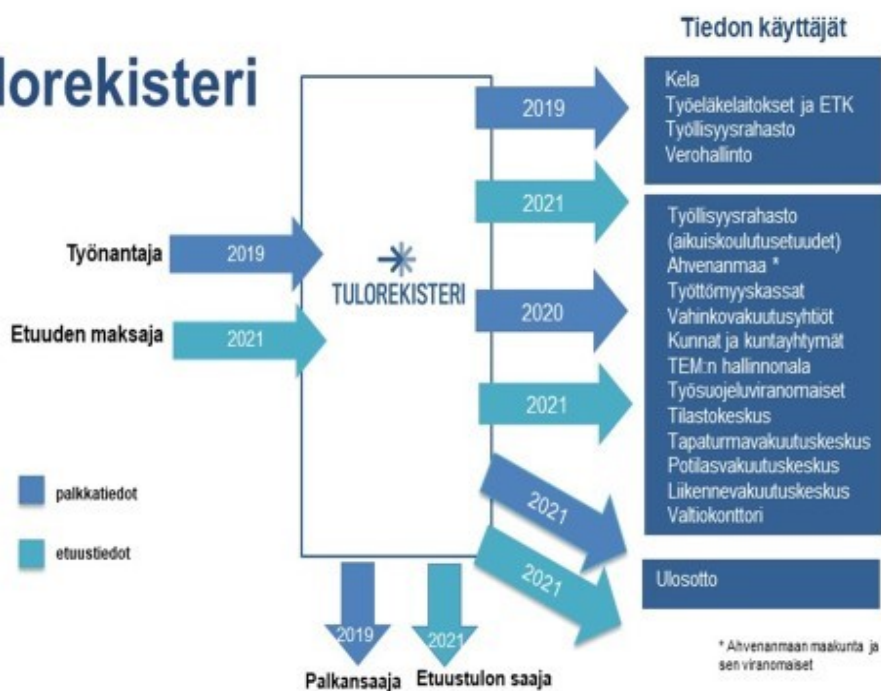
Valtuutus oikeus

- Toimitusjohtaja
- Nimenkirjoitusoikeudellinen henkilö
- Isännöitsijä, jos on merkitty nimenkirjoitusoikeudeksi
- Henkilö, joka on saanut erillisen oikeuden toimitusjohtajalta tai nimenkirjoitusoikeudelliselta henkilöltä

Valtuutuskoodit

- palkkatietojen ilmoittaminen
- palkkatietojen katselu

Tulorekisteri

Mitä tulorekisteriin ilmoitetaan saajakohtaisesti ja milloin viimeistään

PALKKKATIETOILMOITUKSET JOKAISESTA PALKANMAKSUSTA

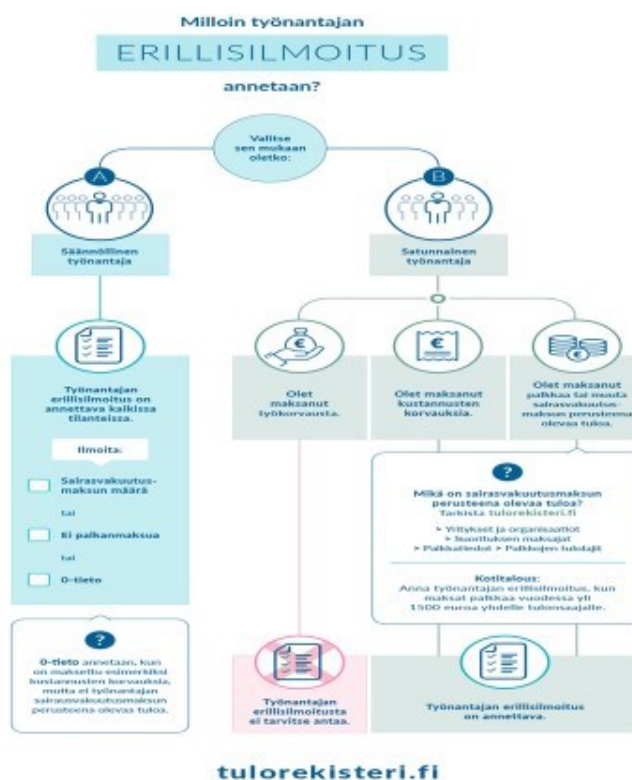
- Tiedot maksetuista palkoista, palkkioista + 5 päivää maksupäivästä
- Tiedot työkorvauksista + 5 päivää maksupäivästä
- Luontoisedut kertymiskuukautta seuraavan kuukauden 5. päivä tai viim. sitä seuraavan kuukauden 5. päivä palkanmaksun osuessa ansaintakuukautta seuraavalle kuukaudelle. **1.1.2020**
- Verovapaat kustannusten korvaukset maksukuukautta seuraavan kuukauden 5. päivä **1.1.2020 ALKAEN**
- Palkkaennakot seuraavan palkanmaksun yhteydessä, jos maksupäivä on samassa kuussa tai + 5 päivää maksupäivästä **1.1.2020 ALKAEN**
- Rekisteröity yhdistys max. 200 euron kertakorvaukset maksukuukautta seuraavan kuukauden 5. päivä **1.1.2020 ALKAEN**
- Kotitalouden palkanmaksu (ei säännöllinen työnantaja) maksukuukautta seuraavan kuukauden 5. päivä
- Kilpailupalkinnot työsuhteessa (ja ei työsuhteiset 100 euron alarajan ylittävät), rahapalkinnot +5 päivää maksupäivästä, tavarapalkinnot saamiskuukautta seuraavan kuukauden 5. päivä **1.1.2020 ALKAEN**

Mitä tulorekisteriin ilmoitetaan kootusti ja milloin viimeistään

TYÖNANTAJAN ERILLISILMOITUS KERRAN KUUKAUDESSA

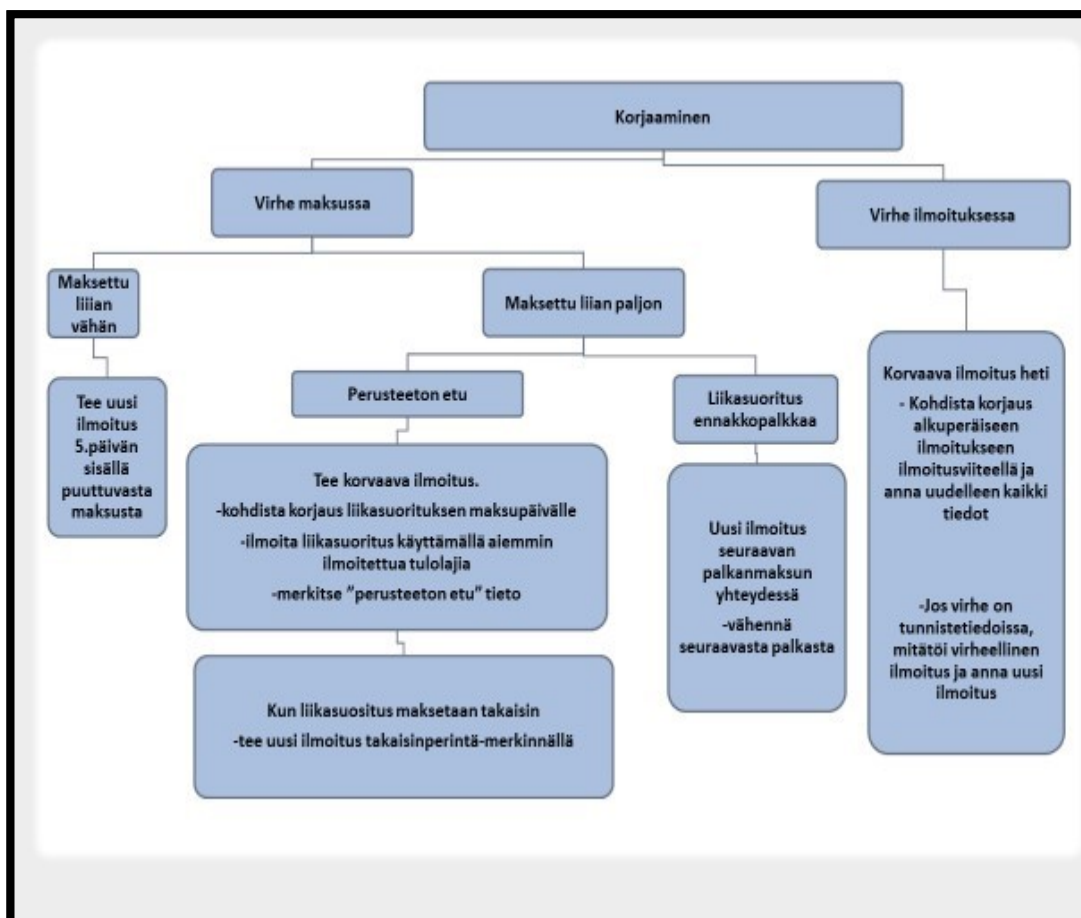
- Kuukausittain yhteenlaskettu työnantajan sairausvakuutusmaksu
- Työnantajan sairausvakuutusmaksusta tehtävät vähennykset
- Ei palkanmaksua -tieto säännöllisillä työnantajilla
- Ilmoitus viimeistään +6 päivää kalenterikuukauden vaihtumisesta (säännölliset työnantajat aina, satunnaiset vain kun palkanmaksua)
- Kotitalous kun on maksanut samalle palkansaajalle yli 1 500 euroa kalenterivuodessa

Työnantajan erillisilmoitus

Tietojen korjaaminen

- Korvaava menettely eli virheellisestä ilmoitusta korjataan antamalla kaikki tiedot uudelleen (sama ilmoitusviite, sama maksupäivä)
- Korjauksen voi tehdä myös eri kanavaa käyttäen
- Jos virhe on tunnistetiedoissa, annetaan uusi ilmoitus ja mitätöidään virheellinen (suositeltavaa antaa ensin uusi ilmoitus)

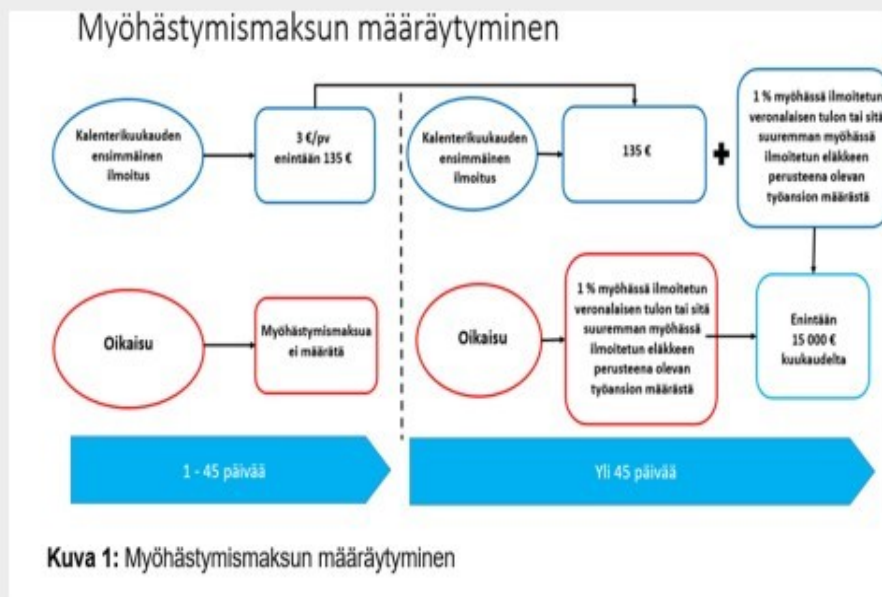
Neuvonta ja ohjaus

Tulorekisteriyykkö

- Tekniset asiat (tekninen rajapinta, sähköinen asiointi, tunnistauminen, valtuutukset, määräajat)
- Ilmoittamiseen liittyvät asiat
- Tietojen korjaaminen
- Tulonsaajan kysymykset sähköisestä asioinnista

Tiedon käyttäjät

- Tulon veronalaisuus (Verohallinto)
- Ennakonpidätyksen toimittaminen (Verohallinto)
- Työnantajan sairausvakuutusmaksun perusteet (Verohallinto)
- Tulorekisterin myöhästymismaksu ja laiminlyöntimaksu (Verohallinto)
- Eläkkeen perusteena olevat tulot (Työeläkelaitos)
- Työttömyysvakuutusmaksun perusteet (Työttömyysvakuutusrahasto TVR)
- Työnantajan työtaturma- ja ammattitautivakuutuksen perusteet (Vakuutusyhtiöt)
- Käyttäjien omien prosessien tietojen käyttäminen
- Käyttäjien määräämät maksut
- Sisällölliset ja tulkinnalliset asiat

Myöhästymismaksua palkkatiedoista vasta 01.01.2021 alkaen ja etuustiedoista 01.01.2022 alkaen, ellei kyseessä ole ilmeinen piittaamattomuus

Kertaus

- Tiedot tuloista ilmoitetaan saajakohtaisesti palkkapäivä + 5 päivää (ellei muuta ole laissa säädetty)
- Eüromääräistä alarajaa ansiolle ei ole, ei työsuhteisille kilpailupalkinnoille 100 € alaraja
- Työnantajan sairausvakuutusmaksu ilmoitetaan kerran kuuauudessa Työnantajan erillisilmoituksella
- On suositelvaa antaa pakoillisten tietojen lisäksi myös kattavasti täydentävät tiedot
- On suositeltavaa käyttää teknistä rajapintaa
- Käytetään ilmoitettavan vuoden yksityiskohtaisia ilmoitusohjeita

Kiinnitä huomiota

- Vakuuttamistiedot palkkatietoilmoituksella
- Ajallinen kohdistaminen palkkapäivän mukaan
- Korjaa korvaavalla menettelyllä tai mitätöi aiempi ilmoitus
- Tietoja saa ja pitääkin korjata jälkeenpäin
- Reagoi huomautuksiin ja selvityspyyntöihin
- Tarkista ongelmatilanteissa, miten tiedot ovat siirtyneet tulorekisteriin
- Paperilomakkeella (käyttö vain erityisestä syystä) tarkkana tietojen antamisen kanssa
- Käytä ajantasaisia ohjeita

Kun maksat
palkkaa,
ilmoita
tiedot
tulorekisteriin.

 TULOREKISTERI

Kaikki esitetyt tiedot ja paljon muuta
löytyy sivulta www.tulorekisteri.fi

Liite 3. Tulorekisteri – Testaa tietosi kysymykset

1 (3)

Tulorekisteri - Testaa tietosi

1. Mikä on tulorekisterin tarkoitus?

- a) Valvoa ilmoitettujen tietojen oikeellisuutta
- b) Ottaa vastaan ja säilyttää ilmoitettua tietoa sekä välittää sitä eteenpäin

Vastaus: Oikea vastaus on b eli ottaa vastaan ja säilyttää ilmoitettua tietoa sekä välittää sitä eteenpäin. Tulorekisteri ei valvo tietojen oikeellisuutta tai korjaa ilmoitusten virheitä, vaan välittää tiedot sellaisenaan eteenpäin.

2. Kuka saa tietoja tulorekisteristä?

- a) Tulorekisterilaissa on tyhjentävä luettelo, kenelle tietoja voidaan luovuttaa.
- b) Tulorekisterilaissa on säännelty tietojen käyttäjät, mutta hakemuksesta tietoja voidaan luovuttaa muillekin.

Vastaus: Oikea vastaus on a. Tulorekisterilaissa on tyhjentävä luettelo, kenelle tietoja voidaan luovuttaa.

3. Suorituksen maksajan on korjattava virheellinen ilmoitus ilman aiheetonta viivytystä. Tämä tarkoittaa, että korjaus on tehtävä viimeistään seuraavassa palkka-ajossa.

- a) tosi
- b) epätosi

Vastaus: Oikea vastaus on b. Epätosi. Suorituksen maksajan on korjattava antamansa ilmoitus heti kun virhe huomataan. Korjausta ei saa jättää seuraan palkka-ajoon.

4. Tietojen korjaaminen tehdään aina korvaavalla ilmoituksella

- a) tosi
- b) epätosi

Vastaus: Oikea vastaus on b. Epätosi. Korjaus tehdään mitätöimällä alkuperäinen ilmoitus ja antamalla uusi ilmoitus, jos virhe on maksupäivässä, palkanmaksu-kaudessa tai tulonsaajan tai suorituksen maksajan asiakastunnisteessa. Muuten ilmoitusta voi korjata korvaavalla menettelyllä korjaamalla tiedot aikaisemmalle ilmoitukselle. Korvaavassa menettelyssä pitää muistaa antaa kaikki ilmoituksen tiedot uudelleen.

5. Palkkatietoilmoituksella ilmoitetaan rahapalkka ja siitä tehtävät vähennykset ansaintajaksolle 1.2.2020-19.2.2020. Palkanmaksupäivä on 1.3.2020. Minkä kuukauden suorituksesta on kysymys?

- a) helmikuun
- b) maaliskuun

Vastaus: Oikea vastaus on b. Kyseessä on maaliskuun suoritus. Tulorekisteriin ilmoitettu maksupäivä määrittelee, mille kuukaudelle maksetut suoritukset kirjautuvat tulorekisteriin. Kyseisestä palkanmaksusta tehdään myös työnantajan erillisilmoitus maaliskuulle. Ennakonpidätys toimitetaan palkanmaksupäivänä voimassaolevan verokortin mukaisesti.

6. Tulorekisterin käyttöönoton jälkeen vuodelta 2019 ja 2020 ei tule lainkaan seuraamusmaksuja palkanmaksajalle.

- a) tosi
- b) epätosi

3 (3)

Vastaus: Oikea vastaus on b. Epätosi. Myöhästymismaksuja tulorekisteri-ilmoituksen myöhästymisestä ei tule palkanmaksajalle ennen vuotta 2021. Ennakonpidätyksen ja lähdeveron ilmoittamatta jättämisestä tai väärin ilmoittamisesta voidaan määrätä veronkorotus. Veronmaksun viivästymisestä peritään viivästyskorkoa. Lisäksi 1.1.2020 alkaen ilmoituksen virheistä voidaan määrätä seuraamusmaksua.

Liite 4. Palkkatietoilmoituksen pakolliset ja täydentävät tiedot

1 (13)

Pakolliset ja täydentävät tiedot taulukossa (Verohallinto 2019c. VH/6313/00.01.00/2019)

Aineiston tekniset tiedot ja muut tiedot
Pakolliset tiedot
<ul style="list-style-type: none"> - Aineistotyyppi - Aineiston muodostamishetki - Tietolähde - Maksajan aineistoviite - Aineiston omistaja - Aineiston muodostaja - Aineiston lähettäjä - Virheellisten ilmoitusten käsittelyn ohjaus - Aineiston yhteyshenkilö - Palkanmaksukausi - Palkanmaksupäivä tai muu ilmoituspäivä
- Yksilöinti- ja yhteystiedot
- Pakolliset tiedot
<ul style="list-style-type: none"> - Ilmoituksella on yksilöitävä suorituksen maksaja ja tulonsaaja joko <ul style="list-style-type: none"> o asiakastunnisteella tai sen puuttuessa o muiden tunnistetietojen avulla. - Jos tulonsaajalla ei ole suomalaista asiakastunnistetta, tiedot ilmoitetaan ulkomaisella tunnisteella. Tällöin on annettava myös <ul style="list-style-type: none"> o henkilön tai yrityksen nimi o henkilön tai yrityksen osoite o syntymäaika ja sukupuoli, jos tulonsaaja on luonnollinen henkilö. - Jos maksajalla ei ole suomalaista asiakastunnistetta, tiedot ilmoitetaan ulkomaisella tunnisteella. Tällöin on annettava myös <ul style="list-style-type: none"> o henkilön tai yrityksen nimi <ul style="list-style-type: none"> o henkilön tai yrityksen osoite o syntymäaika, jos maksaja on luonnollinen henkilö. - Jos tulonsaajalla on sekä suomalainen että ulkomainen tunniste, ilmoitetaan molemmat tunnisteet.

(jatkuu)

2 (13)

Maksajan tiedot
Pakolliset tiedot
<ul style="list-style-type: none"> - Maksajan tyyppi, jos maksaja on <ul style="list-style-type: none"> o kotitalous o tilapäinen työnantaja o julkisyhteisö o ulkomainen työnantaja o ulkomainen konserniyhtiö o valtio o valtion liikelaitos tai erillishallinnollinen valtion laitos o Tieto maksajan aliorganisaatiosta, jos maksajalla on Kevan ilmoittajakoodiston mukainen aliorganisaatio - Maksajan aliorganisaation tunniste: virastotunniste, jos suorituksen maksajana on valtion virasto - Sijaismaksajan antamat tiedot varsinaisesta työnantajasta, jos maksaja toimii sijaismaksajana <ul style="list-style-type: none"> o Vastaavasti varsinaisen työnantajan pitää ilmoittaa sijaismaksajan maksamat palkat, joista työnantaja maksaa sosiaalivakuutusmaksut
Täydentävät tiedot
<ul style="list-style-type: none"> - Tieto maksajan aliorganisaatiosta, jos maksaja käyttää maksajan omaa aliorganisaation tunnistetta - Asiointikieli - Maksajan tyyppi, jos maksaja on erityisjärjestö

Tulonsaajan tiedot
Pakolliset tiedot
<ul style="list-style-type: none"> - Tulonsaajan lisätiedot, eli seuraavat tiedot, jos ne koskettavat tulonsaajaa: <ul style="list-style-type: none"> o osaomistaja-tieto, jos tulonsaaja on työttömyysturvalain (1290/2002) mukainen osaomistaja o avainhenkilö o ulkomailla asuva vuokratyöntekijä o rajakunnassa työskentelevä henkilö o ulkomailla työskentelevä henkilö o urheilija o esiintyvä taiteilija o tulonsaaja on oleskellut Suomessa enintään 183 päivää verosopimuksessa tarkoitettuna ajanjaksona o työnantaja maksaa työntekijän puolesta verot (nettopalkkasopimus) o yhteisö o yrittäjä, ei YEL- tai MYEL-vakuuttamisvelvollisuutta o Ahvenanmaan maantielautalla työskentelevä henkilö - Tieto, että tulonsaaja on rajoitetusti verovelvollinen sekä lisäksi <ul style="list-style-type: none"> o asuinvaltio o asuinvaltion verotunniste (TIN), jos tunniste on käytössä rajoitetusti verovelvollisen asuinvaltiossa o yhteystiedot asuinvaltiossa - Tieto siitä, jos rajoitetusti verovelvolliselle maksetusta suorituksesta on toimitettu ennakonpidätys lähdeveron perimisen sijasta
Täydentävät tiedot
<ul style="list-style-type: none"> - Tulonsaajan toimipaikka - Tulonsaajan aliorganisaatio - Tulonsaajan lisätiedot, eli tieto, jos tulonsaaja on <ul style="list-style-type: none"> o osakasasemassa maksajaan o valtion työllisyysmäärärahoilla työllistetty

Tulonsaajan palvelussuhteen tiedot
Pakolliset tiedot
<ul style="list-style-type: none">- Tieto siitä, jos palvelussuhde päätetään vanhuuseläkkeelle siirtymisen perusteella- Palvelussuhteen voimassaolo, jos kyseessä on JuEL:n (julkisten alojen eläkelain) mukaan vakuutettu palvelussuhde tai Suomen Pankin palvelussuhde- Palvelussuhteen päättymisen syy, jos kyseessä on JuEL:n mukaan vakuutettu palvelussuhde tai Suomen Pankin palvelussuhde- Ammattiluokka ja muut ammattia koskeva tiedot, jos tulonsaajalla on työtapaturma- ja ammattitautivakuutus tai kyseessä on JuEL:n mukaan vakuutettu palvelussuhde tai Suomen Pankin palvelussuhde- Rekisteröinnin peruste, jos kyseessä on JuEL:n tai MEL:n mukaan vakuutettu palvelussuhde tai Suomen Pankin palvelussuhde
Täydentävät tiedot
<ul style="list-style-type: none">- Tieto, onko tulonsaaja palvelussuhteessa- Palvelussuhteeseen sovellettava työehtosopimus- Palvelussuhteen tyyppi- Palvelussuhteen kesto- Palvelussuhteen päättymisen syytä koskevat tiedot<ul style="list-style-type: none">o Jos kyseessä on JuEL:n mukaan vakuutettu palvelussuhde tai Suomen Pankin palvelussuhde, tieto on pakollinen- Palkkauksen muoto- Osa-aikaisuusprosentti- Säännöllinen sovittu viikkotyöaika- Vapaamuotoinen ammattinimike

Vakuuttamisen tiedot
Pakolliset tiedot
<ul style="list-style-type: none"> - Työeläkelaitoksen yhtiötunnus ja eläkejärjestelynumero, jos tulonsaaja on työeläkevakuutettu - Työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen vakuutusnumero ja yhtiön tunniste, jos työnantajalla on samanaikaisesti voimassa useita työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksia - Tieto työeläkevakuutuksesta <ul style="list-style-type: none"> o Työntekijän työeläkevakuutus o Maatalousyrittäjän eläkevakuutus (MYEL) o Yrittäjän eläkevakuutus (YEL) - Vakuuttamisen poikkeustilanteen tyyppi-tieto, jos työnantajalla ei ole velvollisuutta vakuuttaa tulonsaajaa tai tulonsaaja ei kuulu Suomen sosiaaliturvan soveltamispiiriin <ul style="list-style-type: none"> o Ei vakuuttamisvelvollisuutta (työeläke-, sairaus-, työttömyys- sekä työtapaturma- ja ammattitautivakuutus) o Ei vakuuttamisvelvollisuutta (sairausvakuutus) o Ei vakuuttamisvelvollisuutta (työeläkevakuutus) o Ei vakuuttamisvelvollisuutta (työtapaturma- ja ammattitautivakuutus) o Ei vakuuttamisvelvollisuutta (työttömyysvakuutus) o Ei kuulu Suomen sosiaaliturvan soveltamispiiriin (työeläke-, sairaus-, työttömyys- sekä työtapaturma- ja ammattitautivakuutus) o Ei kuulu Suomen sosiaaliturvan soveltamispiiriin (työeläkevakuutus) o Ei kuulu Suomen sosiaaliturvan soveltamispiiriin (työtapaturma- ja ammattitautivakuutus) o Ei kuulu Suomen sosiaaliturvan soveltamispiiriin (työttömyysvakuutus) o Ei kuulu Suomen sosiaaliturvan soveltamispiiriin (sairausvakuutus) o Vapaaehtoinen vakuuttaminen Suomessa (työeläkevakuutus) - Tulolajiin liittyvä vakuuttamistiedon tyyppi -tieto, jos tulosta maksetut sosiaalivakuutusmaksut poikkeavat tulolajille määritellystä oletuksesta <ul style="list-style-type: none"> o Sosiaalivakuutusmaksun alainen o Työeläkevakuutusmaksun alainen o Sairausvakuutusmaksun alainen o Työttömyysvakuutusmaksun alainen o Työtapaturmavakuutus- ja ammattitautivakuutusmaksun alainen

Vakuuttamisen tiedot
<i>Täydentävät tiedot</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Sosiaaliturvaa koskeva todistus - Työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen vakuutusnumero ja yhtiötunnus <ul style="list-style-type: none"> o Tieto on pakollinen, jos työnantaja on vakuuttanut työntekijänsä usealla vakuutuksella - työeläkelaitosta varten annettava maksun viitenumero ja maksun tarkenne
Maksettua tuloon liittyvät tiedot
Pakolliset tiedot
<p>Tieto siitä, jos maksettu suoritus on ollut perusteetonta etua</p> <p>Tulon takaisinperintää koskevat tiedot</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto siitä, jos tulo on maksettu merityötulona ja cross-trade-aika, jos tulonsaajalla on oikeus cross-trade-vähennykseen
Täydentävät tiedot
<ul style="list-style-type: none"> - Tulojen ansaintakaudet - Tieto siitä, jos suoritus on maksettu muuna kuin rahana - Tieto siitä, jos maksettu suoritus on kertaluonteinen - Palkan yksikköä koskevat tiedot <ul style="list-style-type: none"> o yksikkö: tunti, päivä, viikko, jakso o yksikön hinta o yksikön lukumäärä - takaisinperityn tulon alkuperäinen maksupäivä ja siitä maksuhetkellä toimitettu ennakonpidätys tai lähdevero - Tulojen nostettavissaolajaksot, jos tulo on merityötuloa

Kansainväliseen työskentelyyn liittyvät tiedot
Pakolliset tiedot
<ul style="list-style-type: none">- Tieto siitä, soveltuuko kuuden kuukauden sääntö- Työskentelypäivien lukumäärä, jos tulo on maksettu rajoitetusti verovelvolliselle vuokratyöntekijälle- Ulkomaan työskentelyn tiedot. Ilmoitettavat pakolliset tiedot vaihtelevat sen mukaan, mistä ilmoituksesta (lomaketyypistä) on kyse: NT1, NT2, työnantajan ilmoitus Suomessa oleskelujaksoista ja vuokratyöntekijän aloittamisilmoitus:<ul style="list-style-type: none">o edustajan tiedoto tieto siitä, jos edustaja ilmoittaa tiedot työnantajan puolestao suomalaisen työn teettäjän tiedoto toimeksiantajan tiedoto työskentelyvaltioo oleskeluajat Suomessao työskentelyaika Suomessa ja vuokratyöntekijän työskentelypäivien lukumääräo työskentelyjaksot ulkomaillao oleskelujaksot työskentelyvaltiossao tieto siitä, onko työskentelyvaltiolla oikeus verottaa palkkaao tieto siitä, rasittaako palkka työskentelyvaltiossa olevan kiinteän toimipaikan tulostao arvio vuokratyöntekijän palkasta
Täydentävät tiedot
<ul style="list-style-type: none">- Työskentelyajat Suomessa silloin, kun ei ole kyse vuokratyöntekijöistä- Osoite työskentelyvaltiossa- Työskentelypaikkakunta- Rahapalkka kuukaudessa- Muut korvaukset ja edut

Poissaolotiedot
Täydentävät tiedot
<ul style="list-style-type: none"> - Poissaolojen ilmoitusjakso - Palkallisen poissaolon tiedot <ul style="list-style-type: none"> o poissaolojakso o poissaolopäivien lukumäärä o poissaolon syy o palkan määrä palkallisen poissaolon ajalta o arvioitu päivämäärä, johon asti poissaolo jatkuu o korvaushakemustiedot Kelaa varten - Palkattoman poissaolon tiedot <ul style="list-style-type: none"> o poissaolojakso o poissaolopäivien lukumäärä o poissaolon syy - Korvaushakemustiedot (Kela) <ul style="list-style-type: none"> o maksutiedon tyyppi o maksun viitenumero o maksun tarkenne
Tulolajit
Pakolliset tiedot /Rahapalkat
<ul style="list-style-type: none"> - 101 Palkka yhteissumma - 102 Palkkasumma, joka on työeläkevakuutusmaksun alainen - 103 Palkkasumma, joka on sosiaalivakuutusmaksujen alainen - 104 Palkkasumma, joka on sairausvakuutusmaksun alainen - 105 Palkkasumma, joka on työttömyysvakuutusmaksun alainen - 106 Palkkasumma, joka on työtapaturma- ja ammattitautivakuutusmaksun alainen

Tulolajit
Täydentävät tiedot
<ul style="list-style-type: none">- 201 Aikapalkka- 202 Aloitepalkkio- 203 Bonuspalkka- 204 Etuusajalta maksettu täydennyspalkka- 205 Hätyökorvaus- 206 Iltatyökorvaus- 207 Iltavuorolisä- 208 Irtisanomisajan korvaus- 209 Kilometrikorvaus (veronalainen)- 210 Kokouspalkkio- 211 Lauantaityökorvaus- 212 Lisätyökorvaus- 213 Lomaraha- 214 Luentopalkkio- 215 Luottamustoimipalkkio- 216 Muu maksettu lisä- 217 Odotusajan korvaus- 218 Olosuhdelisä- 220 Provisiopalkka- 219 Sairausajan osapalkka- 221 Sunnuntaityökorvaus- 222 Synteettinen optio- 223 Tulospalkkio- 224 Työaikapankin rahakorvaus- 225 Työajantasauskorvaus- 226 Työsuhteeseen perustuva osakeanti- 227 Urakkapalkka- 229 Vahingonkorvaus päättämistilanteissa- 231 Vapaaehtoinen korvaus päättämistilanteessa- 230 Varallaolokorvaus- 232 Viikkolepokorvaus- 233 Voittopalkkio- 234 Vuosilomakorvaus- 235 Ylityökorvaus- 236 Yötyökorvaus- 237 Yövuorolisä

Erikseen ilmoitettavat tulolajit
Pakolliset tiedot
<ul style="list-style-type: none">- 302 Asuntolainan korkoetu- 304 Autoetu- 308 Hallintoelimen jäsenyydestä maksettu palkkio- 309 Henkilöstörahostosta nostettu rahasto-osuus ja ylijäämä (veronalainen 80%)- 310 Henkilöstölle annettu rahalahja- 311 Kilometrikorvaus (verovapaa)- 312 Kunnaneläinlääkärin toimenpidepalkkio- 313 Käyttökorvaus ansiotuloa- 314 Käyttökorvaus pääomatuloa- 315 Muu henkilöstölle suunnattu veronalainen etu- 316 Muu veronalainen ansiotulo- 319 Omaishoitajan palkkio- 320 Osakepalkkio- 321 Sijaismaksajan maksama palkka, josta työnantaja maksaa työnantajan sosiaali- vakuutusmaksut (työeläke-, sairaus-, työttömyys- sekä työtapaturma- ja ammattitauti- vakuutus)- 322 Sijaismaksajan maksama palkka, josta työnantaja maksaa työnantajan työeläke- vakuutusmaksun- 323 Sijaismaksajan maksama palkka, josta työnantaja maksaa työnantajan työttö- myysvakuutusmaksun- 324 Sijaismaksajan maksama palkka, josta työnantaja maksaa työtapaturma- ja am- mattitautivakuutusmaksun- 325 Sijaismaksajan maksama palkka, josta työnantaja maksaa työnantajan sairausva- kuutusmaksun- 326 Palkkio työsuhdekeksinnöstä- 327 Perhehoitajan kustannusten korvaus- 328 Perhehoitajan palkkio- 329 Perhepäivähoitajan kustannusten korvaus- 331 Päiväraha- 332 Pääomatuloa oleva suoritus- 335 Sovittelijan kulukorvaus- 336 Työkorvaus

Erikseen ilmoitettavat tulolajit
Pakolliset tiedot
<ul style="list-style-type: none">- 337 Työnantajakohtaisen sairaskassan maksama täydennyspäiväraha- 338 Työnantajan maksama eläke- 339 Työpanokseen perustuva osinko tai ylijäämä (palkka)- 340 Työpanokseen perustuva osinko tai ylijäämä (työkorvaus)- 341 Työsuhdematkalipun verovapaa osuus- 342 Työsuhdematkalipun palkaksi katsottu osuus- 343 Työsuhdeoptio- 350 Urheilijarahastoon siirretty palkka- 351 Urheilijarahastosta maksettu palkka- 352 Vakuutuslasku- 353 Veronalainen kustannusten korvaus- 354 Yksityisen hoidon tuen kuntalisä- 355 Yksityisen hoidon tuki (palkka)- 356 Yksityisen hoidon tuki (työkorvaus)- 357 Yleishyödyllisen yhteisön maksama kilometrikorvaus- 358 Yleishyödyllisen yhteisön maksama päiväraha- 359 Perusteeton etu- 361 Työsuhdeoptio, jonka merkintähinta on luovutusajankohtana alhaisempi kuin markkinahinta
Täydentävät tiedot
<ul style="list-style-type: none">- 301 Asuntoetu- 303 Ateriakorvaus- 330 Puhelinetu- 334 Ravintoetu

Palkasta vähennettävät erät
Pakolliset tiedot
<ul style="list-style-type: none">- 401 Autoedusta peritty korvaus- 402 Ennakonpidätys- 403 Luottamushenkilömaksu- 404 Lähdevero- 405 Lähdeverovähennys- 407 Muista luontoiseduista peritty korvaus- 410 Työnantajan maksaman kollektiivisen lisäeläkevakuutuksen maksu- 411 Työnantajan maksaman kollektiivisen lisäeläkevakuutuksen työntekijältä peritty osuus- 412 Työntekijän sairausvakuutusmaksu- 413 Työntekijän työeläkevakuutusmaksu- 414 Työntekijän työttömyysvakuutusmaksu- 415 Työsuhdematkalipusta peritty korvaus- 418 Vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen maksu- 419 Vähennys ennen ennakonpidätystä
Täydentävät tiedot
<ul style="list-style-type: none">- 406 Maksettava palkka- 408 Nettopalkasta vähennettävä muu erä- 409 Nettopalkka- 416 Ulkomaille maksettu vero- 417 Ulosmittaus

Tulolajeihin liittyvät lisätiedot
Pakolliset tiedot
<ul style="list-style-type: none">- Autoedun tyyppi:<ul style="list-style-type: none">o käyttöetuo vapaa autoetu.- Auton ikäryhmä- Auton kilometrimäärä, jos auton käyttökustannukset lasketaan ajetuista kilometreistä eikä kuukausikohtaisen arvon mukaan- Verovapaan kilometrikorvauksen kilometrien määrä<ul style="list-style-type: none">o Annettava viimeistään vuoden viimeisellä ilmoituksella.- Muu luontoisetu -tulolajin (317) lisätiedot, Edun tyyppi:<ul style="list-style-type: none">o Asuntoetuo Puhelinetuo Ravintoetuo Muut edut- Ravintoedusta peritty korvaus vastaa verotusarvoa: Kyllä<ul style="list-style-type: none">o Jos työnantaja perii työntekijältä ravintoedusta sen verotusarvoa vastaavan korvauksen, tulorekisteriin ilmoitetaan kyseinen tieto.- Päivärahan tyyppi:<ul style="list-style-type: none">o ateriakorvauso kotimaan kokopäivärahao kotimaan osapäivärahao ulkomaan päiväraha